

GLASILO DRUŠTVA
ZNANSTVENIH IN TEHNIŠKIH
PREVAJALCEV SLOVENIJE

11 197991

GLASILO DRUŠTVA
ZNA NSTVENIH IN TEHNIŠKIH
PREVAJALCEV SLOVENIJE

Mostovi letnik XXVI str. 1-58 Ljubljana 1991
Uredniški odbor: Marica Demšar, Maja Dolanc, Viktor Jelenik, Tomaž Longyka, Zdravko Markošek, Anton Omrežnik, Irena Perčič, Uroš Šega, Savin Vilhar — Likovno-grafično uredbil: Ivo Ožbič — Lektorski: Nada Cofar — Tisk: Tiskarna Ljubljana — Izdaja: dvakrat letno — Avtorski članek naj vsebuje največ 6 tiskanih strani in povzetek — Avtorske članke honoriramo — Mostov uredbilski: Društvo znanstvenih in tehniških prevajalcev Slovenije, Ljubljana, Polkovnikova pot 57

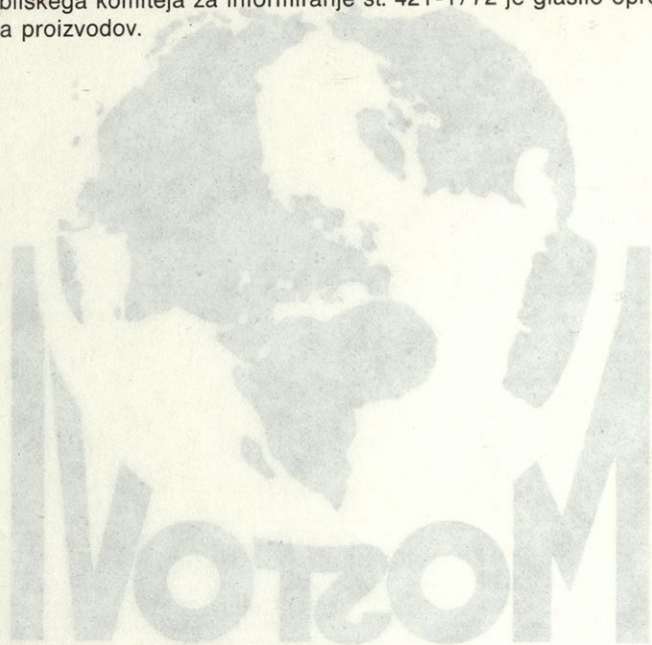

Ljubljana 1991

ppp60/506

Po mnenju Republiškega komiteja za informiranje št. 421-1/72 je glasilo oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

© MOSTOVI

GLASILO DRUŠTVA
ZNAJSTVENIH IN TEHNIŠKIH
PREVAJALCEV SLOVENIJE

Mostovi

letnik XXVI

št. 1

str. 1 - 68

Ljubljana 1991

Uredniški odbor: Narcis Dembskij, Maja Dolanc, Viktor Ješenik, Tomaž Longyka, Zdravko Markošek, Anton Omerza (glavni in odgovorni urednik), Ines Perkavac, Lidija Šega, Savin Vilhar — **Likovno-grafično uredil:** Nedžad Žujo — **Lektorica:** Nada Colnar — **Tisk:** Tiskarna Ljubljana — Izhaja dvakrat letno — Avtorski članek naj vsebuje največ 6 tipkanih strani in povzetek — Avtorske članke honoriramo — Naslov uredništva: Društvo znanstvenih in tehniških prevajalcev Slovenije, Ljubljana, Petkovškovo nabrežje 57

Fotografije: Savin Vilhar

INFORMACIJE PREDSTAVITVE

☐ Maja Dolanc: Iz naših prevajalskih revij

☐ Lidja Šega: Nov strokovni slovar

☐ Objavljeno v Delu

☐ Anton Ogriz: Novosti v knjižnici

Vsebina

Informacije

☐ Novosti v Društvu	6
☐ Volilni občni zbor	8
☐ Lidija Šega: Sejem bil je živ	11
☐ Deklaracija FIT	13
☐ Novi člani Društva	14

Predstavitve

☐ Anton Omerza: Ines Perkavac	17
--	----

Strokovni članki

☐ Marta Kocjan-Barle: Vaje iz pravopisa z rešitvami	19
☐ Špela Kutin: Prvi seminar v francoskem jeziku	29
☐ Matej Rode: Jezik in strokovno prevajanje	37
☐ Lidija Šega: Izobraževanje prevajalcev v Nemčiji	39

Prevajalska delavnica

☐ Narcis Dembskij: Slovensko-francoski slovar strojništva in komplementarnih izrazov, O—R	45
☐ Narcis Dembskij: Prevodi, polni napak	55

Prevajalski tisk

☐ Maja Dolanc: Iz naših prevajalskih revij	58
☐ Lidija Šega: Nov strokovni slovar	60
☐ Objavljeno v Delu	62
☐ Anton Omerza: Novosti v knjižnici	65

Contents

Information Corner

☐ DZTPS News	6
☐ Annual Meeting and Elections	8
☐ Lidija Šega: Visiting an Active Exhibition	11
☐ FIT-Declaration	13
☐ New Members of the Association	14

Presentations

☐ A Portrait of Ines Perkavac, by Anton Omerza	17
---	----

Professional Papers

☐ Marta Kocjan-Barle: Exercises from the Spelling Book and Solutions	19
☐ Špela Kutin: First French Seminar	29
☐ Matej Rode: The Language and Technical Translation	37
☐ Lidija Šega: Education of Translators in Germany	39

Translation Workshop

☐ Narcis Dembskij: A Slovene-French Dictionary of Mechanical Engineering and Related Terminology, O—R	45
☐ Narcis Dembskij: Translations full of Errors	55

Translation-Oriented Publications

☐ Maja Dolanc: From Our Translation-Oriented Periodicals	58
☐ Lidija Šega: A New Professional Dictionary	60
☐ Published in Delo	62
☐ Anton Omerza: News from the Library	65

Sommaire**Informations**

☐ Nouvelles de l'Association	6
☐ Assemblée avec les élections	8
☐ Lidija Šega: La foire fur animée	11
☐ La Déclaration de la FIT	13
☐ Les nouveaux membres de l'Association	14

Présentations

☐ Anton Omerza: Nous vous présentons: Ines Perkavac	17
--	----

Articles professionnels

☐ Marta Kocjan-Barle: Exercices d'orthographe avec solutions	19
☐ Špela Kutin: La premier séminaire de langue française	29
☐ Matej Rode: La langue et la traduction spécialisée	37
☐ Lidija Šega: La formation des traducteurs en Allemagne	39

L'Atelier des traducteurs

☐ Narcis Dembskij: Vocabulaire slovène-français des termes concernant les constructions mécaniques, O—R	45
☐ Narcis Dembskij: Des traductions truffées de fautes	55

Publications des traducteurs

☐ Maja Dolanc: De nos revues des traducteurs	58
☐ Lidija Šega: Un nouveau glossaire professionnel	60
☐ Publié dans le Delo	62
☐ Anton Omerza: Les nouveautés de la bibliothèque	65

INFORMACIJE

Novosti v društvu

Jeseni smo se že kar privadili na novo lokacijo društvenih prostorov, večina članov, predvsem tisti iz Ljubljane, pa si je nove poslovne prostore že ogledala. Pred zimo smo namestili termoakumulacijske peči, ki pričarajo prijetno toploto in nekaj domačnosti. Vendar je pisarna polno zaživela šele, ko smo namestili zavese in luči. S tem smo končali opremljanje prostorov, v načrtu pa imamo še ureditev predsobe, omar za računovodstvo, nakup telefaksa, kopirnega stroja in sodobnega pisalnega stroja. Upamo, da bomo vse to uredili še letos.

Jeseni smo pripravili štiri jezikovne seminarje, prvič tudi za francoski jezik. Italijanski seminar je vodil Nino Principato, glavna tema je bila pravna in turistična terminologija. Letošnji spomladanski seminar bo nadaljeval z lansko temo. Angleški seminar sta vodila Marjan Golobič in Alan Duff, posvetila pa sta se analizi prevodov iz družboslovja in poslovnega življenja. Čeprav pogrešamo angleške seminarje s tehničnega področja, bo tudi spomladanski Duffov seminar obravnaval podobne teme kot prejšnja leta. Angleški seminar smo pripravili v hotelu Union, z dvorano in s celotnim okoljem pa smo bili tako zadovoljni, da bodo v bodoče vsi seminarji v tem hotelu. Slovenski seminar sta vodila Marta Kocjan-Barle, ki je imela zelo koristne vaje iz pravopisa (sestavek je objavljen v tej številki), in Velemir Gjurić. Francoski seminar so pripravljali naši člani sami, zato so potrebovali nekaj več časa. Seminar so vodili Špela Kutin (njen prispevek je objavljen v tej številki), Borislava Šavli in Narcis Dembski.

Nemški seminar bo konec aprila, vodil pa ga bo Pavel Apovnik, soavtor Nemško-slovenskega slovarja pravnih in poslovnih izrazov, ki so ga prek društva lahko kupili tudi naši člani. Predstavil bo problematiko, s katero so se srečevali pri iskanju slovenskih ustreznice za omenjeni slovar. Sledile bodo vaje iz pravnega izrazoslovja v obeh jezikih, na koncu pa bo predavatelj predstavil poimenovanje sodnih, upravnih in podobnih institucij v Avstriji. Proti koncu maja bo še ruski seminar, prvič doslej, ki ga bo vodila Darinka Jezovšek-Ivanušić s sodelavci.

Členik prevajalskih storitev, ki ga objavljamo, smo dokaj redno usklajevali s podatki o avtorskih honorarjih pri založbah. Aprila smo ga korenito spremenili in pravzaprav je bila to prva akcija novega upravnega odbora. Spremenili smo razmerja med tarifami za prevode v slovenski jezik, prevode v tuj jezik in prevode iz tujega v tuj jezik. Ta razmerja bomo popravljali tudi v naslednjih cenikih, tako da bo nazadnje prevod v tuj jezik za 50 % in prevod iz tujega v tuj jezik za 80 % dražji od prevoda v slovenski jezik. Pri tem smo se zgledovali po drugih prevajalskih društvih v državi, čeprav so razmerja v njihovih cenikih še nekoliko višja, kot bodo v našem, ko bomo opravili ta prehod.

Druga pomembna sprememba v aprilskem ceniku je odprava cene za prevod enostavnega besedila, zelo zahtevno besedilo pa smo poimenovali »zahtevno besedilo«. Zapisane so samo bruto cene, za evidenco prevajalcev pa smo navedli, koliko odstotkov znaša njihov avtorski honorar. Opredelili smo še, kako se

obračuna avtorsko prevajalsko stran pri tehničnih besedilih, določili, kaj je zahteven prevod, kakšen mora biti prevod ob predaji naročniku, opredelili prevod za tisk, podrobno navedli dnevno normo prevajalca, opredelili nujen in zelo nujen prevod ter določili dodatek za prevod na disketi ter dodatek za lektoriranje. Z vsemi temi določili smo skušali prevajalcem in naročnikom olajšati delo, če pa bi se pojavila kaka vprašanja pri izstavljanju računov, smo napisali še uradne ure Društva, v katerih lahko dobijo potrebna pojasnila.

Članarino za leto 1990 je plačalo doslej rekordno število članov, verjetno zaradi dveh opominov, ki smo jim jih poslali, a kljub temu smo morali s seznama članov društva črtati 27 članov, ki niso poravnali svoje edine obveznosti do društva.

Največji problem v zadnjem obdobju je neplačevanje računov za opravljene prevode. Najboljši plačniki so ustanove, zavodi in podobno, ki se ukvarjajo z negospodarskimi dejavnostmi in so torej financirani s sredstvi iz proračuna. Največ slabih plačnikov je iz industrije, predvsem gre za tiste z blokiranimi žiro računi. Vedno več naših dolžnikov je v stečajnem postopku in zaradi tega moramo pristajati na plačilne pogoje, ki jih sprejme večina upnikov. Proti koncu lanskega leta smo začeli vlagati na sodiščih predloge za izvršbo na podlagi verodostojnih listin in prvi rezultati so že vidni, saj so nam izplačali glavnico dolga, zakonite zamudne obresti in sodne stroške. Vendar je postopek pri izvršbah zaradi izredno velike obremenjenosti temeljnih sodišč še prepočasen.

Še nekaj besed o preventivi. Prevajalci se morajo zavedati, da ni moč pričakovati plačila računa za opravljen prevod od nesolventnega naročnika. Zato jim že nekaj časa predlagamo, naj se pred prevzemom naročila za prevod v računovodstvu društva pozanimajo o tem, kako podjetje poravnava svoje dolge. Če je naročnik prevoda slab plačnik, prevajalci nimajo razloga za prevzem naročila. Če pa naročilo vseeno sprejmejo, sami prevzamejo vse tveganje, da račun za prevod ne bo poravnat. Prevajalci v hrvaških in bosanskih društvih prevajalcev veliko pogosteje kot pri nas zavračajo prevzem prevajalskih storitev za nesolventna podjetja. V

Srbiji pa uporabljajo akceptne naloge, plačilni instrument, ki ga dobijo ob predaji prevoda, (t. i. iz roke v roko), s katerim si zagotovijo izplačilo honorarja na določen dan.

Kongres FIT v Beogradu se je končal, podrobnejših informacij o njem (razen tistih, ki jih je prinesel Matej Rode kot udeleženec kongresa) pa nismo dobili. Delo Zveze društev tehniških prevajalcev Jugoslavije kot da je po končanem kongresu zamrlo, pred njim pa smo imeli vrsto pomembnih in neodložljivih sestankov, povezanih s pripravo kongresa. Zvedel sem le, da je zbornik o kongresu FIT v tisku, izšel pa naj bi jeseni. Podobno usodo doživljata strokovni posvetovanji prevajalcev na Ohridu in v Hercegnovem, na kateri bo treba kmalu popolnoma pozabiti. Pač pa smo na sestanku upravnega odbora sklenili, da bomo pripravili strokovno posvetovanje prevajalcev iz dežel skupnosti Alpe-Jadran. V letošnjem letu bomo navezali stike s predavatelji iz sosednjih držav, saj bi nam to omogočilo, da bi posvetovanje izpeljali leta 1992.

Za samostojne prevajalce ni miru. V začetku lanskega leta jih je vznemirila nerazumna odločitev upravnih teles v zvezi s prispevki, letos pa je še huje. Marca jih je presenetila okrožnica občinske uprave za dohodke, ki jim nalaga kup obveznosti, saj jih popolnoma izenačuje z obrtniki. Meddruštvena koordinacija (vključuje deset društev s področja kulture, na republiški ravni), katere član je tudi DZTPS, je hitro reagiral in se že februarja pritožila zakonodajalcu zaradi izenačevanja delavcev v kulturi z obrtniki. Marca pa je v odgovor na okrožnice občinskih uprav za dohodke sprožila široko politično akcijo, katere del je bil tudi nalog prizadetim delavcem v kulturi, naj do nadaljnjega ne upoštevajo okrožnic davčnih uprav.

Naše društvo je reagiralo tako, da je na hrbtni strani cenika, ki smo ga pošiljali članom zadnje dni marca, posredovalo samostojnim prevajalcem ustrezna obvestila in navodila. Vendar s tem akcija še ni končana. Potrebno bo še veliko političnih akcij in drugih oblik pritiska na oblast, da se bodo razmere normalizirale. Če pa akcija za rešitev slovenske kulture ne bo uspela, »bo do konca letošnjega leta propadla večina tistih, ki samostojno delajo v kulturi, v naslednjem letu bodo propadla vsa društva, ki jih povezujejo, s

tem pa vsaj za deset let tudi vsa slovenska kultura«, če citiram predstavnika JAA na enem od sestankov meddruštvene koordinacije.

Vendar vse verjetno le ni tako črno, kot je videti na prvi pogled. Sestanek med predstavniki davčne uprave in SDK je navrgel kup pozitivnih novosti za prevajalce in dodatno delo za naše društvo. Evidenco o plačilu avtorskega davka naj bi v bodoče vodila društva, torej naj bi te

davke tudi obračunavala. Do sedaj je davek plačeval naročnik prevoda. S tem bomo imeli v društvu bistveno več dela pa tudi odgovornosti. Prevajalec pa naj ne bi vodil poslovnih knjig, niti ne bi smel samostojno fakturirati. Ker so to šele prve informacije o spremembah, bomo o tem napisali kaj več v prihodnji številki.

A. O.

Volilni občni zbor

V drugi polovici februarja je bil redni volilni občni zbor DZTPS, tokrat v Modrem salonu Grand hotela Union, v veliko primernejši dvorani kot prejšnja leta. Navzočih je bilo 76 članov društva ter dva gosta iz srbskega društva prevajalcev, hrvaški in makedonski kolegi pa so v telegramih občnemu zboru zaželeli čim uspešnejše delo.

Najprej smo počastili spomin na preminulega dr. Branka Vrčona, enega od ustanoviteljev in častnega člana društva. Nato so bili izvoljeni organi občnega zbora, delovni predsednik je bil Savin Vilhar, ki je občni zbor vodil izvirno in posrečeno.

Predsednica društva Doris Debenjak je v svojem poročilu poudarila predvsem nakup in pre-

Občni zbor v hotelu Union

ureditev poslovnih prostorov na Petkovškovem nabrežju 57, kamor se je društvena pisarna preselila ob 30-letnici obstoja društva, tako da je bila otvoritev novih prostorov povezana s tem jubilejem. Z vselitvijo v lastne poslovne prostore se nam je izpolnila desetletna želja, s tem pa smo dobili tudi možnosti za kakovostnejše delo finančnega servisa in za strokovne dejavnosti društva. Omenila je še jezikovne seminarje, prevajalske tarife ter neplačevanje prevajalskih storitev. Spregovorila je tudi o mrtvili, ki je v Zvezi društev tehniških prevajalcev Jugoslavije zavladalo po kongresu FIT v Beogradu.

Poslovni tajnik Anton Omerza je v poročilu o strokovni dejavnosti društva posebej poudaril izvedbo jezikovnih seminarjev, ki se jih je v letu 1990 udeležilo 210 prevajalcev; uvedli smo tudi dva nova seminarja: slovenskega in francoskega. Mostovi so bili obarvani jubilejnim letu primerno, saj smo v njih orisali razvoj DZTPS, strokovno delo društva ter zgodovino Mostov. Novost, zlasti za mlajše člane društva, je bila prodaja slovarjev s popustom. Izdali smo tudi brošuro Navodila za prevajalce, ki bo v pomoč članom pri dogovarjanju z naročniki in pri obračunavanju prevodov. Knjižnica v lanskem letu ni pridobila veliko novih slovarjev, saj so šla sredstva za prenavljanje in opremljanje poslovnih prostorov.

Računovodkinja Marjeta Martič je prebrala finančno poročilo, ki je bilo, kljub temu da smo za prenovo in opremljanje poslovnih prostorov porabili precej sredstev, pozitivno. Spodbudno je bilo slišati, da so tako rekoč vsi člani poravnali članarino za leto 1990.

Nadzorni odbor je v svojem poročilu potrdil pravilnost računovodskih podatkov ter dal razrešnico upravnemu odboru, tako da so se lahko začele volitve.

Volitve predsednika društva in članov upravnega odbora so bile tajne in pisne. Za predsednico društva za naslednji dve leti je bila izvoljena Lidija Šega, ki je dobila štirikrat več glasov kot protikandidat Slavko Blagotinšek.

Upravni odbor torej sestavljajo:

Lidija Šega — predsednica
 Slavko Blagotinšek — član
 Franc Gortnar — član
 Špela Kutin — članica

Ferdinand Kvas — član
 Ines Perkavac — članica
 Dolja Spirova — članica
 Borislava Šavli — članica
 Savin Vilhar — član
 Lea Caharija — članica iz koprške regije
 Matej Rode — član iz celjske regije
 Barbara Krajnc — članica iz novomeške regije

V nadzorni odbor so bili izvoljeni:

Doris Debenjak — predsednica
 Vilma Knific — članica
 Nikolaj Safonov — član

V disciplinsko komisijo so bili izvoljeni:

Dragan Petrovec — predsednik
 Borut Šinkovec — član
 Vladimir Škerlak — član

Na novo sta bili izvoljeni izobraževalna in terminološka komisija, ki ju po svoji delovni dolžnosti organizacijsko vodi poslovni tajnik.

Izobraževalna komisija

Brane Ažman — angleščina
 Doris Debenjak — nemščina
 Darinka Jezovšek-Ivanuša — ruščina
 Špela Kutin — francoščina
 Ines Perkavac — italijanščina
 Nada Colnar — slovenščina
 Ljiljana Živković — srbohrvaščina
 Marjan Golobič — računalniško prevajanje

Terminološka komisija

Doris Debenjak — nemščina
 Narcis Dembskij — francoščina, ruščina
 Ines Perkavac — italijanščina
 Emilija Vrabec — angleščina, francoščina

Izobraževalna in terminološka komisija sta odprtega značaja, to pomeni, da se med letom lahko vanju vključi še kak član, odvisno od delovnih nalog in potreb.

Po volitvah je spregovoril poslovni tajnik Omerza in navzočim opisal, kako potekajo priprave za jezikovne seminarje. Sedaj je jezikov-

nih seminarjev že toliko, da ni mogoče pričakovati, da bomo za vsak jezik pripravili po dva seminarja na leto. Spomladi bodo italijanski, nemški, angleški in ruski seminar, jeseni pa načrtujemo slovenskega, francoskega, italijanskega in angleškega. Terminološka komisija se bo ukvarjala s pripravo manjših lastnih glosarjev, sodelovala pa bo tudi z založniškimi hišami (DZS) pri izdaji strokovnih slovarjev.

V razpravo se je vključila Debenjakova, ki je člane opozorila, da je obseg strokovnega dela društva odvisen od deleža, ki ga društvo dobi od fakturiranja prevajalskih storitev. Z analizo bilance za leto 1990 smo ugotovili, da se 60 % tega deleža porabi za kritje stroškov finančnega servisa, 40 % pa za strokovno dejavnost društva. Na predlog Debenjakove je občni zbor sprejel sklep o delitvi prihodka društva od lastne dejavnosti na 60 % za finančni servis in 40 % za strokovno dejavnost. Hkrati je občni zbor novi upravni odbor pooblastil, da lahko sprejme ukrepe v zvezi s statusom društvene pisarne, če bi bilo to zaradi sprememb predpisov potrebno, pa tudi znižanje prispevka članov

društva, ki gre društvu od vsake fakture, če bi to narekovala tržne razmere. Vsem je bilo jasno, da se bo moralo društvo reorganizirati, ko bo sprejet nov zakon o društvih.

Na koncu je prišlo do razprave o novih davkih in o dohodnini. Debenjakova je navzoče obvestila, da so samostojni prevajalci uvrščeni v isto kategorijo kot obrtniki in naj bi vodili neke vrste poslovnih knjig, vsi drugi prevajalci pa bodo za prevajalske honorarje obdavčeni kot za intelektualno delo. V tem trenutku, ko davčni sistem še ni popolnoma jasn, se je društvo odločilo izstavljati še en izvod fakture, iz katere bo razvidna višina davka od avtorskega honorarja, ki je odbitna postavka pri obračunu dohodnine, in bo na voljo prevajalcem. Debenjakova je člane društva opozorila, naj od društvene pisarne ne pričakujejo informacij v zvezi z davki ali pravnih nasvetov, saj pisarna za to ni usposobljena, niti ni naloga društva, da te informacije išče, pač pa je to dolžnost vsakega posameznika.

A. O.

Delovno predsedstvo občnega zbora

Lidija Šega

Sejem bil je živ

(Vtisi s sejma EXPOLINGUA 1990)

Kdor se je na sejem odpravil po sledeh reklame potovalnih agencij, je bil morda razočaran, saj na njem ni bilo mogoče najti »čudežne« prevajalske delavnice, v kateri bi se lahko naučil »samodejnega« prevajanja brez znanih prevajalskih težav in tegob, s katerimi se srečujemo tako mi kot naši kolegi po svetu.

Sejem je pač samo sejem, kjer »vsakdo na ogled postavi« to, kar ima in kar bi rad — za lepe denarce seveda — ponudil tudi drugim. Toda da ne bo nesporazuma: sejem EXPOLINGUA, ki so ga v letu 1990 že drugič pripravili v Frankfurtu kot svetovni sejem za pospeševanje jezikovne kulture, izmenjave izkušenj in dosežkov na področju učenja jezikov, podiranja jezikovnih pregrad med narodi in ob tem tudi prevajanja ter tolmačenja, je prav gotovo enkratno doživetje.

Obisk tega sejma, ki bo — kot vse kaže — postal tradicionalen, bi zato rada priporočila vsakemu kolegu. Da se boste lažje odločili za pot ob naslednji EXPOLINGUI, pa nekaj vtisov in informacij.

Daleč največ je bilo na sejmu izobraževalne ponudbe — učenja tujih jezikov v »nacionalnem« okolju. Ponudba je bila pestra — od učenja jezika na univerzah in v internatih do individualnega pouka v družinah učiteljev. Angleščine se na primer lahko učite v Angliji, na Škotskem in Irskem pa tudi v Kanadi, Združenih državah Amerike, Avstraliji in na Novi Zelandiji, francoščine v Franciji in Kanadi itd. Ponujajo splošne in za posamezne stroke posebej prilagojene tečaje, pri čemer je očitno najbolj popularno učenje poslovne angleščine in izobraževanje poslovnih kadrov. Firma CRE je predstavila celo računalniški program za učenje tujih jezikov (computer based training) — v obliki igrice za izpopolnjevanje besednega zaklada. Tudi video je že med vsakdanjimi pripomočki za popestritev pouka.

Presenetljivo malo je bilo na sejmu ponudbe strokovne literature. Pravzaprav je bila edina »knjigarna« na sejmu univerzitetna knjigarna

Theo Hector, ki pa je bila dobro založena zlasti s slovarsko literaturo.

Po obsegu informacij je bila med vsemi jeziki daleč najbolj zastopana angleščina, sledile so ji nemščina in francoščina, italijanščina in španščina, s po enim sejmskim mestom pa so bili zastopani tudi Rusi, Katalonci, Baski in Singapur (s programom transkripcije v kitajsko pisavo). Posebej se je predstavila Evropska skupnost z enotnimi izobraževalnimi programi za mlade.

Verjetno nisem bila edina, ki je na sejmu iskala predvsem tehnične novosti ter pripomočke za računalniško obdelavo terminologije in besedil. Tudi tovrstne ponudbe je bilo nekaj, vendar po mojem mnenju s premalo praktične demonstracije.

Italijansko podjetje D'AGOSTINI ORGANIZZAZIONE iz Vidma je predstavilo avtomatske prevajalske programe pod imenom Hypertrans s cenami od 7.000 do 24.000 DEM (odvisno od jezika) za italijanščino, francoščino, angleščino, nemščino, portugalščino in španščino. Programi vsebujejo slovar s 30.000 do 100.000 besedami in so — kot piše v prospektu — primerni zlasti za prevajanje tehničnih, pravnih in komercialnih besedil. In »čeprav prevod ni popoln, omogoča razumevanje besedila tudi brez znanja izvirnega jezika« — še dodajajo in zagotavljajo, da si prevajalec s tem programom lahko prihrani od 230 do 457 (!) odstotkov časa! Program je prirejen le za uporabo na APPLE Mackintosh PC-ju.

Najbolj zanimiv in praktično uporaben se mi je med predstavljenimi programi zdel programski paket podjetja Trados iz Stuttgarta, ki je sestavljen iz slovarskega dela Multi Term (večjezična terminološka banka podatkov), programa za analizo besedila Text-Analyzer (ki avtomatsko izbere izraze iz banke podatkov) in urejevalnika besedila TED, ki omogoča prevajanje posameznih izrazov, shranjenih v banki podatkov. To sicer ne pomeni prevajanja celih stavkov, kot ga ponujajo drugi prevajalski programi,

vendar zato tudi »ne dela napak«. Problem pri uporabi tega programa je verjetno le velikost računalnika. Cena (oziroma licenčnina) za celoten paket je 3000 DEM, vzorčni program s 50 izrazi pa ponujajo že za 30 DEM. Morda je vredno poskusiti! Program Multi Term bi verjetno lahko bil primeren tudi za izdelavo različnih glosarjev v več jezikih. Poleg tega programskega paketa je podjetje Trados predstavilo še program DocuComp, ki je namenjen primerjanju različnih inačic besedila.

Program za izdelavo večjezičnih slovarjev in glosarjev je predstavilo tudi podjetje Siemens: terminološki sistem Term-PC, s katerim je mogoče oblikovati, urejati in razvrščati terminološke baze podatkov. Tudi v tem primeru se zdi, da je ena glavnih težav zmogljivost razpoložljivega spomina v računalniku, zato priporočajo povezavo z večjo terminološko bazo podatkov TEAM/BS2000 na glavnem računalniku.

Podoben program »elektronskih« slovarjev in glosarjev ter program TERMEX za njihovo izdelavo je predstavilo podjetje EUROLUX COMPUTERS GmbH. Program je primeren za IBM kompatibilne PC-je. Zanimivo je, da to podjetje ponuja že celo vrsto izdelanih elektronskih slovarjev in glosarjev z raznih področij in v več jezikih. Na voljo imajo tudi preprostejše prevajalske programe, zlasti za poslovno korespondenco.

Od nemških prevajalskih kolegov sem izvedela, da je med njimi najbolj razširjen program za prevajanje Globalink, ki na sejmu ni bil predstavljen. V Nemčiji ga je (UNO-Center, Köln) mogoče kupiti že za 3000 DEM (v ZDA pa menda celo že za 1000 USD). Primeren je za uporabo na PC-ju.

Na enem od sejmskih računalnikov mi je po naključju uspelo preizkusiti ta program tudi v praksi — vendar sem bila nad kakovostjo prevoda razočarana. Nemški kolegi pa so mi zagotavljali, da tudi tak »prevod z napakami« prihrani čas že zato, ker ti ni treba iskati primernih besed in ga je treba le še »slovnično in smiselno popraviti«. Pa smo tam: menim, da je za tako »popravljanje« treba jezik še bolje obvladati kot za standardno prevajanje in verjamem, da so taki programi uporabni izključno za prevajanje v svoj materni jezik. Sicer pa je program za nas le pogojno uporaben, saj je narejen v Ameriki

(podjetje Fairfax iz Virginie) in prirejen le za prevajanje v nemščino, francoščino, ruščino in španščino (oziroma iz teh jezikov v angleščino). V pripravi je menda še programska inačica za angleško-kitajsko prevajanje.

Iz pogovora s kolegi prevajalci in predstavniki ponudnikov računalniških programov naj povzamem, da je izpopolnjevanje prevajalskih programov zelo zahtevno in dolgotrajno delo, zato so vse izboljšave kakovosti povezane z izjemno visokimi stroški. Za ponazoritev le podatek, da je cena naslednje generacije prevajalskega programa Metall, ki ga je razvil Siemens (Erlangen) in je »le nekoliko boljši«, že kar 250.000 DEM.

Na sejmu je bilo tudi nekaj predstavnikov prevajalskih organizacij in birojev, ki so — bolj kot sodelovanje in izmenjavo izkušenj — ponujali svoje prevajalske storitve z gesli: brežhibno pravilno in takoj (tudi s prenosom po telefaksu in z modemi). Med njimi je po mojem mnenju najbolj izstopalo podjetje KERN GmbH s prevajanjem v kakih 40 jezikov (med drugim za Jugoslavijo tudi v srbohrvaščino, slovenščino in slovaščino!) in za več kot 70 strokovnih področij. Gospod Kern nam v pogovoru ni hotel povedati, koliko prevajalcev za vso svojo dejavnost združuje. Ima pa vrsto zunanjih sodelavcev (razporejenih v kartoteki po strokah in jezikih) in 24 ur na dan odprte sprejemnice prevodov po telefaksu v enajstih mestih v Nemčiji in poleg tega še v Parizu, New Yorku in Londonu. Seveda poleg pisnega prevajanja ponuja tudi konsektivno in simultano tolmačenje, urejanje in tiskanje besedil, tečaje, učila, slovarje in vse, kar sodi zraven.

Skromnejše in hkrati z več pripravljenosti za razne oblike sodelovanja se je predstavil prevajalski biro CB s sedežema v Švici in Nemčiji, ki ponuja prevajanje manj jezikov (angleščino, nemščino, francoščino in italijanščino) in dela predvsem s stalno zaposlenimi prevajalci.

Zanimiva je bila tudi prevajalska agencija AAA, ki jo očitno avtoritativno vodi lastnica in glavna prevajalka. Ker sama lahko prevaja le angleščino, nemščino in romanske jezike (španščino, francoščino, italijanščino...), se je omejila na prevajalske storitve s tega področja, ob tem pa zaposlila sodelavce, ki so jim ti jeziki

materni. Na ta način se dobro dopolnjujejo in medsebojno lektorirajo.

Zanimiv je bil pogovor s predstavnico nemške prevajalske zadruga InTra, ki združuje kakih 20 samostojnih prevajalcev. Vežejo jih dokaj stroga pravila glede kakovosti opravljenega dela in obveznost, da vse storitve fakturirajo prek zadruga ne glede na to, ali delo dobijo iz zadruga ali pa si ga — pogosteje — najdejo sami. Zadruga za kritje režijskih stroškov obdrži 30 odstotkov honorarja. V pogovorih s samostojnimi prevajalci, ki sem jih srečala na sejmu, sem izvedela zanimiv podatek, da se srečujejo z zelo podobnimi težavami glede višine in izplačil honorarjev za prevode kot mi. Prevajalske tarife so zelo različne in odvisne od ponudbe in povpraševanja (ki se v posameznih predelih Nemčije zelo razlikuje), od težavnosti besedila in zlasti od tega, ali se prevajalcu uspe povezati neposredno z naročnikom ali pa je (v večini primerov na začetku prevajalske kariere, dokler si prevajalec ne pridobi nekega renomeja) odvisen od raznih posrednikov in prevajalskih pisarn, ki si vzamejo tudi do 100 odstotkov končne cene prevoda. Prevodi se praviloma obračunavajo po vrsticah in cene se gibljejo od 0,8 do 2,5 DEM za vrstico (50 znakov).

Zanimive so bile tudi informacije o izobraževanju prevajalcev in organiziranih prevajalskih šolah (npr. v Münchnu, Erlangenu, Londonu). Praviloma se izobraževanje za prevajalce in tolmače začne po končani gimnaziji in ob ustreznem predznanju jezika (kar pa ni vedno in povsod pogoj!) in traja večinoma 3 leta. Kon-

ča se z državnim izpitom in ne daje akademskega naslova. Šteje za višjo izobrazbo in praviloma daje naziv »diplomirani prevajalec«. Na sejmu so ponujali tudi celo vrsto možnosti za opravljanje takega izpita brez predhodnega formalnega šolanja. S takšnim izpitom si vsakdo lahko pridobi verificirano potrdilo o tem, da jezik dovolj obvlada, da lahko prevaja. Potrdilo, ki velja za Evropo, je znano pod imenom EUROCERT. Posebej za Evropo po letu 1992 so prilagojeni tudi »novi« večjezični poklici evropskih poslovnih tajnic, tolmačev in inkorespondentov ter poseben program LINGUA, ki ga je Evropska skupnost pripravila za boljše poznavanje evropskih jezikov zlasti med mladimi.

V času sejma, ki je trajal štiri dni, so bili tudi trije simpoziji in več predavanj oz. debatnih krožkov. Pretežno so bili usmerjeni v poučevanje jezikov, prevajalstvu pa sta bili namenjeni le dve temi: Izobraževanje prevajalcev in tolmačev ter Ekonomski vidiki teorije prevajanja. Kot pravijo organizatorji, je mednarodna razstava EXPOLINGUA za jezike, prevajanje in večjezično komunikacijo s svojim strokovnim programom in vsestransko informativno funkcijo poseben prispevek k popularizaciji učenja tujih jezikov in k zavesti, da je prav na tem področju mogoče odstranjevati ovire med narodi in ljudmi. In res prinaša obisk sejma in pogovor med razstavljalci in obiskovalci boljše poznavanje dosežkov in teženj na tem področju in nas prav gotovo obogati z novimi spoznanji in izkušnjami.

Deklaracija FIT o prevajalskem poklicu

(Babel št. 2, 1988, str. 115—117)

Prevajalski poklic pospešuje mednarodno komuniciranje ter prispeva k razumevanju med ljudmi z razširjanjem kulturnih vrednot, znanstvenih dosežkov in tehničnega znanja.

Zveza prevajalcev

FIT so ustanovili poklicni prevajalci in je mednarodna zveza nacionalnih društev, ki združujejo prevajalce, tolmače, terminologe pa

tudi sorodne poklicne skupine. Društva zagotavljajo spoštovanje moralnih pravic in branijo materialne interese prevajalcev ter njihov poklicni status. Zato prevajalcem toplo priporočamo, naj se vključijo v društva prevajalcev v svojih državah, če tega doslej še niso storili, oziroma naj ustanovijo društvo poklicnih prevajalcev, če ga v njihovi domovini še ni.

Specializirano izobraževanje

Prevajalski poklic zahteva visoko specializirano šolanje in izobraževanje, ki obsega veliko več kot zgolj spoznavanje tujih jezikov. Zato prevajalcem priporočamo posebno šolanje, ki je prilagojeno sodobnim komunikacijskim potrebam. Diplome, ki si jih pridobijo s takšnim šolanjem, ki jim morali priznati tako doma kot v tujini.

Nenehno izobraževanje

Dobro se zavedamo neprestanega soočanja z novimi izzivi, s katerimi se srečujemo v našem poklicu in so posledica znanstvenega in tehničnega napredka, razvoja informacijskih in komunikacijskih sistemov ter vedno večje raznolikosti kulturne izmenjave in naraščajoče vloge nacionalnih jezikov. Zato vam priporočamo, da nas podprete pri zahtevi o zagotavljanju stalnega (neprekinjenega) izobraževanja, ki ga potrebujemo vsi prevajalci.

Nove tehnologije

Prevajalci smo se razveselili možnosti, ki sta jih prinesla znanstveni in tehnični napredek, saj

so nam omogočile učinkovitejše opravljanje naših nalog. Prav zato priporočamo, naj se nove tehnologije vključi v učne načrte za šolanje prevajalcev, da bodo prispevale k večji kakovosti našega dela.

Status prevajalcev

Močno obžalujemo, ker pravni in socialni status prevajalcev doslej še ni dobil ustreznega družbenega priznanja. Zato priporočamo vsem društvom prevajalcev, naj začnejo z akcijami za izboljšanje statusa prevajalcev, kar bo koristilo tudi uporabnikom prevajalskih storitev.

Medsebojno sodelovanje

Pozdravljamo prizadevanja za ozaveščanje o problemih komuniciranja v deželah v razvoju, kjer ima prevajanje še veliko večjo vlogo pri pospeševanju družbenega razvoja. Zato vsem toplo priporočamo, naj svoje profesionalne prevajalske izkušnje posredujejo tudi vsem kolegom, tako da se bodo znanstveni dosežki, tehnično znanje in kulturne vrednote razširili po vsem svetu.

Solidarnost

Pozivamo nacionalna društva prevajalcev, naj podprejo Mednarodno zvezo prevajalcev (FIT) in naj krepijo solidarnost v mednarodni skupnosti prevajalcev, tako da bi FIT — kot ugleden član UNESC-a — lahko opravljal svoje temeljno poslanstvo zagovornika interesov prevajalcev po vsem svetu.

Prevedel: A. Omerza

Novi člani društva

Zadnjikrat smo v Mostovih objavili imena novih članov Društva v številki 2/1988. Od takrat smo dobili veliko novih članov, zato v informaci-

jo objavljamo vsa imena članov, ki smo jih sprejeli od tedaj dalje.

leto 1988

Hazim Al Shekerchi, arab.	Hinko Jenull, sh.	Nikolaj Mihelič, nem.
Danica Čerče, angl.	Drago Klajderič, angl.	Miloš Miović, nem.
Janez Čič, angl.	Irena Kovačič, angl.	Alenka Rotar, angl.
Tatjana Čuček, nem., angl.	Nevenka Kričaj, ital.	Feliks Šarlah, nem.
Katja Dolenc, angl.	Darko Levstek, angl.	Mateja Šmalc, nem.
Marjan Dolenc, nem.	Jean McCollister, angl., rus.	Rosemarie Šušteršič, nem.
Natalija Glažar, rus.	Tatjana Marušič, nem., ital.	Rožamarija Trunk, nem.
Urška Homan, nem.	Virginija Mehle-Majerič, angl.	Marija Vesnaver, angl., fra.
Niko Hudelja, nem.		Breda Zužič, angl.

leto 1989

Polona Ambrožič, angl.	Maria Magdolna Horvath, madž.	Majda Senčar, nem.
Vera Babšek, fra.	Helena Humljan, angl.	Chen Shi-Ning, kit.
Miro Bajt, ital.	Peter Jerič, nem.	Franc Slivnik, nem., angl.
Nina Barovič, rus.	Marjana Kerševan, ital.	Jože Sojer, ital.
Matjaž Birk, nem.	Mladen Kopitar, rus.	Dejan Šušnik, angl.
Metka Božič, nem.	Ana Lampret, angl.	Bojan Šinkovec, nem.
Franc Bračko, angl.	Danica Marušič, nem.	Barbara Škoberne, angl.
Dunja Bradaško, angl.	Nada Mazi-Porenta, ital.	Violeta Šutelič, ital.
Nada Colnar, sh.	Zoltan Merta, madž.	Adoma Toure, fra.
Vesna Čeh-Štok, fra.	Joša Moll, nem.	Gojmir Uršič, fra.
Dušanka Damjanović, sh.	Irena Nikolič, sh.	Metka Uršič-Gabršček, angl.
Milena Dolničar, angl.	Višnja Pakrac, rus.	Slavica Velikonja, ital.
Vesna Dovč, rus.	Marija Pavlin, nem., angl.	Tatjana Velušček, angl.
Nina Drnovšek, angl.	Suzana Pirtovšek, mak.	Rozalija Veselko, rus.
Robert Filipič, nem.	Tatjana Popov, sh.	Vanja Vitošević, ital., sh.
Štefka Flisar, nem.	Bronislava Povšin, angl.	Tanit Volk, ital.
Lukerija Gabrijelčič, rus.	Marta Prelog-Rožanc, fra.	Mila Vujevič, sh.
Sergej Gabršček, angl.	Liljana Potpara, angl.	Mojka Žbona, fra.
Majda Gregorka, nem.	Ina Radonjič, češ.	Eva Žigon, angl.
Urška Homan, ital.	Sonja Sarič, rus.	Lilijana Žnidaršič, angl.
Barbara Horvat, nem.	Vera Schneider, sh.	Jože Žumer, šved.

leto 1990

Rupert Bedenik, nem.	Nanika Čeru-Penšek, angl.	Meta Hlastec, rus.
Kasilda Bedenk, nem.	Branko Čop, nem.	Andrej Ilijevski, angl.
Natalija Bela, angl.	Marjeta Debeljak, nem.	Darja Joger, nem.
Simona Berčič, angl.	Judita Mia Dintinjana, angl.	Barbara Jurman, rus.
Darja Bokša-Faraguna, angl.	Irena Fras, angl.	Marta Kadunc, angl.
Andreja Bruncker, nem.	Ines Fugina-Malnar, sh.	Mirjana Kališnik, angl.
Lučka Berginc, ital.	Barbara Gaborovič, sh., ital.	Irma Kavčič-Martonoši, nem.
Petar Bulat, sh.	Tatjana Grom, angl.	Majda Klemenšek, nem.
Marjan Černe, nem.	Vida Hus-Harb, nem.	Leonida Kotnjek, angl.

Andrej Krč, nem.	Radko Osredkar, angl.	Sonja Sentočnik-Babič, angl.
Peter Krefel, nem., angl.	Arsen Pensa, angl., fra.	Damjana Simončič, angl.
Majda Lakner, nem.	Jože Perko, nem.	Helena Smolej, angl., fra.
Tadeja Lakner-Naberžnik, nem.	Alenka Petek, nem.	Suzana Stančič, angl.
Vera Lamut, angl., nem.	Katja Petre-Drašler, fra.	Valerija Strežek, angl.
Nevenka Lovše, nem.	Tomaž Plaznik, nem.	Jindrich Šima, češ.
Marija Majzelj-Oven, nem.	Vlasta Poličnik, angl.	Zdenko Šimonovič, ital.
Metka Meh-Štefulj, angl.	Ljudmila Ribnikar, rus.	Manica Šketa, angl.
Janez Mervar, angl.	Irena Roškar, nem.	Mojca Šoštarko, angl.
Miroslav Mulej, nem., sh.	Tatjana Rupert, rus.	Kristina Velkaverh, nem.
Hanuna Musa, arab.	Tomaž Saksida, nem.	Alenka Vrbinc, angl.
Mirko Mušič, angl.		Aleksandra Vrbič, nem.
Alenka Novak, ital.		Liliane Zgrablič, fra.
Katerina Novak, sh.		Mateja Zorman, angl.

leto 1991

Darja Avsec, fra.	Mojca Japelj-Mužič, angl.	Marija Sindičič, fra.
Nataša Burja, rus.	Melita Kenda, angl.	Marija Souvent-Ferenčak, nem.
Igor Cotič, angl.	Dragica Letonje, angl.	Sonja Škvarč, angl.
Gabrijela Gaal, madž.	David Neubauer, angl.	Alenka Šlibar, angl.
Boštjan Hožič, nem.	Vijolica Neubauer, angl.	Živa Švagelj-Petkovšek, fra., ital.
Milena Jančar, fra.	Alojz Pihler, angl., ital.	Andreja Vrabec, angl.

A. O.

leto 1990

Maja Hlastek, rus.	Nenka Čer-Penšek, angl.	Robert Bedenk, nem.
Andrej Hlavsek, angl.	Branko Čop, nem.	Kasim Bedenk, nem.
Čaja Jogan, nem.	Majda Dobelak, nem.	Katja Bela, angl.
Barbara Džurina, rus.	Judita Miš Dintinans, angl.	Silvana Berčič, angl.
Maja Katič, angl.	Irena Fraz, angl.	Daja Bokša-Fargana, angl.
Milana Katičnik, angl.	Ines Fugina-Mainor, angl.	Andrea Brunkar, nem.
Ilina Kavc, ital.	Barbara Gaborović, angl.	Ljiljana Bepić, ital.
Maja Klemenčič, nem.	Tatjana Gorn, angl.	Ernst Bulaj, angl.
Leodika Kolar, angl.	Vida Hra-Hard, nem.	Majda Černe, nem.

PREDSTAVITVE

Anton Omerza

Predstavljamo vam

Ines Perkavac

Predstavite se z nekaj splošnimi podatki o sebi!

Rojena sem leta 1943 v južni Italiji, otroška leta sem preživela v kraju Nicastro. Moja mama je po rodu s Kalabrije, oče pa iz Portoroža, zato smo se kasneje preselili v Piran. Tam sem končala italijanski licej in se zaposlila kot učiteljica na italijanski osnovni šoli v Piranu. Vendar me je pot že po letu dni zanesla v Ljubljano, kjer sem se poročila in pričela delati v zunanji trgovini v podjetju Cosmos. Torej že od leta 1962 živim in delam v Ljubljani, tako da me na moj

rodni kraj v Italiji vežejo le mladostni spomini, materni jezik in veliko prijateljev.

Kdaj ste začeli prevajati, katere jezike in stroke prevajate in za kakšno vrsto prevajanja gre (pisno, tolmačenje)?

Začetki mojih poskusov, da bi kaj prevedla, segajo že v leto 1962, ko sem prišla v Ljubljano, a imela sem hude težave s slovenskim jezikom, ki ga nisem dovolj obvladala, zato sem najprej začela z učenjem slovenščine. Imela sem svojevrstno metodo — brala sem leposlovje, čeprav sem razumela manj kot polovico.

Po nekaj letih intenzivnega polnjenja glave z romani v slovenskem jeziku sem osvojila celotne stavke, fraze in besedne zveze. Taka metoda učenja jezika je bila uspešna, saj sem za vsakdanjo rabo črpala besedni zaklad iz »skladišča prebranih romanov«. Seveda so mi pri tem pomagali tudi drugi, mož ter sodelavci v službi, ki sem jih prosila, naj moje napake ves čas popravljajo. Tako sem osvojila še intonacijo slovenskega jezika, saj so danes pri moji izgovarjavi zabrisani že vsi sledovi, značilni za nematerni jezik, ki se ga naučimo.

Po prvih uspehih pri učenju slovenskega jezika se je tudi moje nagnjenje do uporabe obeh jezikov — maternega in slovenščine — stopnjevalo do te mere, da sem začela prevajati. Sprva le v službi, kjer sem prevajala tudi iz angleškega jezika, nato za prijatelje, nazadnje pa je prevajanje postalo moje vsakdanje delo — in postala sem prevajalka. Vse skupaj se je resno začelo okrog leta 1981, ko sem prevedla vrsto navodil za Medex in mnogo poljudnoznanstvenih filmov, ki sem jih za ljubljansko TV prevedla po tonskih zapisih. Leta 1981 sem opravila izpit za sodnega tolmača za italijanski jezik. Takrat

sem začela prevajati in tolmačiti pogodbe in sporazume v zvezi z izgradnjo cest po osimskih sporazumih, kar delam še danes. Leta 1988 sem prevedla šolsko knjigo iz biologije Naše telo, ki je bila namenjena osnovnim šolam za italijansko manjšino, kasneje pa še nekaj učbenikov.

Kako si priskrbite strokovne slovarje?

Strokovno literaturo, predvsem leksikone in slovarje, si kupujem sama. Kadar grem v Italijo, si vsakokrat kupim tudi periodiko, ki se nanaša na posamezne stroke ali področja. Tako si nabavljam še specializirane revije, ki obravnavajo turizem, lov, golf, kolesarstvo, jadranje, ribištvo, letalstvo, informatiko, železnino ipd. Z branjem se izpopolnjujem in spoznavam nove izraze, ki se nanašajo na posamezne panoge ter so specifični za vsako področje. Preden se lotim prevajanja besedila, za katero menim, da preslabo poznam strokovne izraze, uporabljene v njem, si v ljubljanskih knjižnicah (Centralna tehniška knjižnica, Medicinska knjižnica, Inštitut za papir, knjižnice v Leku, Heliosu itd.) sposodim ustrezno strokovno literaturo, zlasti revije. Šele takrat, ko se seznanim s specifičnimi izrazi kake stroke, se lotim prevajanja. Seveda pa je to pogosto težko izvedljivo, saj so naročniki večinoma neučakani in želijo imeti prevode kar takoj.

Kako sodelujete z drugimi prevajalci?

Imam stike s posameznimi prevajalci, tudi z drugih jezikovnih področij. Izmenjujemo si izkušnje, si priskočimo na pomoč, kadar smo preobremenjeni z delom, razčističujemo vprašanja v zvezi s posameznimi specifičnimi izrazi, značilnimi za naš jugoslovanski vsakdanjik. V zadnjem času, ko je pri nas nastalo mnogo manjših podjetij, se je povečalo tudi število prevajalcev, ki sicer niso člani našega društva, a me prosijo za pomoč. Navadno gre za prevode po telefonu, le za prevod kake besede ali stavka. Iz tega sklepam, da so prevajalci, ki me sprašujejo po telefonu, popolni začetniki ali pa zelo slabo obvladajo italijanski jezik.

Kakšne so vaše funkcije v DZTPS?

Sem članica upravnega odbora, in to že drugi mandat, zato se ob tej priložnosti zahvaljujem vsem članom društva, ki so me izvolili in mi zaupali naloge, povezane z delom v upravnem

odboru v teh negotovih časih. Že dalj časa sem članica uredniškega odbora Mostov, moja naloga je predvsem pridobivanje člankov v zvezi z italijanskim jezikom. Zadnji dve leti sem bila kot strokovna oseba odgovorna za italijanske seminarje, letošnji občni zbor pa je na novo izvolil izobraževalno komisijo, katere članica sem. V tej komisiji sem torej odgovorna za strokovni del priprave italijanskih seminarjev. Ob tej priložnosti moram omeniti prof. Antonina Principata, mladega, temperamentnega učitelja naših prevajalcev, ki je v dveh letih uspešno izpeljal že štiri seminarje za naše društvo.

Slišim, da se s prevajanjem ukvarjajo tudi člani vaše družine.

Svoja sinova sem že od malih nog učila tudi italijanskega jezika, tako da sem se z njima pogovarjala v maternem jeziku. Isto sem počela tudi z možem, kar pa ni obrodilo takih sadov kot pri sinovih. Lahko rečem, da so se mladi mogli dobro naučiti italijanskega jezika, kar se jim danes obrestuje. Oba sinova sta mi v veliko pomoč pri prevajanju, medtem ko mož, ki sicer ni tako izveden v italijanščini — razume jo odlično, govori pa malo manj odlično — vskoči takrat, kadar je besedilo tehnične narave, zahtevno in v slovenskem jeziku. Prevaja iz italijanščine, tehnična besedila pa tudi iz nemščine, kar mi je včasih v veliko pomoč. Ker je po stroki kemik, mi to zahtevno področje pri prevajanju ne dela težav.

Pri prevajanju uporabljam računalnik že kar sedem let. Začela sem s komodorjem 64, danes pa uporabljam PC 286. Pri tem mož in mlajši sin skrbita za programsko opremo in me uvažata v novosti s področja računalništva.

Kaj bi morala delati italijanska sekcija v društvu?

Kaka publikacija, ki bi nam bila v pomoč pri delu, bi bila lahko rezultat skupnega dela in dejavnosti italijanske sekcije. Pri tem mislim na glosar, področni slovar ali kaj podobnega. Seveda pa priprava take publikacije zahteva veliko časa, ki ga prevajalci navadno nimamo, zato se takšno delo vedno odmika v prihodnost. Ker pa živimo v dobi računalnikov, bo morda to lažje izvedljivo, saj se takšno delo z računalnikom hitreje in bolje opravi kot pa s pisalnim strojem.

Hvala!

STROKOVNI ČLANKI

Marta Kocjan-Barle

Vaje iz pravopisa z rešitvami

Vaje iz pravopisa so iz jesenskega dela slovenskega seminarja. Nastale so kot dopolnitev spomladanskemu predavanju o novem pravopisu, in to z namenom, da bi se slušatelji ob moji pomoči lahko sami preskusili v poznavanju pravopisnih pravil ter tudi kaj dodali in vprašali.

S podobnim namenom jih objavljam v Mostovih; ker pa dialog tokrat ni mogoč, sem vajam dodala rešitve in številke tistih paragrafov iz Slovenskega pravopisa 1, Pravila, ki se nanašajo na določeno vajo. Tako si je mogoče pomagati na tri načine: samo primerjati svoje rešitve s tu navedenimi, ali reševati z odprtim pravopisom pred seboj, in če se pojavi dvom, prebrati navedeni paragraf, ali pa najprej primerjati rešitve in potem še podrobneje proučiti določen paragraf v pravopisu.

VAJE

1. Povežite imena in priimke in jih izpišite.

France, Gregorčič, Ivan, Svetlana, Zidar, Simon, Prešeren, Mile, Makarovič, Cankar, Klopčič, Pavle

2. Uredite jih po abecednem redu.

3. Spodaj naštetim znanim priimkom dopišite ustrezne manjkajoče dele, t. i. predimke. Kako jih pišemo?

_____ Annunzio, _____ Fontaine, _____ Musset, _____ Vinci, _____ Sica, _____ Gogh,

_____ Donald, _____ Dyck

Odgovor:

4. Vse besede v spodnjih povedih so pisane z malimi črkami. Popravite jih, kjer je to potrebno, in svoje odločitve utemeljite.

Za koliko amperov je ta varovalka?

Francoski matematik in fizik ampère je odkril elektrodinamične pojave.

Prvo avtomobilsko tovarno z množično racionalizirano (tekoči trak) in zato ceneno proizvodnjo je ustanovil ford.

Američani se radi vozijo s fordom.

Zdravnik je bolnika poslal na slikanje z rentgenom.

Zakaj se držiš kot kakšna mila jera?

Pivci v gostilni so naročili še en štefan vina.

Temu pisalnemu stroju znamke olivetti ni kaj očitati.

Ali še vedno pišeš z olivetijem? Jaz imam raje atarija.

Utemeljitev: _____

5. Spodaj so vsa naštetá različna imena prebivalcev napisana z malo začetnico. Kako jih je treba pisati?

beneški slovinci, vzhodni goti, koroški slovinci, južni slovani, stari grki, južnoameričani, nesloven-
ci, neljubljančani, lužiški srbi

Utemeljitev: _____

6. In kako pišemo spodaj naštetá imena?

bušmani ali grmičarji, tuaregi, bantujci, sudanski črnci, pigmejci, hotentoti

Utemeljitev: _____

7. V spodaj naštetih naselbinskih imenih popravite male črke v velike, kjer je to potrebno. Ali znate utemeljiti odgovor?

slovenska bistrica, dolenske toplice, gabrovica pri črnem kalu, dolnja vas pri črnomlju, drenov
grič, kranjska gora, opatje selo, novo mesto, gornji senik, dolnja nemška vas

Utemeljitev: _____

8. Enako storite z nenaselbinskimi imeni. Ali vsi našteti primeri sodijo med zemljepisna imena?

cerkniško polje, cojzova koča, goriška brda, krakovski gozd, paški kozjak, štepanjsko naselje, ulica
stare pravde, bela krajina, grad snežnik, cerkev sv. nikolaja, frančiškanska cerkev, trg francoske
revolucije, gornji trg, ljubljansko barje/barje

Utemeljitev: _____

9. V spodaj navedenih povedih so naselbinska in nenaselbinska zemljepisna imena pisana kar z malimi začetnicami. Popravite jih, kjer je to potrebno.

Na ptujskem polju pridelujemo še vedno v velikih količinah znameniti »luk«, najboljšo čebulo na svetu. V sončnih slovenskih goricah, v halozah, v goriških brdih in na krasu raste odlična trta z najboljšimi sortnimi vini na svetu, kot se tu radi pohvalijo vinogradniki.

Mestni trg z rotovžem, stolnico, škofijskim dvorcem in vodnjakom v sredini je eden najlepših baročnih ambientov v srednji evropi.

Skozi ljubljanska vrata med gradom in rožnikom so vodile naravne poti, ki so povezovale panonijo s severno italijo ter severno evropo z balkanom.

Veliko se je selil iz kraja v kraj: rodil se je v črnem vrhu nad idrijo, šolal se je v novi gorici in ilirski bistrici, nato pa se je preselil v iški vintgar pri ljubljani.

V temnih nočeh, kadar nas ne moti luna, vidimo na nebu čudovito nežen, neenakomeren širok trak srebrnobeke barve, ki ga imenujemo rimska ali mlečna cesta.

10. Kako pišemo spodaj naštetih stvarna imena (znamke avtomobilov, imena praznikov in nagrad)? Vsa so napisana z malo začetnico — popravite jo, kjer je to potrebno, in popravke utemeljite.

toyota, božič, nobelova nagrada, prešernov dan, subaru, silvestrovo, nagrada egona hostovskega, novo leto, fiat

Utemeljitev: _____

11. V spodnjih povedih male črke popravite v velike, kjer je to potrebno.

Prvi človek honde na obisku pri autocommercu.

Oblačilom znamke mura so priznali evropsko kakovost, v lahkih čevljih adidas se skriva izdelovalec iz turnišča, daleč naokrog so znana imena kmetijskih strojev panonija in tehnostroj, varilnih aparatov varstoj, katenskih sistemov elrad in bivalnikov avtoradgona.

Mestni izvršni svet moralno podpira predlog oddelka za zunajbolnišnično dializo v leonišču (nefrološka klinika — univerzitetna interna klinika v ljubljani), da organizira še drugo in tretjo izmeno zdravnikov, ne more pa zagotoviti denarja za dodatne delavce v teh izmenah.

Izvoznice, kakršna je steklarna v rogaški slatini, bodo letos le težko preživele.

Pri vidmu ob ščavnici so v domu matije gubca in po vasi razstavljene lesene plastike kiparske kolonije od gubca do lacka.

12. Katere od spodaj naštetih svojilnih pridevnikov na -ov/-ev, -in pišemo z veliko začetnico? Utemeljite svojo odločitev.

ohmov zakon, ottov motor, ludolfovo število, martinova peč, martinova gos, morzejeva abeceda, baldrijanove kapljice, parkinsonova bolezen, blažev žegen, pascalov izrek, downov sindrom (= mongolizem), dopplerjev efekt, hoffmanove pripovedke, hoffmanove kapljice, marijini laski, clusijev svišč, sizifovo delo, prokrustova postelja

Utemeljitev: _____

13. Spodaj naštete naslove spremenite v kratice in jih zapišite v imenovalniku in rodilniku.

	Imenovalnik	Rodilnik
Študentski kulturni center	_____	_____
Uprava za notranje zadeve	_____	_____
Češko-Slovaška federativna republika	_____	_____
Tovarna avtomobilov Maribor	_____	_____
United Nations Educational Scientific and Cultural Organization	_____	_____

* * *

14. Iz drugih jezikov prevzete občne besede delimo na izposojenke (te so popolnoma poslovenjene) in tujke (deloma poslovenjene). Kam bi uvrstili spodaj naštete besede in kako bi jih zapisali?

aura = _____, neuro- = _____, audio- = _____, establishment
 = _____, walkman = _____, lobby = _____, coca cola
 = _____, discount = _____, telefax = _____, rugby
 = _____, juice = _____, ketchup = _____, menager
 = _____, cocktail = _____, menu = _____, kiwi
 = _____, boutique = _____, jeans = _____, yamaha
 = _____, curry = _____, adaggio = _____, concorde
 = _____, wordstar = _____, watt = _____, pizzerija
 = _____, autocamp = _____, discoteca = _____,
 leasing = _____, buffet = _____

15. Kaj bi popravili v takole napisanem oglasu, objavljenem v Delu?

MEDIA MARKT PONUJA:

2000 CD playerjev, 3000 videorekorderjev, 8000 walkmanov, 3000 avtoradijev, 200 000 video in avdio kaset, video kamere, softvere, foto objektivne, avtotelefone...

* * *

16. Ali so v spodaj navedenih povedih končna ločila rabljena pravilno?

Ali se strinjaš z vprašanjem, kot ga je formuliral Dostojevski s stavkom: Če ni boga, je vse dovoljeno?

Naštej nekaj kiparskih, arhitekturnih, slikarskih del, ki veljajo za umetnost! Opiši nekaj ustreznih del, ki niso umetniška! Ali je razlika med enimi in drugimi zmeraj jasna?

17. Več težav nam povzroča pisanje neskladenjske pike. Napišite jo, kjer je potrebna. Ali poznate tudi drugačne možnosti?

Besedilo nam pošljite v 5 izvodih.

Praznovali bomo 40 obletnico našega podjetja.

V 15 letnem obdobju smo podpisali velikansko število pogodb.

Predavanje bo 16. 11. 1990 leta ob 9.15.

Knjižnica danes hrani več kot 55 000 knjig, iluminiranih rokopisov in inkunabul. Najstarejši primerki izvirajo iz srede 15. stoletja.

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika I so zajete besede, ki se začenjajo na črke od A do H.

Osmina finala kegljaških tekem bo 16. t. m., polfinale in finale pa 23. t. m.

18. Okrajšajte naslednje besede in besedne zveze:

oziroma = _____, na primer = _____, tako imenovani = _____,

gospod = _____, gospa = _____, gospodična = _____,

magister = _____, inženir = _____, to je = _____,

tega meseca = _____, in drugo = _____, delniška družba = _____,

primerjaj = _____, lastnoročno = _____, rusko-slovenski = _____,

19. V spodaj navedenih povedih ni vejic. Napišite jih tam, kjer jih zahteva pravopis.

Vljudno Vas vabimo na sestanek ki bo v sredo 12. oktobra 1990 ob 19. uri v Štihovi dvorani v Can-karjevem domu.

Obvestijo se:	predsednik	člani	arhiv
	podpredsednik	računovodstvo	

Nekateri naši izdelki kot npr. mlinček za kavo, mešalnik in sokovnik so že našli svoje mesto na trgu.

Naših izdelkov ni mogoče kupiti nikjer več ne v naših trgovinah ne pri preprodajalcih ne na tujem.

Vse naštetu bomo prodajali kot smo se dogovorili.

Zahvaljujeva se kolegom umetnostnim zgodovinarjem raziskovalcem ljubljanske arhitekture dr.

Nacetu Šumiju dr. Stanetu Berniku dr. Petru Krečiču.

Zahtevano nam pošljite do 3. maja oziroma najpozneje do 5. junija.

Prosimo Vas, da se zaradi dogovora čim prej oglasite Vi sami ali Vaš predstavnik.

20. V daljših ali bolj zapletenih povedih marsikdaj pozabimo zapisati vejico. Kje vse bi jo pisali v spodaj zapisanih povedih?

Preglejte tudi podaljške in stičišča gibljivih delov ter se prepričajte ali so vsi deli celi in pravilno montirani in ali je vse kar omogoča pravilno delovanje orodja v redu.

Na vsakih 50 delovnih ur preglejte ščetke in če so krajše od 5 mm jih zamenjajte.

Vsak igralec poklekne na začetno črto in skuša spraviti gumb v igralno polje tako da ga bodisi pri-tisne na enem koncu z drugim gumbom in ta odskoči bodisi ga frcne s palcem in kazalcem.

Pobuda je prišla s strani nekaterih bolj podjetnih ki so hoteli v praksi preveriti prvič na koliko in ka-tere ljudi je možno računati če bi iskali potencialne sodelavce drugih testirati v debatah med so-

očenci domneve da je slovenska publicistika zafrustrirana z literaturo tretjič poiskati vsaj razlago če že ne rešitve za problem publicistične slovenščine četrtič postreči z nekaj čisto orientacijskimi napotki glede stanja slovenske kulture v medijih ter revijalistike nekoč in danes in petič zastaviti udeležencem nekaj pisnih uporabnih nalog izvršljivih na licu mesta.

21. Kar nekako v krvi imamo občutek, da ne smemo pisati vejice pred veznikom in. Dvomi pa se nam porajajo tudi pri vezniku kot. Kako bi se odločili v spodaj navedenih primerih?

V njihovo šolo je prišel novi učitelj in ko je videl, da otroci potrebujejo spodbudo, je vsakemu od njih, ki je do naslednjega jutra rešil določen problem, ponudil 10 din. Izšla je osmrtnica z nenavadnim besedilom: »Počivaj v miru na obeh straneh in če je še prostor, na svidenje.«

Vse skupaj leži kot na dlani, vidno že s poti in nikjer ni džungle, ki bi s svojo nedostopnostjo lahko skrivala njivice.

Upajo, da bodo dobro zaslužili in da bodo prišli nazaj, ko bodo gospodje.

Stlačen v tisti mali kup(,) je bil bolj podoben traktorju kot zmagovalcu Azije na poti k novim uspehom.

Ko se enkrat navadi na to, da z metanjem stvari v škatlo povzroča hrup in ko mu postane zamisel všeč, poskusite s tem, da mu daste igračko v roko daleč proč od škatle.

Zavedajte se, da bo predal sprva laže izpraznil kot napolnil in da bo v začetku morda potreboval nekaj pomoči pri dajanju stvari nazaj v predal.

Eni mu pravijo Golden City, Zlato mesto in drugi elektrarna cele Indije.

Ptice so se lesketale v krošnjah kot dragulji, bile so čudovito zelenomodre, vratove so jim krasili zlati trakovi, ki so se lesketali kot bi bili navoščeni, premazani s salom kakor bi pravkar zleteli iz vode kot vodomci.

Povedal je pesem in to tako dobro, da so mu vsi ploskali.

V tujini so mu vse do smrti izhajale knjige kot npr. Sam proti noči in Pisma, naslovljena večnosti.

22. Kje v spodaj navedenih primerih bi pisali vejico in zakaj?

Extreme išče za svojo prodajalno trajnih potrošnih izdelkov prostor velik 300—500 kvadratnih metrov.

Plašč je iz kamnin bogatih z magnezijem in železovimi silikati.

Namenili smo se poslati večje zaloge našega blaga.

Želeč vam veliko uspehov pri delu vas prav lepo pozdravljamo.

Pripeljal je vlak poln blaga.

V tem trenutku ni mogoče predvideti vseh posledic te odločitve.

Ni naš namen odkrivati napake drugih.

Utemeljitev: _____

23. Katere ločilo manjka v navedenih primerih?

Vaš znak _____

Datum _____

Tisk Tiskarna Ljudske pravice

24. Zapišite s števki in ustreznimi ločili: pet tisoč sedemsto devetdeset, šestindvajset tisoč tristo deset, petinpetdeset milijonov šeststo, dvanajst celih deset, štirinajsti, osemkrat

25. Kje v spodaj navedenih povedih manjkajo pomišljaji in kje vezaji?

V mestu prirejajo vsako leto v drugi polovici avgusta kmetijsko živilski sejem.

Svojo željo nam lahko sporočite po telefonu 061 731 542.

Odperto imamo 8. 12. ure.

S Stritarjeve zavijemo na levo po Adamič Lundrovem nabrežju.

Obstaja pa tudi redna avtobusna proga Ljubljana Brnik vsako uro z avtobusne postaje v Ljubljani, boks 28.

Zlasti letos ima več kot 200 članski kolektiv več težav zaradi nespremenjenega tečaja.

Levstikov trg sklepa ohranjeno srednjeveško mesto in njegovo osrednjo arterijo Ciril Metodov trg

Mestni trg Stari trg.

V letih 1841 42 so zgradili nov kamnit most.

Križev pot do kapelice sv. Roka, zaščitnika bolnih Po poltretjem stoletju obnovljenih štirinajst postaj

Zanimiv napis v arhaični slovenščini Posloveniti ga je dal Anton Aškerc

Naše podjetje ima svoj sedež v občini Ljubljana Vič Rudnik.

Izdelek bo stal približno 200 300 din.

To bo srečanje vzhodno in zahodnoevropskih znanstvenikov.

Predaval bo o družbenopolitičnih in ekonomskih razmerah.

Denar nakažite na žiroračun št. 50100 620 107 011 71500 1826 64.

Lahko se posvetuj

ete z našo direktorico Alenko Orel Kosmač.

* * *

26. Ali bi spodaj našete primere pisali skupaj, narazen ali z vezajem?

a) A 4 format, multi nacionalka, PTT služba, infra rdeč, 2. b razred, van goghovski, de la fontainovski, 200 tonski, video film, črno beli (film), finančno računovodski (sektor), plansko analitski (sektor), tisoč tristo kubični (motor), TV antenske (naprave), marsi kateri, narodno gospodarski

b) temno rdeč, pariško moder, bruto teža, žiro račun, lego kocke, angora volna, redko kdo

c) ta le, le ta, kdor koli, kdo ve kam, čim prej

27. S pokončno črto označite, kako bi lahko delili tele besede:

iztržiti, varstvo, zemlja, prt, črn, srebrn, brv, Američan, Južnoameričan, Grmičar, Plzen, Madžar, Goethe, C-vitamin

28. In kako bi delili besede iz 3. vaje?

REŠITVE

1. France Prešeren, Simon Gregorčič, Ivan Cankar, Svetlana Makarovič, Pavle Zidar, Mile Klopčič

Pravilno zaporedje je ime in priimek (41).

2. Ivan Cankar, Simon Gregorčič...

Cankar, Ivan, Gregorčič, Simon...

Cankar Ivan, Gregorčič Simon...

V abecednih seznamih pišemo včasih priimek pred imenom, najboljše z vejico (41).

3. D'Annunzio, de La Fontaine, de Musset, da Vinci, de Sica, van Gogh, MacDonald/McDonald/-Macdonald, van Dyck

Pišemo jih tako, kot so pisani v izvirniku (46).

4. amper, Ampère, Ford, ford, rentgen, mila jera, štefan vina, Olivetti, oliveti, atari

Osebnostna imena pišemo z veliko začetnico, občne besede iz njih (= vrsta pojavov!) pa z malo in pogosto v domači slovenski pisavi (131).

5. Beneški Slovenci, Vzhodni Goti, koroški Slovenci, južni Slovani, stari Grki, Južnoameričani, Neslovenci, Neljubljančani, Lužiški Srbi

Z veliko začetnico pišemo tista večbesedna imena pripadnikov narodov/narodnostnih skupin, ki so tvorjena iz večbesednega zemljepisnega ipd. imena (57). Časovne in zemljepisne pridevke (južni, stari ipd.) pišemo z malo (58). Velika začetnica se prenese na predpono ne- (ali pra- ipd.) (55, 58).

6. Bušmani/bušmani ali Grmičarji/grmičarji, Tuaregi, bantujci, sudanski črnci, Pigmejci, Hotentoti

Poimenovanja po rasni in jezikovni pripadnosti pišemo z malo začetnico (bušmani), ljudstva, etnične skupine ipd. pa z veliko (Bušmani — v tem primeru ista beseda za dva pomena) (50—54, 134).

7. Slovenska Bistrica, Dolenjske Toplice, Gabrovica pri Črnem Kalu, Dolenja vas pri Črnomlju, Drenov Grič, Kranjska Gora, Opatje selo, Novo mesto, Gornji Senik, Dolenja Nemška vas

Vse sestavine pišemo z veliko začetnico, izjeme so le neprvi predlogi in samostalniki vas, mesto, trg, selo (70, 138).

8. Cerkniško polje, Cojzova koča, Goriška brda, Krakovski gozd, Pašji Kozjak, Štepanjsko naselje, Ulica stare pravde, Bela krajina, grad Snežnik, cerkev sv. Nikolaja, frančiškanska cerkev, Trg francoske revolucije, Gornji trg, Ljubljansko barje/Barje

Prvo sestavino pišemo vedno z veliko začetnico, neprve pa z malo, če niso same lastno ime (73).

Pri obeh cerkvah in gradu gre za poimenovanje vrste objekta (151), ne pa za zemljepisno ime.

9. Ptujsko polje, Slovenske gorice, Haloze, Goriška brda, Kras, srednja Evropa, Ljubljanska vrata, Grad, Rožnik, Panonija, severna Italija, severna Evropa, Balkan, Črni Vrh nad Idrijo, Nova Gorica, Ilirska Bistrica, Iški Vintgar pri Ljubljani, Luna, Rimska ali Mlečna cesta

Vrste objektov (151) pišemo z malo začetnico (in sodijo med stvarna imena), imena poslopij (ta sodijo med zemljepisna imena) pa z veliko (68, 73). Srednja, Vzhodna in Zahodna Evropa pišemo z veliko, kadar jih imamo v mislih kot politične, gospodarske enote. Če luno pišemo z malo, jo imamo za del obdajajoče nas predmetnosti, sicer pa za planet (67).

10. Nobelova nagrada, Prešernov dan, nagrada Egon Hostovskega

Pišejo se z malo začetnico, razen tistih imen, ki so izpeljana iz priimkov (147, 150).

11. Honda, Autocommerce, Mura, Adidas, Turnišče, Panonija, Tehnostroj, Varstroj, Elrad, Avtorad-gona, Oddelek za zunajbolnišnično dializo v Leonišču (Nefrološka klinika — Univerzitetna interna klinika v Ljubljani), Steklarna v Rogaški Slatini, Videm ob Ščavnici, Dom Matije Gubca, Od Gubca do Lacka

Z veliko začetnico se pišejo imenovalni prilastki k vrstnim imenom industrijskih izdelkov (107); ime-na organizacij in družbenih teles ter njihovih oddelkov (88—99); imena stvaritev (87 + 78—86).

12. Ohmov zakon, Pascalov izrek, Hoffmanove pripovedke

Lahko vse; po SP jih je, razen treh naštetih, priporočljivo pisati z malo začetnico, ker gre za vrstnost (158, 115).

* * *

13. Škuc/ŠKUC, Škuca/ŠKUC-a; UNZ, UNZ/UNZ-ja; ČSFR/ČSFR-a/ČSFR-ja; Tam/TAM, Tama/TAM-a; Unesco/UNESCO, Unesca/UNESCA

O pisanju in sklanjanju kritičnih imen: 116—122.

14. avra, nevro- avdio-, esteblišment, vokman, lobi, kokakola, diskont, telefaks, ragbi, koktejl, meni, kivi, džus, kečap, menedžer, butik, džins, yamaha, kari, adaggio, concorde, wordstar/vordstar, vat, picerija, avtokamp, diskoteka, lising, bife

Med tujke. Izvirno pisavo ohranjajo mednarodni glasbeni izrazi, manj rabljeni strokovni izrazi, po-samezni drugi izrazi, imena za vozila ali za nekatere tehnične predmete. Ščasoma prevzamejo do-mačo slovensko pisavo. (164—169)

15. laserskih gramofonov (= CD player), vokmanov, video- in audiokaset, videokamere, program-sko opremo/softver, fotografske objektivne/fotoobjektivne

Besede iz tujih jezikov načeloma prevajamo; kadar pa jih prevzemamo, jih v glavnem domačimo pisno (izgovorno, obliskoslovno in skladijsko pa vse) (164—169). O pisanju skupaj in narazen: 492—499, 522.

16. ...je vse dovoljeno. — ... za umetnost. — niso umetniška.

Ne, razen v zadnji povedi. Citirana poved Če ni boga ... za dvopičjem ohranja svoje ločilo, to je piko (234). Klicaja ne pišemo v želelnih in velelnih povedih, ki niso čustveno poudarjene (277).

17. 40./40-ta obletnica, (15-letno), 16. 11. 1990. leta, ob 9.15/9¹⁵, 55 000/55.000, 15. stoletje, 16. t. m., 23. t. m.

Neskladijsko piko pišemo za okrajšavami posameznih besed, za številkami, kadar zaznamujemo vrstilne številke, med deli števil (248—261).

18. oz., npr., t. i., g., ga., gdč., mag./mr., inž., tj., t. m., idr., d. d., prim., l.r., rus.-slov.

O določilih in okrajšavah: 128, 594—598. Nestično pišemo (tj. delamo odmik za vsako piko), kadar krajšamo dve besedi (tako imenovani = t. i.), stično (tj. brez odmika) pa, kadar krajšamo eno besedo (literarnozgodovinski = lit. zg.) ali besedi, povezani z vezajem (cesarsko-kraljevi = c.-kr.).

19. v sredo(,) 12. oktobra 1990(,) — predsednik,/predsednik itd.
(= vejice ali ne: če so vejice, potem na koncu tudi pika) — izdelki, — sokovnik, — več, — trgovina(,) ne pri preprodajalcih(,) — prodajali, — Šumiju, dr. Stanetu Berniku,

O vejicah za zgornje primere: 299, 300, 347, 319, 324, 502, 298, 393, 318.

20. prepričajte, — vse, — orodja, — ščetke, — 5 mm, — tako, — podjetnih, — preveriti, prvič, — računati, — sodelavce, drugič, — domneve, — literaturo, tretjič, — razlago, — rešitve, — slovenščine, četrtič, — in(,) petič, — nalog,

O vejicah za zgornje primere: 324, 315, 327, 328, 318, 347, 331.

21. učitelj, — straneh, — poti, — hrup, — mesto, — lesketali, — salom, — pesem, — knjige,

O vejicah za zgornje primere: 327, 340, 329, 301, 324, 297.

22. prostor, — kamnin, — delu, — vlak, — namen(,)

Vejico pišemo med polstavkom (jedro je lahko deležje, deležnik, pridevnik, samostalnik) in drugim delom povedi; pred nedoločnikom jo pišemo neobvezno, kadar ga lahko razvijemo v osebno glagolsko obliko (335). Če je pridevniški polstavek levo od odnosnice, ga ne ločimo z vejico (npr.: ... išče 300—500 kvadratnih metrov velik prostor; ... iz z magnezijem bogatih kamnin; 331).

23. V prvih dveh primerih nobeno — dvopičje tu ni obvezno (362); v tretjem primeru manjka dvopičje, ker gre za skrajšano napoved (365).

24. 5 790/5.790, 26 310/26.310, 55 000 600/55.000.000, 12, 10, 14., 8-krat.

O teh ločilih: 255, 252, 352, 351, 421.

25. kmetijsko-živilski (= stični vezaj; 418), 731-542 (= stični vezaj; 420), 8.—12. ure (= stični predložni pomišljaj; 398), Adamič-Lundrovo nabrežje (= stični vezaj; 418), Ljubljana—Brnik (= stični predložni pomišljaj; 398), 200-članski (= stični vezaj; 421), Ciril-Metodov trg — Mestni trg — Stari trg (= stični vezaj + 2 nestična pomišljaja; 418 + 389), 1841—42 (= stični predložni pomišljaj; 398), bolnih — Po ... itd. (= daljši pomišljaj; 400), Ljubljana Vič—Rudnik (389), 200—300 (398), vzhodno—in zahodnoevropski (423), družbenopolitičnih in -ekonomskih (423), 50100-620-107-... (stični vezaj; 420), Alenka Orel Kosmač/Alenka Orel—Kosmač/Alenka Orel-Kosmač (418, 850)

26.

a) A4-format, multinacionalna, PTT-služba, infrardeč, 2. b-razred, vangoghovski, delafontainovski, 200-tonski, videofilm, črno-beli, finančno-računovodski, plansko-analitski, tisočtristokubični, TV-antenske, marsikateri, narodnogospodarski (= iz narodno gospodarstvo)/narodno-gospodarski (= narodni in gospodarski)

O pisanju skupaj in narazen: od 489 do 593.

b) Skupaj ali narazen: 518—520; 498.

c) tale, le-ta, kdor koli, kdovekam (= frazeološki zaimek), čim prej (= zveza dveh samostojnih prislovov)

O pisavi sklopov: 532, 535, 536, 559.

27. iz-tr-ži-ti/i-ztr-ži-ti, var-stvo/vars-tvo/varst-vo, zemlja/ze-mlja, prt, črn, sre-brn, brv, A-me-ri-čan, Ju-žno-a-me-ri-čan/Juž-no-..., Gr-mi-čar, Pl-zen, Ma-džar, Goe-the, C-vi-ta-min/C- -vi-...

O deljenju: 599—614.

28. D'An-nun-zio, de-La-Fon-tai-ne, de-Mus-set, da-Vin-ci, de-Si-ca, van-Gogh, Mac-Do-nald, van-Dyck

Špela Kutin

Prvi seminar v francoskem jeziku v organizaciji DZTPS

Prevajalec se mora neprestano izobraževati s samostojnim izobraževanjem in na seminarjih. Po končanem dvostopenjskem visokošolskem študiju se potrebna leta trdega dela, da prevajalec obvlada osnovne tehnike prevajanja (tu je treba dodati, da izobraževanje za prevajanje še vedno ni našlo svojega mesta v okviru rednega šolanja), izboljša svoje razumevanje tujega jezika, razvije najpotrebnejši smisel za analizo diskurza, leksike, poglobi jezikovno spretnost pri uporabi splošnega jezika in jezika stroke, v kateri prevaja. Zaradi tega so prevajalcem potrebna srečanja in skupno sistematično razvojno delo.

Prvi seminar v francoskem jeziku, ki smo ga imeli 12. decembra 1990, je bil za vse nas, predavateljice in slušatelje, priložnost, da v našem delovnem jeziku izmenjamo izkušnje in spoznanja ter skupaj rešimo mnoge jezikovne in komunikacijske zagate. Delo na seminarju je bilo intenzivno, vanj smo bili ves čas dejavno vključeni, kar je dokazovala tudi neprestana jezikovna interakcija.

Poseben pomen je imel seminar zaradi navezave strokovnih stikov, ki se sedaj podaljšujejo v naše vsakdanje delo.

Izobraževanje na seminarju francoske sekcije, doslej v primerjavi z drugimi sekcijami nekako zapostavljene, naj zlagoma postane redna izobraževalna oblika, ki bo omogočala izmenjavo znanj in izkušenj iz delovnih okolij, v katerih udeleženci delajo in živijo. K sodelovanju bomo skušali prirediti tudi udeležence same, in sicer izkušene, teoretično podkovane prevajalce francoskega jezika, ki bodo pripravljeni na seminarju sodelovati s predavanji na teme iz svojega delovnega okolja. Pri prevajalcih bo takšno sodelovanje utrdilo občutek pripadnosti strokovnemu zaledju.

Kot ponazoritev oblik dela na seminarju objavljamo naslednje gradivo:

I — LES PROJETS DE DEVELOPEMENT

C'est un séminaire qui se rapporte à une branche professionnelle précise et a pour but de vous approcher à la fois au français de la profession concernée et au français général. Une langue «spécialisée» n'est qu'un aspect d'une langue générale. Nous, les étrangers, qui avons des contacts de travail avec des Français, nous nous trouvons dans des situations où nous devons utiliser la langue de tous les jours. C'est pourquoi l'étude du «français général» conserve au moins autant d'importance que celle de la langue spécialisée.

L'objet de ce séminaire n'est pas conçu pour vous enseigner les techniques du béton armé, par exemple, mais de vous enseigner le français de ces techniques. C'est ce deuxième domaine qui nous intéresse et j'espère que le sujet vous sera utile et vous préparera à parler ou à discuter, à traduire un sujet de cette profession, dans le but de vous «familiariser» avec le français fonctionnel de la branche professionnelle traitée.

Construire a toujours été un des premiers soucis de l'homme. Aujourd'hui, la construction de Bâtiment connaît un grand essor dans la plupart des pays et très nombreux sont les professionnels qui se livrent à l'activité de bâtir dans le domaine du bâtiment ou des travaux publics. Le métier du bâtiment peut se ranger parmi les plus anciens exercés par l'homme qui a dû, cependant, s'adapter au cours des temps pour tenir compte de l'évolution des techniques, des goûts et des moeurs. Autrefois, le maçon était invité de construire des maisons avec de larges massifs de pierre qui remplissaient la fonction des murs porteurs et des murs portés. La construction moderne connaît une ossature en béton armé sur laquelle reposent des planchers qui sont souvent réalisés avec des poutrelles en béton précontraint. L'escalier en béton armé a remplacé l'escalier en bois, les façades sont ornées de larges balcons en porte-à-faux. Les exigences de la vie moderne ont nécessité la prévision de gâines techniques pour le passage des fluides, pour la chute des ordures ménagères ou pour l'installation des ascenseurs.

Ainsi le constructeur d'aujourd'hui doit maîtriser les techniques nouvelles de construction s'il veut faire honneur à sa tâche.

La collaboration des parties contractuelles est nécessaire

La réalisation des projets de génie civil nécessite une collaboration de plusieurs personnes, dont les responsabilités sont très différentes. Voyons quels sont les rôles joués par: le **maître d'ouvrage** (naročnik oz. investitor), l'**entrepreneur** (izvajalec del), l'**économiste**, l'**ingénieur-conseil** (inženir konzultant), le **bureau d'études** (projektant oz. projektivni biro), l'**architecte**, l'**urbaniste**, le **topographe** (topograf, geometer).

Le maître d'ouvrage est le propriétaire des ouvrages à construire et prend l'initiative de lancer le projet;

l'entrepreneur prend en charge la réalisation des ouvrages, choisissant et dirigeant directement les sous-traitants (podizvajalci);

l'économiste étudie la rentabilité du projet en établissant les études de faisabilité (analiza upravičenosti gradnje), soit l'évaluation économique précise;

l'ingénieur-conseil ou le bureau d'études (on ne fait pas beaucoup de différence entre les deux termes) joue un rôle d'intermédiaire entre le maître d'ouvrage et l'entrepreneur, sa mission consistant à formuler les intentions du maître d'ouvrage sous forme de **plans** et de **cahiers de charge** (ou spécifications techniques) qui seront suivies par l'entrepreneur;

l'architecte est un ingénieur spécialisé dans l'architecture des projets de bâtiment, surtout dans le décor d'un édifice et de son intérieur;

l'urbaniste est spécialisé dans l'aménagement urbain, dans l'urbanisme — étude systématique des méthodes permettant d'adapter l'habitat urbain aux besoins des hommes; et

le topographe ou le bureau de topographie désigne un ingénieur ou société qui sont spécialisés dans les levés de terrain et dans l'implantation (zakoličba) des ouvrages.

LES PHASES DE DÉVELOPPEMENT DES PROJETS

a) vues par les opérateurs:

l'évolution du projet

naissance et développement graduel de la conception d'un projet à bâtir.

la définition du projet

précision ou détermination de la conception d'un projet.

le recueil et l'élaboration des données

collection de renseignements sur un projet et préparation des devis estimatifs et quantitatifs (izdelava predračunov in predizmer).

la définition et la comparaison des variantes

le développement de la variante retenue

travaux de réalisation

installation de chantier (postavitev gradbišča), piquetage et implantation (zakoličba in trasiranje), nivellement (izravnavna terena, niveliranje), terrassements (zemeljska dela, izkopi), bétonnage (betoniranje), travaux de finition (zaključna oz. obrtniška dela), etc.

exploitation, fonctionnement (koriščenje, obratovanje)

b) vues par les organismes de financement:

l'identification du projet

définition des objectifs, inscription dans un plan de développement, approbation par les autorités compétentes.

l'évaluation du projet

estimation du coût et des avantages, des difficultés techniques et autres, et de la rentabilité du projet.

la supervision

contrôle par la banque des études et de la réalisation des ouvrages.

contrôle de l'exploitation.

c) vues par les ingénieurs:

Pour les ingénieurs-conseils ou bureaux d'études opérant en pays francophone, la décomposition est la suivante:

Les études préliminaires ou de reconnaissance:

Pour l'ingénieur, c'est la phase des travaux de terrain, de reconnaissance du site et de recueil

des données, pour l'identification des problèmes techniques et l'analyse économique du projet.

L'avant-projet (idejni projekt):

définit plusieurs variantes d'aménagement, établit la comparaison technique et économique des variantes et propose un choix. C'est à ce stade qu'on détermine si le projet est techniquement réalisable et qu'on analyse sa rentabilité économique. On distingue parfois l'avant-projet sommaire (APS) qui couvre la définition et la comparaison des variantes, et l'avant-projet détaillé (APD) qui consiste à développer la variante retenue par le maître d'ouvrage.

Le projet:

consiste à détailler la variante retenue sous forme de plans et de cahiers de charge (tehnične specifikacije). Les dossiers d'appel d'offres (razpisna dokumentacija) sont souvent établis sur la base d'un APD. Le projet doit donner aux entrepreneurs une idée claire des travaux pour leur permettre de calculer leurs prix.

Le projet d'exécution (izvedbeni projekt):

comprend les plans de chaque détail de construction et notamment les plans d'armatures des ouvrages en béton armé (armaturni načrti železobetonskih del); le projet d'exécution est en général établi par l'entrepreneur.

Le suivi des travaux (spremljanje izvedbe):

Au cours de la réalisation, l'ingénieur-conseil vérifie si les travaux exécutés par l'entrepreneur sont conformes aux plans et aux cahiers de charge.

L'assistance à l'exploitation:

Mise en service (zagon), encadrement (vodilno osebje) et formation (usposabljanje), consignes de manoeuvre (navodila za upravljanje oz. krmiljenje objekta), etc.

Les directives générales imposées par le maître de l'ouvrage

se résument à certains éléments, qui sont:

- la rapidité;
- l'économie;
- la qualité.

Bien que liés, dans le cadre de l'organisation rationnelle des travaux, l'un ou l'autre de ces trois éléments peut avoir un caractère prédominant.

C'est de l'étroite collaboration des divers participants à l'ouvrage que naîtra l'entente permettant une réalisation à la fois rapide, économique, et de qualité.

Le planning d'avancement des travaux (Plan napredovanja del)

est établi le plus souvent par le maître de l'oeuvre (glavni izvajalec) afin de coordonner dans le temps les actions des diverses entreprises ou corps d'état participant à une construction.

Dans la plupart des travaux privés, le maître de l'oeuvre est un architecte qui est mandaté par le maître de l'ouvrage de conduire les travaux après avoir conçu le projet. Dans les travaux publics

réalisés pour le compte d'une administration (državni organ kot investitor), c'est généralement le personnel de cette dernière qui assume lui-même la conduite et la direction de ses chantiers. Le planning d'avancement ou programme graphique permet de définir la durée et l'échelonnement (porazdelitev v času) des phases de la construction. La planification des activités contribue à offrir au maître de l'oeuvre une certaine garantie du délai d'exécution (izvedbeni rok).

Les Installations de chantier (gradbiščni obrati)

comprennent toutes les constructions auxiliaires (provizoriji, pomožne zgradbe) et les machines nécessaires à l'exécution d'un ouvrage (objekt).

On y trouve:

- les voies d'accès (dostopi);
- les clôtures et les signalisations (ograje in panoji);
- les baraques et les ateliers (barake in delavnice);
- les installations et les parcs de stockage (skladišča in deponije);
- les installations nécessaires à la fabrication du béton, l'usine à béton (betonski obrati, betonarna);
- l'atelier de coffrage (opažarski obrat);
- la station d'air comprimé, de ventilation, de pompage (kompresorska postaja, črpališče);
- les installations de levage, les grues de construction (naprave za dvigovanje, gradbeni žerjavi);
- les raccordements aux services publics: eau, électricité, eaux usées, téléphone (komunalni priključki za vodovod, elektriko, kanalizacijo, telefon);
- les échafaudages (odri).

D'autre part, on peut également considérer comme entrant dans les installations de chantier, le parc des engins mobiles (avtopark) comme:

- les camions malaxeurs (avtomešalci),
- les basculeurs (demper ali prekucnik),
- les rouleaux compresseurs (valjarji),
- les pelles mécaniques (bagri),
- les chargeuses (nakladalci),
- les camions à flèche (hiab vozila), etc.

II — NOTIONS ÉLEMENTAIRES DE GÉNIE CIVIL — ART DE BÂTIR

1. Matériaux utilisés en construction

Naturels

- ☐ sables et graviers de rivière;
- ☐ sables de gisement, dits de carrière;
- ☐ sables de dunes;
- ☐ roches calcaires, siliceuses, argileuses.

Artificiels

- ☐ Naturels de formation et obtenus par concassage de roche.
- ☐ Artificiels par formation.

On appelle matériaux (ou agrégats) naturels ceux qui sont extraits du sol sous leur forme définitive, par opposition aux agrégats concassés issus du broyage (mletje, drobljenje) de certaines roches

Pourquoi les recherche-t-on?

ils servent à:

- ☐ clore — Ex.: mur de clôture
mur d'habitation
- ☐ protéger — Ex.: mur de
façade
- ☐ revêtir — Ex.: dallage en
pierres
- ☐ décorer — Ex.: parement

Qualités recherchées

- ☐ résister aux charges à supporter;
- ☐ s'opposer au passage de l'eau
- ☐ être durables;
- ☐ pouvoir se débiter et se façonner.

2. Granulats (Agregati)

Les granulats sont des éléments indispensables à la confection des mortiers et bétons.

Ouvrages réalisés par granulats:

Le type:

Maçonnerie (mortier de pose):

- Ex.: — Maçonnerie
- Ex.: — Maçonnerie de briques
- Ex.: — Maçonnerie de moellons
- Ex.: — Maçonnerie d'agglomérés

Revêtements (mortier de pose):

- Ex.: — Enduit vertical
- Ex.: — Chape au sol

Béton (constituants)

- Ex.: — Dalle de plancher en
B.A. (béton armé)
Agglomérés

Classification des grains:

Les granulats sont classés d'après leur grosseur comme suit:

Appellation

Fillers ou farines

Sables

Graviers

Cailloux

et
pierres cassées

Particules

Fines

Fins

Moyens

Gros

Fins

Moyens

Gros

Petits

Moyens

Gros

On appelle *tout-venant* les matériaux bruts, tels qu'ils sont extraits du sol. Ils contiennent donc des éléments de tous calibres.

Les sables et les graviers proviennent de la désagrégation des roches.

La qualité de ces matières ainsi que les proportions de chacune d'elles jouent un rôle prépondérant dans les résistances mécaniques finales (končne mehanske trdnosti) du béton.

Les matériaux argileux, terreux, tendres, friables, etc. doivent être rejetés parce'ils retardent, entre autre, la prise des ciments. Toutes les matières employées doivent être solides, dures et bien

lavées, propres, exemptes de poussières et de matières nuisibles au ciment ou aux armatures (betonsko železo, armatura).

Module de finesse (Modul finosti)

L'étude des courbes granulométriques (krivulje zrnivosti) a conduit à délimiter des «fuseaux de granularité» (razponi velikosti zrn) suivant les critères:

- ☐ de mise en oeuvre ou d'ouvrabilité (vgradljivost),
- ☐ d'économie de liant (varčevanje z vezivom), d'aspect, de résistance, etc.

Explication:

- a) si le sable a **trop d'éléments fins**, il nécessite une augmentation de dosage en liant avec toutes les conséquences, mais bonne ouvrabilité;
- b) si le sable **manque de finesse**, le béton est «raide», plus difficile à mettre en oeuvre, mais économie de liant.

3. Liants (Veziva)

Ils permettent de réaliser avec des granulats et de l'eau les mortiers et les bétons. Ce sont donc les produits employés dans la construction pour lier, pour agglomérer certains matériaux entre eux.

Les liants sont la **chaux** (apno) et le **ciment** (cement).

Ouvrages courants réalisés avec des liants:

fondations — murs — enduits — planchers

On nomme prise (vezanje) la période de solidification.

Le début de prise est l'instant où la pâte de liant perd sa plasticité.

La fin de prise est le moment où la pâte ne se déforme plus sous la pression du doigt, lorsque la pâte de liant a perdu toute sa plasticité.

Le durcissement (strjevanje) est la période qui suit la phase de prise et durant laquelle la résistance du liant augmente (durant des années pour des ciments).

Les liants doivent être conservés dans des endroits secs, afin d'offrir les garanties exigées, en particulier les ciments utilisés pour le béton armé.

4. Bétons

On appelle dosage (marka betona) le poids du liant employé pour réaliser 1 m³ de béton.

Les bétons sont issus du mélange de sables, de graviers, de liant et d'eau.

Les bétons avec un fort dosage en liant — de forte densité — sont employés pour les ouvrages devant offrir une excellente résistance à la compression (tlačna trdnost). En effet, plus la densité d'un béton est élevée, meilleure est sa résistance à la compression.

Fabrication du béton (Izdelava betona)

Le malaxage des composants du béton sert à distribuer régulièrement la poudre du liant sur toute la surface de chaque grain de l'agrégat.

Mélange à la main (Ročno mešanje)

C'est une méthode primitive de fabrication qui ne s'applique qu'aux chantiers de très faible importance. La qualité des bétons ainsi réalisés est très irrégulière et ne peut convenir à l'exécution d'ouvrages en béton armé.

Malaxage mécanique (Strojno mešanje)

Il est réalisé au moyen des bétonnières (betonski mešalec). Le malaxage mécanique améliore la régularité du mélange et sa qualité. Les matériaux constituants sont convenablement dosés en vo-

lume ou en poids pour chaque gâchée (mešanica). Le temps de malaxage est important et est fixé à l'avance.

Les grands chantiers disposent normalement d'une centrale à béton (betonarna).

Adjuvants des bétons et des mortiers (Dodatki ali aditivi za betone in malte)

Ce ne sont pas des liants mais des produits qui, intégrés aux bétons et aux mortiers, confèrent à ces derniers des qualités particulières.

Types:

plastifiants
(plastifikator)

adjuvants destinés à rendre les mélanges plus maniabiles, plus «travaillables» (vgradljiv). Ils permettent d'obtenir ainsi une certaine fluidité.

hydrofuges
(izolacijski dodatki)

adjuvants conçus pour réaliser l'imperméabilisation (impregniranje) des mortiers et des bétons. Ils créent l'étanchéité (izolacija) de la masse.

retardateurs de prise
(zavlačevalci vezanja)

en retardant la rapidité de prise, ils offrent aux constructeurs la possibilité de réaliser des ouvrages monolithes malgré les étapes indispensables de bétonnage.

accélérateurs de prise
(pospeševalci vezanja)

produits qui augmentent la rapidité de prise et le processus de durcissement. Ils permettent la réalisation de travaux urgents tout en offrant une résistance mécanique normale.

antigels
(aditiv proti zmrznenju)

ils offrent la possibilité de réaliser des travaux de bétonnage en période de gel.

entraîneurs d'air
(aeranti)

ils ont pour but de modifier plus ou moins intensément la distribution des pores et des vides du béton.

Manipulation du béton (rokovanje z betonom)

Les techniques de fabrication, de **transport** et de **mise en oeuvre** (vgradnja) du béton sont maintenant très développées. Sur tous les chantiers on emploie des installations mécanisées de **dosage**, de **mélange** et de préparation du béton, qu'on appelle **centrales à béton** (betonarne). L'entrepreneur peut également s'adresser à une firme spécialisée dans la fabrication du béton préparé et lui commander une quantité de béton en précisant sa composition (sestava). Dans ce cas, le béton est livré dans des **camions malaxeurs** (avtomešalci), dont la **benne rotative** (vrtljivi boben ali «hruška») évite un durcissement précoce. Enfin, les **pompes à béton** (betonska črpalka) sont des machines mobiles, généralement montées sur camion, qui pompent le béton à travers un tuyau flexible depuis le sol jusqu'au point où il doit être coulé (vlit, vgrajen).

Béton armé (Armirani beton)

Le béton non armé (nearmirani beton) a une **résistance en traction** (vlečna trdnost) très faible. On est donc obligé de combiner le béton avec de l'acier: ce sont les **bétons armés et précontraints** (prednapeti betoni).

Le principe du béton armé est de placer des armatures (armatura) dans le béton pour résister aux sollicitations (sile) en traction. On distingue les **armatures longitudinales** ou **armatures en long** (vzdolžna armatura), et **transversales** ou **en travers** (prečna armatura), les **grilles** (mreže), les **étriers**

(stremena), etc. La réalisation d'éléments en béton armé se fait en plusieurs étapes. On installe tout d'abord un **coffrage** (opazh) en bois ou métallique, dont la rigidité (togost) doit être suffisante pour supporter sans déformation le poids du béton frais (sveži beton). On dépose ensuite les armatures dans le coffrage et on les y fixe. Enfin, on **coule** (vливati) le béton frais dans le coffrage et on le tasse (stisniti, natlačiti), de préférence avec des **aiguilles vibrantes** (vibracijske igle).

Matej Rode

Jezik in strokovno prevajanje

Sprache und Fachübersetzungen

Die Beherrschung einer Sprache erfordert, ausser der guten grammatischen Kenntnissen dieser Sprache, eine einwandfreie Nutzung der jeweiligen Sprachschichten, Sprachgebieten und Nebensprachen. Der Fachübersetzer befasst sich hauptsächlich mit den in bestimmten Nebensprachen verfassten Fachtexten. Die Beherrschung einer Nebensprache ist daher eng mit guten Fachkenntnissen verbunden. Kennt sich ein technischer Übersetzer auf einem Gebiet nicht genügend aus, so sollte er sich unbedingt von einem Fachmann auf dem jeweiligen Gebiet beraten lassen.

Prevajanje je eden od načinov rabe jezika, zato mora prevajalec jezik poznati. Poznati mora pravzaprav dva jezika — tistega, iz katerega prevaja, in tistega, v katerega prevaja. Brez tega prevajanje ni mogoče. Vendar bi bilo prav, če bi jezike ne le poznal, se pravi jih znal uporabljati, ampak bi o njih tudi kaj vedel. Navadno namreč jezik kar uspešno uporabljamo, o njem pa ne razmišljamo kdove koliko. Prav malo vemo, kaj pravzaprav je, kako deluje in kakšne so njegove zakonitosti. In če je prav, da vsaj nekaj od tega ve vsak uporabnik jezika, je to še toliko potrebnejše za prevajalca. Saj je jezik njegovo glavno delovno orodje. Podrobnejše poznavanje jezika je še toliko pomembnejše za strokovnega prevajalca, saj uporablja posebno zvrst jezika — strokovni jezik. Zanj poleg splošnih zakonitosti, ki veljajo za jezik v celoti, veljajo še dodatna pravila. Zato bomo najprej povedali nekaj o jeziku nasploh, nato še o strokovnem jeziku ter o tem, kaj bi moral o vsem tem vedeti strokovni prevajalec.

Jezik je zapleten sistem znakov, ki ga uporabljamo v različne namene: mišljenje, sporazumevanje, izražanje, prevajanje in še kaj. Najmanjša jezikovna enota je glas. Glasove

družimo v večje enote: besede, stavke, besedila. Ker so vse te enote znaki, je njihove zakonitosti mogoče preučevati po oblikovni in pomenski plati. Vsak znak ima namreč svojo obliko in svoj pomen. In ker je izhodiščna oblika vsakega jezika njegova govorna oblika, ki je prvotnejša, bomo govorili o zvočnih in pomenskih vrednostih jezikovnih znakov. S preučevanjem posameznih funkcij jezikovnih znakov se ukvarjajo posamezne panoge jezikoslovja. Glasove po zvočni plati preučuje fonetika, njihove pomenne pa fonologija. Besede kot obliko preučuje oblikoslovje, njihovo tvorjenje pa besedotvorje. Pomen posameznih besed je predmet semantike. Skladnja določa, kako besede družimo v stavke. Besedila, največje jezikovne enote, preučuje besediloslovje. Vsaka od teh enot tvori svojo jezikovno ravnino.

Te osnovne enote jezika je mogoče dopolniti še z nekaterimi, ki nastanejo na mejah med posameznimi ravninami. Med glasovno in besedno ravnino so skupine glasov: zlogi, če opazujemo obliko, in fonemi, če nas zanima njihov pomen. Preučujeta jih fonetika in fonologija. Podobno med besedno in skladenjsko ravnino obstajajo enote, ki jim pravimo besedne zveze.

Z njimi se ukvarja frazeologija.

Kot vidimo, je jezik zapleten, vendar urejen sistem, v katerem so enote povezane med seboj in odvisne druga od druge. Zakonitosti tega sistema imenujemo slovnica. In jeziki se razlikujejo med seboj prav po svojih slovnicih. Zato znati neki jezik pomeni najprej obvladati njegovo slovnico. Za dobro poznavanje jezika torej ne zadostuje, če njegov sistem obvladamo le intuitivno.

Jezik je živ sistem. Se pravi, da se nenehno razvija in spreminja. To je eden od razlogov, zakaj je na svetu toliko različnih jezikov. Z razvojem v jeziku sčasoma nastanejo narečja, ta pa nato, pod določenimi pogoji, lahko postanejo tudi novi jeziki. Tako so na primer iz nekdanjega indoevropskega prajezika nastali mnogi sedanji jeziki. Eden od njih je tudi slovenščina. Tudi ta se je razvijala naprej. Znotraj nje so nastala mnoga narečja. Če bi se razvoj neovirano nadaljeval, bi vsaj teoretično iz slovenščine lahko nastali novi jeziki. Da bi se izognili tej nevarnosti, smo se domenili, da bomo uporabljali posebno obliko slovenskega jezika. Pravimo ji knjižni jezik.

Toda jezik je živel naprej. In nastalo je to, kar imamo danes v slovenščini — tri osnovne plasti jezika: knjižni jezik, narečja in pogovorni jezik. Knjižni jezik je tista dogovorjena oblika, ki omogoča nemoteno sporazumevanje med vsemi, ki uporabljajo slovenščino. Drugo plast tvorijo slovenska narečja, ki jih je danes več kot štirideset. Rezultat medsebojnega delovanja teh dveh plasti — knjižnega jezika in narečij — pa je tretja plast: pogovorni jezik. To je široko območje, v katerem se pod prevladujočim vplivom narečij oblikujejo krajevni govori, na drugi strani pa pod vplivom knjižnega jezika — zborni govor, oblika jezika, ki jo uporabljamo, ko želimo, da nas razume kar najširši krog naslovnikov. Posameznik pač uporablja slovenščino v obliki, ki nastane kot rezultat delovanja dveh glavnih plasti: knjižnega jezika in narečij. Obvladati jezik pomeni torej poznati različne plasti jezika, ki so prav tako del jezikovnega sistema.

Vendar znanje jezika ni zgolj poznavanje sistema, ampak zahteva tudi njegovo pravilno uporabo. Jezika namreč ne uporabljamo samo v njegovi temeljni funkciji, za sporazumevanje, uporabljamo ga tudi v druge namene. Tako re-

cimo z jezikom izražamo čustva. Jezik je takrat izrazno sredstvo umetnosti — besedne umetnosti. In ker jezik uporabljamo v različne namene, se pojavijo značilnosti, po katerih ločimo vrste jezika.

Osnovna vrst vsakega jezika je sporazumevalna vrst. Uporabljamo jo pri vsakodnevnem sporazumevanju. Praviloma je v govorni obliki. Druga je umetnostna vrst. Uporabljamo jo, če želimo z jezikom pri naslovniku spodbuditi čustveno doživetje, doseči umetniški učinek. Vmes med tema vrstama sta še dve: strokovna in publicistična.

Vsaka od štirih vrst ima svoje zakonitosti. Poznavanje teh zakonitosti prav tako štejemo k znanju jezika. Zato mora dober poznavalec jezika obvladati ne le slovnico, ampak se mora zavedati tudi različnih plasti in vrst jezika.

Nas zanima predvsem strokovna vrst. Zato si oglejmo nekatere njene značilnosti. Navadno jo uporabljamo v pisni obliki, zato poslednjeje upošteva vsa slovnicihna pravila. Na besedni ravni je zanjo značilno, da zelo pogosto uporablja termine. Poleg tega raje uporablja samostalnice kot glagole, rada kopiči pridevnike in uporablja značilne veznike. Na ravni frazeologije uporablja značilne besedne zveze. V skladnji prevladujejo zapletene, zložene povedi. Besedila so vedno skrbno grajena: z odstavki, jedrnato, jasno in logično. Najpomembnejša značilnost vsakega strokovnega besedila je — odsotnost čustev.

Vendar strokovna vrst jezika nikakor ni nekaj enotnega. Posamezne stroke imajo poleg svoje terminologije in frazeologije tudi svoj slog, svoj način uporabe jezikovnih sredstev. Spomnimo se samo pravniškega jezika ali jeziika filozofskih besedil. Lahko bi rekli, da imajo posamezne stroke svoje lastne podjezike. Nekatere bolj, nekatere manj izoblikovane.

Vse, kar je bilo povedano o slovenščini, velja tudi za druge jezike. Vsak jezik ima svoje plasti in svoje vrste. Kdor hoče prevajati, se jih mora vsaj zavedati, če jih že ne more obvladati. Prevajanje je namreč proces, ki med drugim zahteva tudi, da prevajalec v prevedenem besedilu ne le ohrani pomene posameznih besed, ampak jih posreduje v tisti plasti in vrsti, v kateri so bile uporabljene v izvirniku. Zato mora vsak prevajalec poznati tudi te značilnosti jezika, in

to v obeh jezikih: izhodiščnem in ciljnem. Kajti prav pomanjkljivo poznavanje posameznih zvrsti je marsikdaj razlog, da nekdo, ki sicer obvlada jezik za sporazumevalne namene, ne more uspešno prevajati.

Strokovni prevajalci imajo opravka predvsem s strokovnimi besedili, zato jih morajo prevajati v strokovni zvrsti ciljnega jezika in ne morda v sporazumevalni ali celo v umetnostni. Prav tako morajo uporabljati pravilen podjezik. In prav tu navadno nastopijo težave. Dober poznavalec nekega podjezika je praviloma le strokovnjak s tega področja. Se pravi, da bi morali strokovna besedila prevajati izključno strokovnjaki. Toda ti tega navadno ne utegnejo ali pa ne obvladajo dovolj obeh jezikov. Zato nujno pride na pomoč prevajalec. Ker pa ta ne more biti strokovnjak za vse najrazličnejše stroke, nastopijo težave.

Rešitvi sta dve: specializacija in sodelovanje. Specializacija je v naših razmerah praktično neizvedljiva. Slovenski trg je premajhen in prevajalcev ni dovolj. Zato preostane samo druga rešitev — sodelovanje. Prevajalec se ne sme sramovati, če ne pozna vseh podjezikov nekega jezika, če ni strokovnjak za vse stroke. Prav nasprotno, imeti bi moral za svojo dolžnost, da vsak strokovni prevod preveri skupaj s strokovnjakom. To bi moral početi redno in dosledno. Le tako bo zagotovil kakovosten prevod, kar je nedvomno glavni cilj vsakega prevajalca. Strokovnega še posebej. Po drugi strani naj bi se strokovnjaki, ki ne poznajo dovolj obeh jezikov, ne lotevali prevajanja. Če pa se tega vendarle lotijo, naj tudi njim ne bo nerodno posvetovati se s prevajalcem, dobrim poznavalcem jezikov. Le sodelovanje vodi k uspehu!

Lidija Šega

Izobraževanje prevajalcev v Nemčiji

Pod geslom Praksa in izobraževanje je Združenje prevajalcev Nemčije leta 1983 imenovalo posebno strokovno komisijo, sestavljeno iz predstavnikov poklicnih prevajalcev in predavateljev v raznih izobraževalnih ustanovah, katere namen je bil zagotoviti prilagojenost izobraževanja dejanskim potrebam prakse. Komisija si je zastavila nalogo, da bo s konkretnimi ukrepi na področju osnovnega in dopolnilnega izobraževanja poskrbela za boljšo usposobljenost prevajalcev in tolmačev in jim s tem zagotovila ustrezen status ter boljše možnosti zaposlovanja. Po opravljenem strokovnem delu je komisija leta 1986 izdala poseben memorandum, ki ga povzemamo v skrajšani obliki, našim kolegom v informacijo in izobraževalnim ustanovam v premislek!

1. Cilji

Za boljše prevajalsko delo, ki ga uporabniki od prevajalcev zahtevajo in pričakujejo, je treba:

☐ pri prevajalcih začetnikih odpraviti pomanjkljivosti v znanju izhodiščnega in ciljnega jezika ter zagotoviti dopolnilno izobraževanje iz stroke, kulture in družbenega okolja ter tehnike prevajanja;

☐ izobraževanje prilagoditi praksi tako, da bodo imeli prevajalci boljše možnosti za zaposlitev;

☐ študente pripraviti na samostojno in odgovorno delo;

☐ upoštevati tehnični napredek in novosti, s katerimi se bodo prevajalci srečevali v praksi;

☐ prevajalce strokovno tako usposobiti, da bodo poleg prevajanja lahko opravljali še druge delovne naloge;

☐ organizirati stalno dopolnilno izobraževanje za prevajalce in tolmače;

☐ na podlagi zahtev in izkušenj iz prakse pospeševati in izboljšati tudi programe dopolnilnega izobraževanja za učitelje.

Za uresničitev teh ciljev bosta potrebna drugačen pristop k izobraževanju prevajalcev in tolmačev ter zlasti pogostejše vključevanje in pomoč uporabnikov prevajalskih storitev.

2. Zahteve poklica

Po končanem izobraževanju morajo biti prevajalci usposobljeni za kakovosten prenos in-

formacij v okviru mednarodnega komuniciranja, to pa vključuje:

- ☐ prevajanje iz izhodiščnega v ciljni jezik, pri čemer se v največji možni meri ohranjata vsebina in slog sporočila;
- ☐ prevajanje in preoblikovanje besedil tako, da je ciljno besedilo primerno za drugačno rabo kot izhodiščno besedilo;
- ☐ pregledovanje in lektoriranje izvirnih besedil in prevodov;
- ☐ ovrednotenje, izdelava povzetkov ali komentiranje besedil po določenih načelih ali zahtevah;
- ☐ oblikovanje izvirnih besedil po navodilih in iz informacij, ki so na voljo.

Za izpolnjevanje teh nalog morajo prevajalci znati praktično uporabljati v šoli pridobljeno znanje in ga stalno širiti s splošnim in strokovnim izobraževanjem. Poleg tega morajo znati uporabljati vsa standardna in nova orodja ter pripomočke, s katerimi si pri prevajanju in tolmačenju lahko pomagajo.

3. Izobraževanje

3.1 Cilji izobraževanja

Cilj izobraževanja je usposobljenost za naloge, ki jih praksa postavlja pred tolmače in prevajalce. To pomeni najprej dobro osnovno izobrazbo in poznavanje maternega jezika, nato znanje tujega jezika in poznavanje kulture ter okolja, za kar je nujno potrebno tudi bivanje v tujem okolju.

Jezikovno in strokovno usposabljanje mora obvezno potekati v izobraževalnih ustanovah, poleg tega se morajo študenti samostojno dopolnilno izobraževati in pridobivati zlasti znanja o tem, kako si pridobiti dodatna znanja in razširiti svoje obzorje.

Učni programi morajo biti dovolj raznoliki in razdeljeni na več usmeritev — od programov za pridobivanje bolj teoretičnih do programov za pridobivanje bolj praktičnih znanj ter posebnih oddelkov za usposabljanje v posameznih strokah.

Izobraževanje naj traja najmanj 8 semestrov in naj bo razdeljeno na učne sklope (vsebinske bloke), ki naj se vedno končajo s praktičnim izpitom ali testom. Poleg tega je po prvem letniku obvezno bivanje v tujini (4 mesece za vsak tuj

jezik), po drugem letniku pa 6 do 12-tedenska praksa v delovnem okolju.

Izobraževalne institucije so za izobraževanje prevajalcev in tolmačev dolžne zaposlovati izključno strokovnjake z izkušnjami iz prakse. Poleg tega morajo skrbeti za stalno dopolnilno izobraževanje tako učiteljev kot svojih absolventov.

3.2 Vsebina izobraževanja

V tem delu memoranduma so opisani ukrepi, ki so po mnenju komisije potrebni za prilagajanje izobraževanja prevajalcev in tolmačev zahtevam prakse.

3.2.1 Osnovna jezikovna znanja (v maternem jeziku)

Pomanjkljivo jezikovno znanje je splošen problem, ki pride pri prevajalcih in tolmačih še posebej do izraza. Jezikovna znanja, ki vključujejo sposobnost izražanja v nekem jeziku in v njegovem kulturnem okolju ter ustrezno uporabo jezika, je treba za prevajanje in tolmačenje dopolniti še s sposobnostjo analiziranja in povzemanja (krajšanja) besedil, samostojnega sestavljanja, popravljanja slabih besedil ter urejanja besedil (priprava za tisk) pa tudi z retoričnimi sposobnostmi za nastopanje v javnosti.

Priporočila komisije:

- ☐ sprejemni izpit iz osnovnih jezikovnih znanj za ugotavljanje primernosti za poklic prevajalca;
- ☐ dopolnilni pouk za poglobljanje in izpopolnjevanje osnovnih jezikovnih znanj;
- ☐ strogo ocenjevanje osnovnih jezikovnih znanj pri vseh pisnih in ustnih nalogah ter izpitih.

3.2.2 Znanje tujega jezika

Zahteve so podobne kot pri osnovnem jezikovnem znanju maternega jezika. Pri tem ni pomembno, kako si je prevajalec to znanje pridobil.

Priporočila komisije:

- ☐ sprejemni izpit iz znanja tujega jezika,
- ☐ dopolnilni uvajalni tečaji za tiste, ki se tujega jezika prej niso učili,
- ☐ tečaji za izpopolnjevanje znanja tujega jezi-

ka (zlasti za različne zvrsti) na podlagi primerjalnega jezikoslovja,

☐ najmanj štirimesečno izobraževalno bivanje v tujem jezikovnem okolju že v prvem letniku.

3.2.3 Splošno poznavanje kulturnega okolja

Naslednja bistvena lastnost uspešnega prevajalca in tolmača je obsežno in raznoliko splošno poznavanje kulturnega okolja. Ta znanja, ki so potrebna za komuniciranje med različnimi kulturami, si mora prevajalec pridobiti in jih tudi dokazati že med izobraževanjem. Potrebne informacije iz tega sklopa znanj se nanašajo zlasti na politično in splošno družbeno ureditev (politični sistem, organi oblasti, sistem izobraževanja, religija, javna občila), gospodarstvo (gospodarski sistem, zunanja trgovina, davčni sistem, oblike podjetništva), pravo (pravni sistem in obligacijsko pravo), tehniko (standardi, merski sistem) in umetnost (literatura, upodabljajoča umetnost).

Priporočila komisije:

☐ obvezno vključevanje splošnih znanj v učni program, pri čemer naj bodo poudarjene zlasti jezikovne posebnosti, povezane s temi znanji;
☐ seminarji in predavanja gostujočih predavateljev iz ustanov, ki se ukvarjajo z mednarodnimi stiki — za boljšo predstavitev posameznih političnih, kulturnih in gospodarskih institucij.

3.2.4 Strokovna znanja

Strokovno prevajanje in tolmačenje ni možno brez temeljnih strokovnih znanj. V praksi pogosto iščejo prevajalce, ki so strokovnjaki za posamezna področja.

Priporočila komisije:

Glede na zahteve uporabnikov priporočamo dve alternativni študijski usmeritvi:

- a) študij prevajanja z dvema tujima jezika in vzporedno temeljno usposabljanje vsaj za eno stroko, ki naj bo podlaga za strokovno prevajanje;
- b) kombiniran študij prevajanja (s samo enim tujim jezikom) in druge stroke (strojništvo, pravo itd.), pri čemer medsebojna povezanost obeh študijskih programov ni nujna.

Predvsem je pomembno, da se prevajalec nauči razmišljati in skladu z načeli posamezne stroke (sistemsko in problemsko usmerjeno

mišljenje) in ne le v skladu s pravili jezikoslovja (tekstualno-analitično).

3.2.5 Teorija prevajanja in analitičen pristop k strokovnemu jeziku

Za uspešno prevajanje mora prevajalec poznati in obvladati tehniko prevajanja. Pri tem mu strokovna znanja iz teorije prevajanja omogočajo pravilno razčlenjevanje in razumevanje besedila, iskanje tipičnih in za uspešno prevajanje pomembnih vsebinskih in besednih zvez, proučevanje strokovnega jezika in ne nazadnje poznavanje sodobne računalniško podprte metode prevajanja. Prevajalec mora dobro poznati možnosti in omejitve prevajalske znanosti ter v teh okvirih kar najbolj zvesto posredovati informacije v ciljnem jeziku.

Priporočila komisije:

- ☐ v program za izobraževanje prevajalcev in tolmačev je treba vključiti tudi poglavja iz teorije prevajanja;
- ☐ v okviru teorije prevajanja je treba obravnavati različne modele, prevajalske metode in spoznanja zlasti z vidika njihove praktične uporabe pri prevajanju in tolmačenju;
- ☐ paziti je treba, da teorija ne postane sama sebi namen; integralno mora biti vključena v celoten izobraževalni proces, znanstvena spoznanja pa je treba nenehno preverjati s praktičnimi vajami;
- ☐ študenti morajo opraviti tudi izpit iz teorije prevajanja;
- ☐ strokovni predmeti s področja teorije prevajanja morajo biti zasnovani tako, da na njih lahko temelji nadaljnje znanstveno delo prevajalcev.

3.2.6 Terminologija

Izobraževalne institucije morajo študente prevajanja in tolmačenja seznaniti s terminološkimi in leksikografskimi metodami. Za to področje je treba predvideti posebne predmete (v okviru predmetnika teorije prevajanja). Terminološko usposabljanje naj temelji na osnovnih standardih (na primer DIN ali ISO) in naj vključuje zlasti sistematiko poimenovanja, besedotvorje in pravilno rabo. Prevajalci se morajo uposobiti tudi za terminološko delo in se na-

učiti pravilno in kritično uporabljati slovarje, glosarje, leksikone in drugo literaturo. Terminološko znanje je treba poglobljati s praktičnimi vajami.

Priporočilo komisije:

☐ proučevanje terminologije naj bo obvezen učni predmet, ki povezuje teorijo s prakso.

3.2.7 Vaje iz prevajanja

Prevajalec mora prevajati besedila v ciljni jezik pravilno in z občutkom za razlike v kulturi in načinu izražanja, tako da prejemniku posreduje optimalno sporočilo. Vsa pravila takega prevajanja lahko spozna le s številnimi vajami iz prevajanja različnih zvrsti.

Priporočila komisije:

- ☐ praktično je treba obdelati različne zvrsti besedil in pri tem paziti na oblikovne, slogovne, vsebinske in kulturne posebnosti besedila;
- ☐ obdelati je treba čim več različnih zvrsti, kot so: uradna obvestila, navodila za uporabo, dokumentacija za vzdrževanje, predavanja, poročila s sestankov, časopisni članki, znanstvena in tehnična poročila, specifikacije, standardi, pogodbe in dogovori, patentni spisi, reklame, razpisi, ponudbe, poslovna pisma itd.;
- ☐ študenti se morajo navaditi na hitro prehajanje iz ene zvrsti ali stroke v drugo. Zato je treba pri vajah obdelovati čim bolj raznolika besedila;
- ☐ študenti morajo dobiti občutek, da pri prevajanju ni pomembno le golo besedilo, ampak je treba upoštevati tudi risbe in slike, ki so sestavni del besedila;
- ☐ študenti se morajo navaditi na delo v časovni stiski in kljub kratkim rokom oddajati prevode ustrezne kakovosti;
- ☐ prevajalci se morajo navaditi na delo z diktafoni in drugimi sodobnimi pisarniškimi sredstvi;
- ☐ po možnosti je treba vaje iz prevajanja dopolnjevati s praktičnimi ogledi in ekskurzijami ali na primer s praktičnim delom s strojem, za katerega prevajajo navodila.

3.2.8 Vaje iz tolmačenja

Pri vajah iz tolmačenja je treba smiselno in ustrezno prilagojeno upoštevati vsa pravila za vaje iz prevajanja.

3.2.9 Orodja in pripomočki za prevajanje in tolmačenje

Med izobraževalnim procesom se morajo prevajalci naučiti uporabljati ustrezne delovne metode in orodja ter pripomočke za delo. Pri tem gre tako za optimalno rabo slovarjev, enciklopedij in strokovne literature kot za dostop do banke podatkov. Prav tako mora prevajalec obvladati računalniško obdelavo besedil.

Priporočilo komisije:

Uvajanje tehničnih metod in pripomočkov za prevajanje naj bo poseben predmet v učnem programu.

3.2.10 Obdelava podatkov za prevajanje in tolmačenje

Praktično usposabljanje prevajalcev in tolmačev mora vključevati tudi pridobivanje znanj iz računalniške obdelave jezikovnih podatkov in besedil od uporabe terminoloških bank do računalniških programov za prevajanje.

Priporočila komisije:

V študijski program za prevajalce in tolmače je treba vključiti tudi:

- ☐ spoznavanje osnov računalniške obdelave podatkov (poznavanje funkcije mikror računalnikov, uporaba urejevalnikov besedil, bank podatkov na velikih in malih računalnikih, računalniško podprto prevajanje in prevajanje z računalniškimi programi, kodiranje slovarjev za računalniško prevajanje);
- ☐ predstavitev možnosti uporabe programov za urejanje in obdelavo besedil in možnosti za ureditev večfunkcijskih delovnih mest za prevajalce;
- ☐ predstavitev konkretnih sistemov za prevajanje s pomočjo računalnika, možnosti uporabe računalnikov ter njihovih zmogljivosti in omejitev;
- ☐ vaje iz urejanja besedil, iskanja besed v banki podatkov ter vaje iz predhodne in dodatne obdelave besedil pri prevajanju z računalniškimi programi.

3.2.11 Tolmačenje za prevajalce in prevajanje za tolmače

V praksi se morajo prevajalci pogosto ukvarjati tudi s konsektivnim tolmačenjem, od tol-

mačev pa se nemalokrat zahteva tudi pisne prevode.

Priporočila komisije:

- ☐ organizacija vaj iz konsekvativnega tolmačenja tudi za prevajalce (z do 3-minutnimi odlomki),
- ☐ vaje iz pisnega prevajanja za tolmače,
- ☐ tako prevajalci kot tolmači morajo opraviti izpit iz tega dopolnilnega predmeta.

3.3 Sklepi

Komisija meni, da je za tak učni program potreben osemsemestrski visokošolski študij. Zato predlaga kritično preverjanje in ustrezne prilagoditve dosedanjega sistema izobraževanja prevajalcev.

4. Raziskovalno delo

Izobraževalne ustanove pa niso namenjene samo usposabljanju prevajalcev, ampak se ukvarjajo tudi z raziskovalnim delom.

Raziskovalne naloge lahko opravljajo tudi po naročilu uporabnikov.

5. Dopolnilno izobraževanje

Nujno je stalno dopolnilno izobraževanje učiteljev in prevajalcev v delovnem razmerju, zlasti z namenom, da pridobijo dodatna jezikovna, strokovna in splošna znanja ter se seznanijo z najnovejšimi dosežki tehnike na področju prevajanja. Z dopolnilnim izobraževanjem se ustvarjajo tudi tesnejše vezi med učitelji in prevajalci iz prakse, kar omogoča boljše izmenjavo izkušenj in skupno iskanje odgovorov na vprašanja iz prakse za prakso.

Izobraževalne institucije so dolžne organizirati izobraževanje za prevajalce, svojim učiteljem pa morajo omogočati udeležbo na strokovnih kongresih in seminarjih, tako da so vedno seznanjeni z novimi tehnologijami in s terminologijo, povezano z njimi, z modernimi delovnimi sredstvi in metodami ter z najnovejšo strokovno literaturo.

6. Priporočila in pomoč iz prakse

V tesnem sodelovanju z izobraževalnimi institucijami lahko prevajalci iz prakse veliko prispevajo k primerni vsebini in ustreznim metodam izobraževanja. Podpora iz prakse ima različne oblike.

Prevajalci predavajo o praktičnih izkušnjah in problemih v poklicu. Ob tem dajejo študentom napotke glede jezikovnih zvrsti in vsebine ali oblike najpogostejših besedil. Hkrati prenašajo izkušnje s področja terminološkega dela in tehničnih pripomočkov ter ne nazadnje tudi izkušnje glede vloge in statusa prevajalca v delovnem okolju.

Stroka dobiva iz prakse informacije, primerna besedila, učno gradivo (strokovna besedila, prospekte, demonstracijske modele itd.) in se nanjo obrača tudi pri pripravljanju strokovnih ekskurzij in ogledov.

Skupno se organizira obvezno prakso za študente in program dela. Praksa v podjetju naj traja najmanj 6 do 12 tednov pod vodstvom strokovno usposobljenega mentorja. Po opravljeni praksi dobijo študenti ustrezno potrdilo in primerno denarno nadomestilo za opravljeno delo.

Obvezna praksa naj bo študentom v pomoč zlasti pri terminološkem delu priprave diplomske naloge.

Sodelovanje med prakso in izobraževalno institucijo naj bo organizirano tako, da pride pobuda za teme diplomskih nalog iz prakse, kjer diplomant lahko dobi tudi potrebne informacije, strokovno literaturo in terminološko gradivo. Za strokovno svetovanje in organizacijo dela pa naj skrbi izobraževalna ustanova. Izdelano diplomsko nalogo se nazadnje preveri in eventualno popravi v podjetju, kjer se preveri tudi njeno praktično uporabnost.

Izobraževalne institucije zaposlujejo kot predavatelje in lektorje tudi strokovnjake iz prakse, ki pa morajo biti za to delo posebej usposobljeni in morajo poleg strokovnih znanj imeti še pedagoške sposobnosti. Zunanje sodelavce vključujejo v izobraževanje zlasti na področju seznanjanja študentov s kulturo okolja, s strokovnimi znanji, s tehničnimi in terminološkimi pripomočki za prevajanje, s strokovnim prevajanjem in tolmačenjem v praksi ter z računalniško obdelavo.

Iz prakse prihajajo tudi teme za raziskovalne naloge.

Za poenostavitev sodelovanja med prakso in izobraževalnimi institucijami naj bi uredili po-

sebo koordinacijsko pisarno, ki bi jo vodili prevajalci. Pomoč iz prakse pri izobraževanju naj bi bila brezplačna.

7. Možnosti razvoja

Zaradi vse intenzivnejših mednarodnih stikov narašča povpraševanje po dobro usposobljenih in odgovornih prevajalcih, kljub temu pa je klasičnih delovnih mest za prevajalce vedno manj. Sodobni prevajalci in tolmači morajo biti namreč strokovnjaki za posamezna področja in v to mora biti — poleg teorije in praktičnih vaj — usmerjeno tudi izobraževanje.

Priporočila komisije:

☐ študijski program je treba dopolniti in izpolniti tako, da bo po eni strani zadovoljeval potrebe prakse, po drugi pa omogočal nadaljnji znanstveni razvoj prevajalske stroke. Pri tem je treba vsebinsko in organizacijsko upoštevati priporočila komisije;

☐ uvajati je treba nove študijske usmeritve, ki povezujejo prevajalstvo z izobraževanjem v posameznih strokah, tako da imajo diplomanti pravzaprav dvojno izobrazbo. To je mogoče doseči tudi z dvopredmetnim študijem, tako da se študij prevajanja povezuje z drugo stroko (npr. kemijo, fiziko, medicino, pravom, ekonomijo, informatiko ipd.);

☐ predvideti je treba posebne specializacije za posamezne zvrsti prevajanja in tolmačenja, kot so na primer inokorespondent, dopisnik, tolmač za stike z javnostjo, svetovalec za kulturne in družbenopolitične ter ekonomske razmere v posameznih deželah itd.;

☐ vendar se pri študiju nikakor ne sme zane-marjati jezikovnega znanja in tem iz teorije prevajanja, saj morajo biti prevajalci in tolmači strokovno in znanstveno podkovani prav na tem področju;

☐ potrebnega je veliko praktičnega dela, pri čemer pri vajah ne sme biti nikoli več kot 20 študentov. Pri vajah je treba uporabljati živa besedila iz prakse in ob tem uvajati študente v delo s sodobnimi tehničnimi pripomočki ter jih naučiti računalniško podprtega prevajanja. K temu sodi tudi obvezna praksa v tujini in v delovni organizaciji;

☐ uvedli naj bi še dodaten štirisemestrski poddiplomski študij za tiste, ki se usmerjajo v nadaljnje izobraževanje in znanstveno delo. Poleg

tega je treba razmišljati tudi o možnostih za nadaljnji strokovni razvoj in opravljanje doktoratov za profesorje;

☐ sedanja kadrovska zasedba in tehnična opremljenost na visokošolskih izobraževalnih institucijah nista zadovoljivi in ne dajeta možnosti za potrebno prožnost pri zahtevani raznolikosti izobraževanja kakor tudi ne za nujno potrebno znanstveno delo na tem področju;

☐ za uresničitev nove zasnove izobraževanja prevajalcev in tolmačev bodo potrebna dodatna vlaganja. Univerze, gospodarstvo in organi oblasti se bodo morali združiti pri skupnem oblikovanju in financiranju novega koncepta usposabljanja prevajalcev in tolmačev za potrebe gospodarstva in družbe.

8. Nadaljnje dejavnosti

Komisija predlaga upravnemu odboru Združenja prevajalcev Nemčije, naj vpliva na izvajanje predstavljenih predlogov in uskladi sodelovanje med izobraževalnimi institucijami ter prakso.

V ta namen naj bi sočasno delovali v štirih smereh.

1. Poskrbeli naj bi za boljšo medsebojno obveščenost in čim širši krog zainteresiranih (univerze, podjetja, ministrstva) seznanili s predlogi komisije ter sprožili razpravo o njih.

2. Ukrepe, ki ne zahtevajo sprememb v študijskem in izpitnem programu, naj bi takoj začeli preverjati in izvajati v praksi.

3. Začeti bi morali tudi z uresničevanjem dolgoročnih sklepov, to je s spreminjanjem koncepta izobraževanja in študijskega programa. Na podlagi meduniverzitetnega dogovora naj se čim prej začne tudi s poddiplomskim študijem in znanstvenim delom.

4. Smiselno in priporočljivo bi bilo določiti in opredeliti strokovne zahteve za prevajalce in tolmače pa tudi za njihove učitelje. Na takšni podlagi bi se lahko izoblikoval nov poklic in hkrati status prevajalca, ki bi ga lahko vključili v mednarodno nomenklaturo poklicev (ILO).

PREVAJALSKA DELAVNICA

Narcis Dembskij

Slovensko-francoski slovar strojniških
in komplementarnih izrazov

Nadaljevanje iz prejšnje številke Mostov

O

občutljivost — sensibilité, réponse
 občutljivost sprejemnika — réceptivité d'un
 appareil
 občutljivost, vhodna — réponse d'entrée
 občutljivost, vklopna — réponse à la mise en
 circuit
 obdelanec — pièce brute
 obdelava, hladna — traitement par le froid
 obdelava, termična — recuit
 obdelovanec — pièce à usiner
 obdelovanje jekla — travail de l'acier
 obdelovanje lesa — travail du bois
 obdelovanje, strojno — usinage, traitement
 mécanique
 obdelovati (kovino) — façonner, transformer
 obdelovati na stroju — usiner
 obešalo — suspension
 obešenje, vzmetno — suspension
 obesiti — suspendre
 objekt — construction, bâtiment
 objekti, nastanitveni — constructions d'habitation
 objemka — manchon, collier, raccord de tubes
 objemka, kabelska — serre-câble
 objemka, spojna — manchon d'accouplement
 obleka, delovna — vêtements de travail
 oblikovanje z brušenjem — détalonnage
 obloga, betonska — cuvelage
 obloga, protikorozijska — revêtement anticorrosion
 obloga, zaščitna — revêtement protecteur
 obloga, zavorna — garniture de frein
 oblok — arc
 oblok, termični — arc thermoélectronique
 obložen — blindé, doublé
 obložen — revêtu, garni d'un revêtement
 območje — étendue, calibre, plage
 območje napetosti — calibre de tension
 območje uporabe — domaine d'utilisation
 območje, merilno — rayon de mesure, étendue de
 mesure
 območje, valovno — gamme d'ondes
 obnoviti — reconstituer

oboj okoli oken ali vrat — chambranle
 obojka — manchon
 obojka, kabelska — manchon de câble
 obojka, reducirana — réduction mâle-femelle
 obraba — usure
 obrat (krožni) — tour, mouvement circulaire
 obrat (okoli osi) — rotation
 obrat (okoli središča) — révolution
 obrat, rudniški — exploitation minière
 obrat, tovarniški — atelier, exploitation, service
 obraten — d'exploitation, de service
 obratovanje — exploitation
 obratovanje, enakomerno trajno — service continu
 obratovanje, kratkotrajno — service temporaire
 obratovanje, nazivno (nominalno) — régime
 (service) nominal
 obratovanje, neprekinjeno — service (marche)
 continu(e)
 obratovanje, prekinjeno — marche intermittente
 obratovanje, v obratovanju — en service
 obratovanje, vrsta obratovanja — service
 obratovati — marcher, fonctionner
 obratovati — être en service (en marche)
 obremenitev — charge, chargement, sollicitation
 obremenitev ob konicah — charge de pointe
 obremenitev, dopustna — charge admissible
 obremenitev, enakomerna — charge équilibrée
 obremenitev, koristna — charge utile
 obremenitev, neenakomerna — charge
 déséquilibrée
 obremenitev, nominalna (nazivna) — charge
 nominale, pleine charge
 obremenitev, osna — charge axiale
 obremenitev, pod polno obremenitvijo — à pleine
 charge
 obremenitev, polna — pleine charge, charge
 complète
 obremenitev, polna — travailler à plein rendement
 obremenitev, poskusna — charge d'essai
 obremenitev, simetrična — charge équilibrée
 obremenitev, vlečna — charge de traction

obremenljivost, napetostna — charge de courant
obrezovanje — taille
obris — galbe
obrniti smer toka — renverser le courant
obroč — anneau, bague, collerette, virole
obroč, Seegerjev — circlips
obroč, distančni — bague d'écartement
obroč, drsni — anneau de glissement
obroč, ekranski — anneau de garde
obroč, kolesni — jante
obroč, labirintni tesnilni — boîte à labyrinthe
obroč, posnemalni — segment racleur
obroč, rezilni — bague coupante
obroč, snemalni — racleur, bague d'huile
obroč, tesnilni — anneau (rondelle) de joint
obroč, tesnilni — anneau (rondelle) de garniture
obroč, vezni — anneau de liaison
obroček — bague
obroček za naslonitev mašilke — rondelle de garniture
obroček, tesnilni — anneau (rondelle) de joint
obroček, tesnilni — bague d'étanchéité (de garniture)
obroček, uporovni — plaque de résistance
obrusiti — dresser
obrusiti robove — émoufiler
obseg — étendue
obseg, frekvenčni — gamme de fréquences
obsegati — comprendre
obsekati, obtesati — dresser
očala, varilska — lunettes de soudeur
očala, zaščitna — lunettes de protection
očistiti peska — débarrasser du sable
odbijač — tampon, butée, butoir
odbojnik — butée, dispositif d'arrêt
odčitavanje, neposredno — lecture directe
oddajati — émettre
oddušnik — soupirail, baie d'aération
oddušnik — reniflard
oddušnik — évent, fente de respiration
odgon — arbre de sortie, prise de force
odjemnik, tokovni — pantographe
odjemnik, tokovni — perche pivotante du trolley
odklon — écart
odklopitev — déconnexion, désaccouplement, débrayage
odklopitev (toka) — débranchement, disjonction
odklopitev (vagana) — décrochage
odklopiti — déconnecter, désaccoupler
odklopiti — débrancher, mettre hors circuit
odklopiti — débrayer, disjoindre, fermer, arrêter
odklopiti telefon — couper la communication
odklopiti tok — interrompre (couper) le courant
odklopnik z zračnim pihom — disjoncteur instantané à air comprimé
odklopnik, avtomatski — disjoncteur automatique

odklopnik, avtomatski — interrupteur automatique
odlagališče smeti — décharge publique
odlitek — pièce coulée (moulée, de fonderie)
odlitek — moulage
odlitek, jekleni — moulage en acier, pièce en acier moulé
odliti — fondre, couler, mouler, jeter en moule
odmašiti — remédier à un bouchage
odmetnik — déflecteur
odmikač — came
odnos — rapport
odnos med ... in — relation (correspondance) entre ... et
odnos, matematični — corrélation
odnos, v odnosu na — en fonction de
odpadki — chutes, débris, déchets
odpadki, industrijski — résidus industriels
odpiranje rudnika — mise en exploitation
odplake, galvanske — eaux résiduaires d'électrolyse
odporen proti — être à l'épreuve de, résistant à
odporen proti udarcem — résistant aux chocs
odpornost, izolacijska — résistance d'isolation
odpoved mehanizma — défaillance du mécanisme
odpraševanje — dépoussiérage
odprema — expédition
odprtina — orifice
odprtina za dovod zraka — entrée (prise) d'air
odprtina za opazovanje — hublot de regard
odprtina za polnjenje olja — orifice de remplissage d'huile
odprtina, izpušna — orifice d'évacuation des gaz d'échappement
odprtina, iztočna — orifice de vidange
odprtina, odtočna v cevi — ouverture d'égout
odprtina, prezračevalna — bouche d'aération (de ventilation)
odprtina, standardna — ouverture normalisée
odrezek — tronçon
odrezilnik za cevi — coupe-tubes
odsek — section
odseovalnik prahu — dépoussiéreur
odstopanje karakteristike — cession de la caractéristique
odstotek dušika, majhen — à faible taux d'azote
odstraniti rjo (umazanijo) — décaper
odstraniti zrak — désaérer
odstranjevanje mulja — ébouage
odtočen — de déversement, d'écoulement
odtočen — de vidange
odtočna cev — tuyau de décharge (d'écoulement)
odtočni kanal — canal de fuite, égout
odtočni kanal — tranchée (passe) d'écoulement
odtočni ventil — vanne de vidange
odtočni žleb — déversoir
odvajalni jašek — galerie d'exhaure (d'écoulement)

odvajanje prahu — évacuation des poussières
 odvod — dérivation
 odvod zraka — évacuation d'air, système d'aération
 odvodnik statične elektrike — déperditeur statique
 odvodnik, prenapetostni — parafoudre
 odzivnik, avtomatski — poste répondeur
 odzivnik, telefonski — répondeur téléphonique enregistreur
 ogel, oster — angle vif
 ogrevanje, ponovno — réchauffage, réchauffement
 ogrevati, preveč — surchauffer
 ogrodje žerjava — charpente de grue
 ogrodje, kovinsko — carcasse métallique
 ogrodje, nosilno — ossature portante
 ogrodje, nosilno — ossature travaillante
 ogrodje, nosilno — ossature de support
 ohišje — boîte, boîtier
 ohišje — capot, carter, corps, caisse, caisson
 ohišje — gaine, enveloppe
 ohišje — chemise, cloche, coffret
 ohišje črpalke — corps de pompe
 ohišje ležaja — boîte palière
 ohišje menjalnika — carter de boîte de vitesses
 ohišje motorja — bloc de culasse, bloc-cylindre
 ohišje sklopke — carter d'embrayage
 ohišje telefona — boîtier de l'appareil téléphonique
 ohišje zasuna — corps de vanne
 ohišje, nosilno — boîtier support de
 ojačenje — amplification, redoublement
 ojačevalnik — amplificateur
 ojačevalnik moči, močnostni o. — amplificateur de puissance
 ojačitev — nervure
 ojnica, pogonska — bielle motrice
 okov za žarnico — douille pour lampe
 okrov — boîte, boîtier, capot, carter, chemise
 okrov — bâti, châssis
 okrov vplinjača — corps du carburateur
 okrov, zaščitni — carter de protection
 okvara — détérioration, panne
 okvara — avarie de machine(s)
 okvariti — détériorer, endommager, avarier
 okvariti — mettre hors d'état (d'usage)
 okvir stroja, temeljni — bâti
 olje menjati — faire le vidange, vidanger l'huile
 olje, cilindrsko — huile de graissage pour cylindres
 olje, hladilno — huile de coupe
 olje, katransko — huile de goudron
 olje, mazalno — lubrifiant, huile de graissage
 olje, motorno — huile moteur
 olje, strojno — huile à machine
 oljekaz — indicateur de niveau d'huile
 oljiti — lubrifier, graisser, huiler
 oljnik — burette à huile

omar(ica), elektrokomandna — armoire de commande
 omar(ica), elektrokomandna — armoire de distribution
 omar(ica), elektrokomandna — armoire de manoeuvre
 omar(ica), elektrokomandna — armoire de répartition
 omar(ica), elektrokomandna — tableau-armoire
 omar(ica), priključna — armoire (boîte) de distribution
 omar(ica), priključna — boîte de raccordement, b. de jonction
 omar(ica), razdelilna — armoire de commande
 omar(ica), razdelilna — armoire de distribution
 omar(ica), razdelilna — armoire de manoeuvre
 omar(ica), razdelilna — armoire de répartition
 omarica, števčna — coffret de compteur
 omarica, stikalna — coffret de commande électrique
 omrežje za prenos podatkov — réseau de données
 omrežje, cevno — réseau de tuyaux
 omrežje, digitalno — réseau numérique
 omrežje, električno — réseau de distribution d'électricité
 omrežje, računalniško — réseau de calculateurs
 omrežje, telekomunikacijsko — réseau de télécommunication
 omrežje, visokonapetostno — réseau à grande distance
 opis — description
 opis konstrukcije — description de la construction
 opis, kratak — description succincte, sommaire
 opis, tehnični — notice technique, notice descriptive
 oplaščen — enrobé
 opna — diaphragme
 opora — support, servante
 opornik — support
 oprema za prenos podatkov — téléinformatique
 oprema za upravljanje — appareil de commande
 oprema, galvanska — équipement de galvanoplastie
 oprema, hladilna — équipement frigorifique
 oprema, merilna — appareillage de mesure
 oprema, notranja — aménagement intérieur
 oprema, pomožna — équipement auxiliaire
 oprema, strojna — équipement mécanique
 organizacija, proizvodna — entreprise industrielle
 orodjar — ouilleur
 orodjarna — atelier d'outillage
 orodje, instalatersko — outillage de plombier
 orodje, rezalno — outil tranchant
 os — axe, essieu, pivot, verge
 os direktnega pogona — axe de commande directe

os obračanja — axe de rotation, axe de révolution
 os, gonilna — essieu moteur
 os, izstopna — arbre de sortie
 os, magnetna — axe magnétique
 os, pogonska — essieu moteur
 os, pretična — axe de changement de vitesse
 oscilator — oscillateur
 oskrba z — alimentation en
 oskrbeti — approvisionner
 osnova — base
 osnova, geodetska — plan géodésique
 osnoven — de base
 osovina — fusée
 ostrenje — affilage, aiguisage, affûtage
 ostenje — émouillage, repassage
 ostrina klina — taillant de la lame
 ostružiti — tourner, usiner (travailler) au tour
 ostružiti — façonner au tour, raboter
 ovira — obstacle
 ovoj, zaščitni — enveloppe protectrice
 ozemljilo — prise de terre
 ozemljitev — mise à la terre
 ozemljitev (vod za) — fil de prise de terre
 ozemljiti — mettre (relier) à la terre
 označen — noté
 označevanje — désignation
 označiti — repérer
 oznaka — indice, repère, marquage
 zobiti — denter
 zobje — denture
 zobje, notranje — denture intérieure
 zobje, spiralasto — denture hélicoïdale
 zobje, zunanje — denture extérieure
 zobljati — tailler des engrenages
 zobljenje — taille (taillage) d'engrenage
 ozvočenje — sonorisation

P

padec napetosti — chute de tension
 pakiranje — ensachage
 pakiranje s tehtanjem — pesage-ensachage
 palica za merjenje olja — jauge d'huile
 papir, filtrirni — papier filtre
 papir, smirkov — papier (d')émeri
 park, avtomobilski — parc automobile
 park, strojni — parc de machines
 park, vozni — matériel roulant
 pas, frekvenčni — bande de fréquences
 pas, zeleni (na avtocesti) — terre verte
 pastorek — pignon
 peak meter — indicateur de pointe
 peč, industrijska — fourneau industriel
 peč, talilna — four de fusion
 pedal za sklopko — pédale d'embrayage

pepel, elektrofiltrski — cendres électrofiltrées
 pepel, plavžni — laitier de haut fourneau, scorie
 perioda — cycle
 permeabilnost — perméabilité
 permeabilnost, relativna — perméabilité relative
 permitivnost, dielektrična — permittivité (constante) diélectrique
 pesek — gravillon
 peskanje — grenailage
 peskanje, čistiti s — décaper au jet de sable
 pesto, povezovalno — moyeu d'accouplement
 pihalo — soufflante, soufflerie
 pila — lime
 pila, triroba — lime triangulaire
 pipa za odvzem vzorca — robinet de prise d'échantillon
 pipa, izpraznjevalna — robinet de purge, purgeur
 pipa, vodovodna — robinet d'eau
 piš, magnetni — soufflage magnétique
 plamenišče — inflammabilité
 plamenka — lampe à souder
 plamtišče — température d'allumage
 plamtišče — température d'inflammation
 plamtišče — point d'inflammabilité
 plašč — enveloppe
 plašč kabla — gaine de câble, passe-câble
 plašč, hladilni — bloc de culasse, bloc-cylindre
 plast — couche
 plastificiran — plastifié
 platišče — jante
 platno — toile
 plavač — plongeur
 plazma — plasma
 plin, agresivni — gaz corrosif
 plin, strupen — gaz délétère
 plin, zemeljski — gaz naturel
 pločevina — tôle, plaque métallique
 pločevina, bela — fer-blanc
 pločevina, črna — tôle noire, fer en tôle
 pločevina, jeklena — tôle d'acier
 pločevina, kovana — tôle martelée
 pločevina, odpadna — déchets de tôle
 pločevina, pocinkana — tôle galvanisée
 pločevina, rebrasta — tôle striée (canalée, nervurée)
 pločevina, transformatorska — tôle magnétique
 pločevina, valjana — tôle laminée
 pločevina, valovita — tôle ondulée
 pločevina, varovalna — tôle de protection
 pločevina, zaporna — tôle de fermeture
 pločevina, železna — tôle de fer
 ploč — madrier
 plošča — plaque, dalle, plaque-modèle
 plošča kondenzatorja — armature d'un condensateur

plošča s priključki — tableau (panneau) de distribution

plošča s priključki — tableau (panneau) de commande

plošča za blokiranje — flasque de blocage

plošča za zategnitev — flasque de serrage

plošča, krmilna — panneau de commande

plošča, nadzorna — panneau de contrôle

plošča, naslonska — plaque d'arrêt

plošča, nosilna — plaque de support

plošča, odtisna — plaque de démontage

plošča, ojačevalna — pièce de renfort

plošča, oklopna — plaque de blindage

plošča, podnožna — plaque de base, plaque de fond

plošča, prilagodna — plaque d'adaptation

plošča, razdelilna — tableau de distribution

plošča, signalna — plaque signalétique

plošča, stikalna — tableau de commande (de distribution)

plošča, tlačna — rondelle de butée

plošča, vezna — plaque d'assemblage

plošča, zaporna — flasque de fermeture

ploščad, nakladalna — rampe de chargement

ploščica, karbidna — plaquette au carbure dur

ploskev — surface, superficie

ploskev, nosilna — surface portante

ploskev, torna — surface de friction

pnevmatika, nizkotlačna — pneu à basse pression

pnevmatika, visokotlačna — pneu à haute pression

po metodi — suivant la méthode de

pociniti — étamer

podaljšek — embout

podatki — données, information

podatki, tehnični — indications (données) techniques

podatki, tehnični — caractéristiques techniques

podjetje, gradbeno — entreprise de construction

podlaga, trdna — fondation solide

podloga — plan géodésique

podložka — rondelle

podložka, vzmetna — rondelle élastique (à ressort)

podnožje — socle

podpora — servante

podpornik — poutrelle

podstavek — socle, support, bâti

podstavek mize — support de table

podstavek varovalke — culot de fusible

podstavek, vrtljivi — plaque tournante

podvoz — passage inférieur, passage en dessous

podvozje — châssis

podvrči preskusom — soumettre aux essais

podvrsta — sous-catégorie

podvržen preskusom — soumis à l'essai

podvržen pritisku — soumis à la pression

poganjalka — bielle

poganjati — actionner, entraîner, propulser

pognati — mettre en marche

pogoji — modalités

pogoji delovanja — conditions de fonctionnement

pogoji namestitve — conditions d'installation

pogoji, delovni — conditions de service

pogoji, drobilni — conditions de concassage

pogoji, obratovalni — régime, conditions de fonctionnement

pogon — entraînement, dispositif d'entraînement

pogon — commande, dispositif de commande

pogon — actionnement, dispositif actionneur

pogon — attaque, propulsion

pogon, električni — commande électrique

pogon, mehanični — commande mécanique

pogon, motorni — commande par moteur

pogon, motorni — entraînement à (par) moteur

pogon, nožni — commande au pied

pogon, parni — commande à vapeur

pogon, podajalni — engrenage d'avance

pogon, ročni — commande à main

pogon, strojni — commande mécanique

pogon, turbinski — entraînement à (par) turbine

pogon, verižni — commande par chaîne

pogrešek instrumenta — erreur instrumentale

pogrevanje — réchauffement, réchauffage

pojav izmenjave — phénomène d'échange

pojav, aperioidični — phénomène aperiodique

pojav, fotoelektrični — effet photoélectrique

pojav, inverzni — effet photoélectrique inverse

pojav, kožni — effet pelliculaire

pojav, piezoelektrični — piezoélectricité

pojav, pirolektrični — pyroélectricité

pojav, prehodni — phénomène transitoire

pojav, stisnjevalni — rhéostiction, effet de pincement

pojav, termoelektrični — effet thermoélectrique, effet Seebeck

pojav, elektrokapilarni — phénomènes électrocapillaires

pokriven — de revêtement

pokrov — couvercle, chapeau

pokvariti — détériorer

pola, magnetova — pôles magnétiques d'un aimant

pola, zemljiska magnetna — pôles magnétiques terrestres

polarizacija snovi — polarisation d'un milieu

polarizacija, dielektrična — polarisation diélectrique

polarizacija, magnetna — polarisation magnétique

poliranje kovinskih predmetov — fourbissage

polirati — poncer

polirnik — ponceuse

poliuretan, ekspandirani — polyuréthane expansé

polje — champ

polje, brezizvorno — champ solénoïdal
 polje, brezvrtinčno — champ irrotationnel
 polje, električno — champ électrique
 polje, homogeno — champ uniforme
 polje, izmenično — champ alternatif
 polje, ločilno — champ de séparation
 polje, magnetilno — champ magnétisant
 polje, magnetno — champ magnétique
 polje, preklopno — champ de commutation
 polje, preklopno — panneau de connexion
 polje, razmagnetilno — champ démagnétisant
 polje, solenoidno, brezizvorno — champ solénoïdal
 polje, vektorsko — champ vectoriel
 polje, vrtinčno — champ tournant
 polje, vrtinčno — champ rotationnel, c. tourbillonnaire
 polje, zemeljsko magnetno — champ magnétique terrestre
 polmer — rayon
 polnila por — charges à pores
 polnilni — de remplissage
 polnilo — charge, matériau de remplissage
 polnjenje — remplissage, alimentation
 položaj, začetni — position de départ
 polprevodnik — semi-conducteur
 polsamostojen — semi-autonome
 polž — vis sans fin, vis d'Archimède
 pomnilnik, feritni — mémoire à tores de ferrite
 pomnilnik, vmesni — tampon
 ponev, bobnasta — poche-tonneau
 ponev, livarska — poche de coulée
 ponev, prevozna — poche-tonneau roulante
 ponvica, ročna — poche à main
 popačenja, harmonska (nelinearna) — distorsion harmonique
 popačenja, nelinearna (harmonska) — distorsion de non-linéarité
 popačenja, skupna harmonska — distorsion harmonique commune
 popačenje — distorsion
 popustiti vijak — desserrer une vis
 poraba energije — consommation d'énergie
 poraba vode — consommation d'eau
 poraba, lastna — consommation propre
 poravnalka — ajusteuse
 poročilo, tehnično — description technique
 poroznost, enakomerna — porosité uniformément répartie
 poševiti — taluter
 poškodba — détérioration
 poskus na modelu — essai sur maquette
 poskus obremenitve — essai de charge
 poskus, naključni — épreuve au hasard
 poskus, naključni — vérification par prélèvement
 poskus, naključni — épreuve sur prélèvement

poskus, naključni — épreuve à l'improviste
 poskus, naključni — épreuve sur éprouvettes
 poskusno — à titre d'essai
 posledice, škodljive — conséquences (suites) nuisibles
 posnemanje roba — chanfreinage
 posoda, bencinska — bidon à essence
 postaja, delovna — poste de travail
 postaja, generatorska — groupe électrogène
 postaja, razglasna — station d'annonce
 postopek — mode opératoire
 postopek obdelave — procédé industriel
 postopek, delovni — procédé de fabrication
 postopek, varilni — procédé de soudure
 postrugati, postružiti — raboter
 pot, povprečna prosta — libre parcours moyen
 pot, vozna — voie carrossable
 pot, zavorna — parcours d'arrêt
 potek skale — développement d'échelle
 potek, frekvenčni — caractéristique de fréquence
 potencial — potentiel
 potencial, elektrostatični — potentiel électrostatique
 potencial, magnetni — potentiel magnétique
 potencial, vektorski — potentiel vecteur
 potenje — suage
 potopitev — immersion
 povezava — connexion, raccordement
 poveznik — ferme
 povitje — enrubanage
 povratek — retour
 površina moke, sejalna — surface blutante d'un tamis
 površina, hrapava — surface rugueuse
 površina, nosilna — surface portante
 površina, sejalna — surface de criblage
 površinski — superficiel
 povrtalo — alésoir
 povrtati — aléser
 požar — incendie
 pozicija na risbi — repère
 pozitron — positon, électron positif
 poziv — appel
 poziv, dohodni — appel entrant
 poziv, izhodni — appel départ
 prašek, varilni — poudre à souder
 prasketanje — crépitation, pétilement, friture
 pravila varnosti (varnostna p.) — règles de sécurité
 pravočasno — en temps utile
 pravokoten — rectangulaire
 prazen — vide
 praznitev — vidange
 praznjenje — vidage
 praznjenje kondenzatorja — décharge d'un condensateur

prebijač — perçoir
prebijalo — poinçonneuse, mandrin
prebijanje — poinçonnage, brochage
prebijati — poinçonner, perforer, percer
prebiti — percer
prebitje — perforation, perçage, percement
prebod — perçage, percé, perforation
preboj — claquage, perçage
preboj — perforation électrique
prebojnik — disruteur
prebojnost — force de pénétration (de percussion)
prebojnost — pénétrabilité
prebosti — percer, perforer, trouer, transpercer
prebniča — entretoise
predgrelec — réchauffeur
predkonceptcija — avant-projet
predležje, gonilno — engrenage
predojačevalnik — préamplificateur
predojačevalnik, zbirni — préamplificateur de collectage
predpis, službeni — instruction de service
predpis, varnostni — consigne (règlement) de sécurité
predpis UTE (VDE) — prescriptions U. T. E. (V. D. E.)
predpostavljati — admettre que
predračun stroškov — devis estimatif
predreti — percer, perforer
predrtje — perforation, perçage
predupor — résistance additionnelle
pregled — contrôle visuel
pregled, tehnični — vérification technique
pregledati temeljito, preskusiti — faire une revue (complète) de qc
pregoreti (varovalka) — sauter, fondre
pregoreti (žarnica) — griller
pregrada — cloison
pregreti — surchauffer
pregretje — surchauffe, surchaufferie
pregrevalac — surchauffeur
prehitek — avance
prehod skozi ničlo — passage par zéro
preiskati — explorer, vérifier
preiskava, fluorescenčna — contrôle par fluorescence
preiskovanje — sondage
preizkus — gl. preskus
preizkušaneč — éprouvette
prekaliti — tremper
prekinitev — interruption
prekinitev električnega toka — panne de courant (d'électricité)
prekinitev obratovanja — arrêt de fonctionnement
prekinitev toka — interruption de courant
prekinitev v obratovanju — interruption de service
prekiniti — interrompre, déconnecter

prekiniti — arrêter, couper
prekiniti tokokrog, električni tok — ouvrir un circuit
prekiniti zvezo — déconnecter
prekinjalo — trembleur, rupteur
prekinjalo — interrupteur de courant
prekinjalo el. toka — interrupteur de courant
prekinjalo za luč — interrupteur d'éclairage
prekinjalo za vžig — rupteur d'allumage
prekinjevalec — interrupteur
prekladanje — manutention
preklapljanje — commutation, inversion
preklic — abandon, annulation
preklop — inversion, commutation
preklop (avto) — changement de vitesse
preklop, preklonitev — commutation
preklopiti — inverser, commuter
preklopiti avto — changer de vitesse
preklopnik — commutateur, inverseur
preklopnik, stopenjski — commutateur à plots
prekoračitev — dépassement
prekrmiljenje — pilotage
preliv — trop-plein
prelom — rupture
preluknanje — perforage, perforation, perçage
preluknjati — percer, perforer
prema, prva (prednja) — essieu avant
prema, zadnja — essieu arrière
premagovanje strmine — franchissement de pente
premaz, bitumenski — revêtement bitumineux
premazi, zunanji — enduits d'extérieur
premeljava — broyage
premeljava, sekundarna — broyage secondaire
premer — diamètre
premostitev središča, osi — excentration
premostiti središče, os — excenter
premičen — courant, mobile
premičen — coulissant, à coulisse
premik naprej — déplacement vers l'avant
premik, fazni — déphasage, décalage de phase
premikanje — mouvement
premikanje, izmenično — mouvement alternatif
premikanje, prisilno — mouvement forcé
premo sorazmeren — directement proportionnel
premostitev — shunt
premostiti — shunter, dériver
prenapetost — surtension
prenicanje — pénétration
prenos — transfert, report, retenue
prenos energije — transmission (transport) d'énergie
prenosen — portable, portatif
prenosnik, zobniški — engrenage
preobremenitev, preobtežitev — surcharge
preobremenitev, trajna — surcharge continue
preobremeniti, preobtežiti — surcharger

preobremenjen, preobtežen — surchargé, en surcharge
preobrnitev — inversion
prepusnost — capacité de passage
prerez — coupe, section
prerez, podolžni — section longitudinale
prerez, poprečni — vue en coupe, profil
prerez, prečni — section transversale
preriv — déplacement
presojen — translucide
presočnost — translucidité
preseki — section, coupe, intersection
preskok — contournement
preskus — essai, test, vérification, épreuve
preskus materialov — épreuve (essai) des matériaux
preskus moči — épreuve de force
preskus na kratek stik — essai en court-circuit
preskus na maso — essai à la masse
preskus signala zasedenosti — test d'occupation
preskus trdote — mesure de la dureté
preskus trdote (po Brinellu) — contrôle (essai) de dureté (Brinell)
preskus udarne žilavosti — essai de résilience
preskus zavore — vérification du frein
preskus zavore — essai de freinage
preskus, fizikalni — essai physique
preskus, laboratorijski — essai au niveau du laboratoire
preskus, medovojni — essai entre spires
preskus, naključni — vérification par prélèvement
preskus, natezni — essai de rupture
preskus, pregibni — essai de pliage
preskus, prevzemni — essai de réception
preskus, strižni — essai de cisaillement
preskus, tipski — essai de type
preskus, tlačni — essai de pression
preskus, upogibni — essai de flexion
preskušanje — expérimentation
preskušanje materiala — essai physique des matériaux
preskušanje trdote — mesure de la dureté
preskušanje trdote — contrôle (essai) de dureté
preskusen — d'essai, d'expérimentation, d'épreuve
preskušena oprema — matériel éprouvé
preskuševalec — expérimentateur
preskuševališče — station d'expérimentation
preskuševališče — station d'essai
preskusi na slepo — essais sur prélèvement
preskusi, hitri — essais rapides
preskusi, kvalifikacijski — essais de qualification
preskusi, kvalifikacijski — essais d'homologation
preskusi, predhodni — essais préliminaires
preskusi, prototipski — essais de qualification
preskusi, prototipski — essais d'homologation
preskusiti — expérimenter, éprouver, essayer

preskusiti — vérifier, tester, examiner
preskusiti — réviser, revoir
preskusiti avto, motor — réviser une voiture, un moteur
preskusiti kaj — faire l'épreuve (l'essai) de qc
preskusiti kaj — mettre qc à l'épreuve, essayer qc
preskusiti kaj temeljito — faire une revue complète de qc
preskusiti, strokovno — expertiser
preskušnja — épreuve, essai, examen
preskušnja (strokovna) — expertise
preskušnja materiala — essai physique des matériaux
preskušnja materiala — contrôle (examen) des matériaux
presledek — espacement blanc
presluh — transmodulation, intermodulation
presluh — diaphonie, paradiaphonie
prestava — transmission, rapport de transmission
prestava — boîte de vitesses
prestava (vzvod) — levier de changement de vitesses
pretikalo — commutateur, inverseur
pretikalo — inverseur de courant
pretikanje — commutation, inversion
pretkati s svilo (z žico) — guiper
pretočnik (prelivna cev) — trop-plein (tuyau de...)
pretok — débit
pretok podatkov, glavni — chemin des données
pretok skozi tuljavo — flux à travers une bobine
pretok vode — débit
pretok, magnetni — flux d'induction magnétique
pretopiti kovino — refondre un métal
pretrganje — coupure, rupture, déconnexion
pretvorba — conversion
pretvornik — convertisseur
pretvornik, a/d — transducteur a/n
pretvornik, kaskadni — convertisseur en cascade
pretvornik, merilni — convertisseur de mesure
pretvornik, merilni — transducteur de mesure
prevajalnik — compilateur
prevajanje — conduction
preverjanje — contrôle, surveillance, épreuve
prevezava — recouplage
prevleka, galvanska — revêtement électrolytique
prevleka, izolacijska — revêtement isolant
prevleka, steklasta — enduit vitrifiable
prevleka, toplotna — revêtement calorifique
prevleka, zaščitna — revêtement protecteur
prevleke, papirne — revêtements pour papier
prevoden — conducteur
prevodnik elektrike — conducteur d'électricité
prevodnik toka — conducteur de courant
prevodnost — conductibilité, conductance
prevodnost, anodna — conductance d'un tube

prevodnost, asimetrična — conductibilité unidirectionnelle
prevodnost, delovna — conductance
prevodnost, jalova — susceptance
prevodnost, kvalitativna — conductibilité
prevodnost, kvantitativna — conductance
prevodnost, magnetna (permeanca) — perméance
prevodnost, polna — admittance
prevodnost, specifična — conductivité
prevoz — transport
prevoz v kontejnerjih — transport container
prevoznik — entrepreneur de transport
prevoznik — entrepreneur de roulage
prevračalnik za vozičke — culbuteur, dispositif de déversement
prevrtanje — perforage, perforation
prevrtati — percer, perforer
pribor, normalni — accessoire normal
prikaz parametrov — affichage de paramètres
prikaz, digitalni — affichage numérique
prikazovalnik — console de visualisation
prikazovalnik — unité d'affichage
priključek — raccord, jonction
priključek na tir — raccord à la voie
priključek na železniško progo — raccordement de voie ferrée
priključek za ozemljitev — bornes de terre
priključek za ozemljitev — borne de mise à la terre
priključek, brez priključka (N. C.) — sans contact
priključek, električni — branchement (raccordement) électrique
priključek, kotni — raccord coudé
priključek, sesalni — tubulure d'aspiration
priključek, telefonski — poste, abonné
priključek, vrtljivi — raccord (fileté) orientable
priključiti (aparati) — brancher
priključiti (elektriko) — connecter
priključiti na kanalizacijo — brancher sur l'égout
priključiti na kanalizacijo — raccorder à l'égout
priključki, vhodni — bornes d'entrée
priklopiti — attacher, connecter
priklopiti vagon — accrocher un wagon à un train
prilagoditev — ajustage
prilagoditi — ajuster
primerjalnik — comparateur
primerjati — comparer
primerjava — comparaison
primež — étai
primežnica (čeljust) — mâchoire (mors) d'étai
pripomoček — moyen
priprava — utensile
priprava — appareil, instrument, dispositif
priprava (orodje) — outil
priprava, merilna — appareil de mesure, indicateur
prirežovanje — taille
prirobnica — bride, collerette

prirobnica — collet, aile
prirobnica za zatezanje — bride (collet) de serrage
pritegniti (vijak) — serrer, bloquer, tendre (une vis)
pritisek, večji od normalnega — surpression
pritok — affluence
pritrđišče — attache
pritrđitev — fixation, serrage
pritrđitev — blocage, immobilisation
pritrđiti — assurer, fixer, serrer
pritrđiti — bloquer, immobiliser
pritrđiti z vijakom — fixer avec une vis
privijalo za cevi — pince d'étranglement pour tuyaux
privijalo, odcepno — borne de dérivation
priviti vijak — serrer (bloquer) une vis
privlačnost — attraction
prizema, prižemnik — bride de fixation, serre-joint
proces — processus
procesor, centralni — processeur central
prodiranje — pénétration
produktivnost — travail produit
profilen — profilé
proga — secteur
program, prekinitveni — programme de rupture
programiranje, avtomatično — programmation assistée par ordinateur
proizvodnja, računalniško podprta — production assistée par ordinateur (P.A.O.)
proizvodnja, serijska — production en série
proizvodnja, tekoča — fabrication courante
projekcija, navpična — projection orthographique
projekt, gradbeni — projet de construction civile
projekt, idejni — avant-projet, plan-projet
projektant — ingénieur d'études
projektirati — projeter, faire des projets
projektirati — arrêter un projet
prostor — espace, local
prostor, ekvipotencialni — volume équipotentiel
prostor, optimalni — emplacement optimal
prostori, stranski — locaux latéraux
prostornina cilindrov motorja — cylindrée
protidržalo — clé pour blocage
protikorozijski — résistant à la corrosion, antirouille
protikot — angle correspondant
protimatica — contre-écrou
protinapetost, inducirana — force contre-électromotrice (f. c. é. m.)
protiravnilo — contre-règle
prožnost — force élastique
prvina — corps simple, élément
puhalnik — soufflerie, machine soufflante
pult, merni — pupitre d'étalonnage
puncirati — emboutir, repousser
puša — douille
puša, distančna — douille d'écartement

puša, distančna — douille d'entretoisement
puša, mazna — boîte à graisse (de graissage)
puša, mazna — graisseur
puša, medeninasta — douille en laiton
puščanje — fuite
pušica, odcepna — boîte de dérivation, distributeur
pušica, priključna — boîte de jonction
pušica, priključna (el.) — prise de courant

R

računalnik — ordinateur, calculateur
računalništvo — calcul automatique, c. électronique
računanje — calcul
ravnalo, napetostno — régulateur de tension (de potentiel)
ravnalo, potisno — règle de poussée
razbirek — lecture
razcepka — goupille fendue
razdalja — distance
razdalja, plazilna (površinska) — ligne de fuite
razdelek — division
razdelilnik — distributeur
razdelilnik, telefonski — répartiteur
razelektrenje — décharge électrique
razelektrenje, obločno — décharge d'arc
razelektrenje, pramenasto — aigrette électrique
razelektrenje, prebojno — décharge disruptive
razelektrenje, primarno — première décharge
razelektrenje, samostojno — décharge autonome
razelektrenje, sekundarno — deuxième décharge
razelektrenje, tilno — effluve, décharge lumineuse
razgreti, preveč — surchauffer
razgrnitev, javna — publication des projets
raziskava — sondage
razjekliti — désaciérer
razkladalec — déchargeur
razkladanje — décharge, déchargement
razkladišče — décharge
razklopiti — découpler, désaccoupler
razkosati — tronçonner
razlika, fazna — déphasage
razlika, potencialna — tension
razločljivost — résolution, pouvoir de résolution
razmagnetiti — désaimanter
razmerje — rapport
razpolaga — disposition
razprševanje anode — pulvérisation de l'anode
razprševanje katode — pulvérisation de la cathode
razpršilec — diffuseur, pulvérisateur
razpršilec — vaporisateur, atomiseur
razred instrumenta — classe d'instrument
razred izolacije — classe d'isolement (d'isolants)
razred točnosti — classe (degré) de précision
razredčenje — dilution
razredčilo — diluant

razrezovanje — découpage
razsmernik — redresseur à vibreur, vibreur
razstaviti stroj — disloquer une machine
razstavljiv — démontable
razsvetljava, avtomatska — minuterie
raztezek — allongement
raztezljivost — malléabilité
raztopina — solution
raztopina, galvanska — bain galvanique
razvaljati — laminier
razvejiti — dériver, bifurquer, brancher
razvejitev — branchement, débranchement
razvid — état
razvodnik — distributeur
razvodnik pri parnem stroju — tiroir
razvodnik, batni — tiroir de piston
razvodnik, hidravlični — tiroir de distribution hydraulique
razvrtač — alésoir, mandrin
razžagati — tronçonner
reaktanca — réactance effective
reaktanca, ciklična — réactance cyclique
reaktanca, ničelna — réactance homopolaire
reaktor, jedrski — réacteur nucléaire, pile atomique
reaktor, turbinski — turboréacteur
rebro — chant, nervure
recirkulacija — recirculation
redčilo — diluant
reduktor, polžasti — réducteur à vis sans fin
register, cevni — faisceau de tubes
register, izravnalni (vmesni) — registre tampon
regulacija — régulation, réglage
regulacija, ročna — réglage à la main, contrôle manuel
regulator hitrosti — régulateur de vitesse
regulator jakosti — régulateur d'intensité
regulator temperature — régulateur de température
regulirati — régler, ajuster
rele — relais
rele, časovni — relais temporisé
rele, ki deluje po izpadu napetosti — relais manque de tension
rele, naročniški — relais de coupure
rele, pretokovni — relais de surintensité
rele, pretokovni — relais de surcharge
rele, zaščitni — rele de protection
remanenca — aimantation résiduelle (rémanente)
remanenčnost — rémanence
remont — réparation
remont, delni — révision partielle
remont, kapitalni — grosse réparation
remont, kapitalni — réparation capitale
remont, kapitalni — révision générale
rentgeniziranje — examen radioscopique (radiographique)

rentgeniziranje — radioscopie, radiographie
reostat — rhéostat
reostrikcija — rhéostriktion, effet du pincement
rep, lastovičji — queue d'aronde
rešetka — grille
rešetka, izločevalna — crible de nettoyage
rešetka, izstresna — grille de décochage
rešeto (gosto) — tamis
rešeto (redko) — crible
rešeto (za moko) — blutoir
resonanca — résonance
resonator — résonateur
rez, krožni — coupe circulaire
reža, zračna — entrefer
rezalnik, hitri — coupeuse rapide
rezanje — taillage, taille
rezanje pločevine — débitage
rezanje vzvojev — filetage, taraudage
rezanje, plamensko — découpage autogène
rezervoar (tank), dodaten — nourrice
rezervoar za gorivo — réservoir de carburant
rezervoar, škatlasti — carter boîte
rezilnik za cevi — coupe-tube
rezilnik, vzvojni — filière à fileter
rezilo — instrument tranchant
rezilo — tranchant, taillant, fil

rezilo izvijača — tranche, patte
rezilo svedra — coupe, arête coupante
rezkalka — grignoteuse
rezkalnik — fraiseuse, machine à fraiser
rezkalo — fraise
rezkanje — fraisage
rezkar — fraiseuse
rezkar na en rez — fraise à une coupe
rezkati — fraiser, aléser
rezljača (žaga) — scie à découper (à chantourner)
ris, stranski — vue de profil
risanje, tehnično — dessin industriel
risar, tehnični — dessinateur industriel
risba, delovna — dessin d'exécution
risba, tehnična — dessin industriel
rob — arête
rob, oster — arête vive
ročica — poignée, bras, manivelle, manette
ročica, nihajoča — bras oscillant
ročica, pogonska — manivelle motrice
ročica, prestavna — levier (de changement) de vitesse
ročica, tonska — bras de lecteur, bras de lecture
ročka, mazalna — burette de mécanicien

Nadaljevanje v prihodnji številki

Narcis Dembskij

Prevodi, polni napak

Videti je, da se nekateri prevajalci niti ne zavedajo napak, da ne rečem tudi kar pravih kozlarij, ki jih zagrešijo v svojih »izdelkih«. Le kako se sploh upajo lotiti tega dela ob tolikšnem neznanju, ki ga izpričujejo v svojih kvaziprevodih? Le kako si razložiti, da se ne tako redko pojavljajo lično natisnjeni jedilni listi, prospekti, razna navodila in še marsikaj podobnega, ki s svojim besedilom poučenemu pokažejo kaj klavarno podobo?

Za primer si bomo najprej ogledali neki menu, ki je bil ob slavnostnem kosilu predložen

članom gostujoče poslovne skupine iz Francije. Na prednji strani po dolgem prepognjene tanjše barve formata polovice navadnega strojepisnega lista so v svetlosrebrni barvi odtisnjeni preprosti drobni okrasni geometrični liki, ime nekega hotela častitljive starosti, kraj Ljubljana, datum in napis menu, sredi te površine pa prapovpisno in slovnično nič kaj brezhiben naslov (napake bodo polkrepke): DÉJEUNER À L'HONNEUR DES HÔTS FRANÇAIS, D'UNION NATIONALE DES ... DE FRANCE (zaradi potrebne

diskretnosti opuščeni naziv podjetja nadomeščajo štiri zaporedne pike). Pravilen naslov bi se seveda moral glasiti takole: **DÉJEUNER EN L'HONNEUR DES HÔTES FRANÇAIS DE L'UNION NATIONALE DES ... DE FRANCE**. Kar štiri napake torej v eni sami kratki povedi. Nato zagledamo še bel list papirja, vložen in prepognjen na dvojce, ki ga po pregibu zadržuje zanka iz ozkega traku svetlosrebrne barve, zavezane ga ob spodnjem robu opisane tiskovine. Na levi strani lista je seznam ponujenih pijač, kjer beseda aperitiv na vrhu ni niti prevedena, na levi pa napovedani jedilnik, iz katerega kar štrlijo tile »ocvirčki«: à la carnirole (pravilno: à la carniolienne), viande **des** brigands (v prevodu: **meso razbojnikov**: zato bi moralo za besedo »viande« stati določilo »préparée« ali »grillée« oz. kaj podobnega z dodatkom »à la manière des brigands«, da bi tujec kolikor toliko razumel, da gre za meso, pripravljeno na rokovenjaški način). Med naštetimi jedmi opazimo še nekaj poimenovanj, ki jih ni v nobenem pravopisu: tako »corbeuil« (pravilno: corbeille), »bosnique« (pravilno: bosniaque, tudi bosnien).

Glede vseh pravopisnih napak, ki jih prepogosto vidimo v prevodih, bi rad že stopetič poudaril, da se jim ni tako težko ogniti: samo slovar je treba vzeti v roke in vanj preprosto pogledati na pravem mestu!

V zvezi s kakovostjo jezika pa je nedvomno treba znati veliko veliko več kot samo govoriti, brati in pisati.

Sedaj si oglejmo še besedilo nekega prospekta, ki je bil namenjen tujim turistom in nosi naslov: 19.000.000 obiskovalcev Postojnske jame. Tudi to besedilo ni nezabeljeno. Kar preberite ga in se sami prepričajte o resničnosti trditve. V njem bodo nekatere (ne čisto vsel) kočljive besedne zveze podčrtane in opremljene z zaporedno številko, seveda zaradi povezave s komentarjem, ki sledi besedilu.

19.000.000 DE VISITEURS DANS LA GROTE¹ DE POSTOJNA

A tous ceux qui se précipitent à côté de **Postojna**² par l'autoroute adriatique³ ou bien **reprennent la route du nord**,⁴ rentrant des bords de la mer vers l'Europe centrale: **vous traversez l'unique sous-sol karstique**⁵ où la création des magnifiques stalactites et stalagmites, des rideaux et piliers impressionnants continue de-

puis des millénaires... La Grotte de Postojna, réputée avec ses 23 km de galeries à juste titre une des plus belles et accessibles grottes du monde, **vous invite de vous joindre au chiffre imposant**⁶ de 19 millions de visiteurs qui ont admiré, **dans les derniers 160 ans**,⁷ cette perle du karst slovène. **Le train électrique**⁸ **vous conduira**⁹ à travers des **salles fabuleusement éclairées**,¹⁰ à côté des précipices et des eaux souterraines où vit la **curiosité biologique**¹¹ — **le poisson humain**¹² (PROTEUS ANGUINUS). — A Postojna **vous pouvez disposer de quelque 1000 lits**¹³ dans les hôtels JAMA, KRAS et ŠPORT, au motel PROTEUS, à la pension ERAZEM ainsi que **dans les chambres privées**.¹⁴

Na manquez pas de visiter la riche collection du Musée du Karst de l'Institut des recherches du Karst de l'Académie des Sciences Slovène et **non plus**¹⁵ les deux grottes voisines, PIVKA et ČRNA JAMA **avec son joli camping et le restaurant**.¹⁶ **Un autre spectacle**,¹⁷ à 9 km à peine de la Grotte: au milieu d'un roc, tel un nid d'aigle, **s'élève le château**¹⁸ de PREDJAMA, connu par sa légende du **chevalier brigand**¹⁹ Erasme de Predjama et riche en **particularités d'architecture et d'histoire**.²⁰ Dans les environs vous pourrez visiter RAKOV ŠKOCJAN, le canon sauvage du Rak, proclamé parc national, et le phénomène karstique **unique dans son genre**,²¹ le lac à perte de CERKNICA. Aux approches de Trieste se situent les Grottes de ŠKOCJAN, d'une beauté égale à celles de Postojna, bien que moins connues, et **LIPICA, le célèbre manège des purs-sang blancs** »lipicanec«,²² **âgé de 400 ans**.²³

1. Zaradi napačnega predloga za »visiteurs« dobimo vtis o 19 milijonih obiskovalcev **v jami** in ne jame.
2. Napačen glagol, ki daje vtis, da se vsi avtomobilisti mimo Postojne kar **poženejo**.
3. V francoščini pridevnika »adriatique« ni.
4. Turisti mimo Postojne hitijo po »jadranski avtocesti«, vračali naj bi pa se po »severni cesti«.
5. Na poti proti morju ali ob vrnitvi z obale, tako v prevodu, se peljete **skozi** edinstveno kraško podzemlje.

6. Vabljeni ste, da se pridružite ogromni **številki** 19 milijonov občudovalcev.
7. Prevedeno s slovenskimi besedami: »čez zadnjih 160 let«.
8. Tu določni člen »le« pred »train électrique« povzroči v glavi francosko mislečega vprašanje: kateri? od kod nenadoma tu vlak?
9. »Conduire« pomeni predvsem voditi, voziti kaj in ne popeljati (skozi dvorane).
10. »Eclairer« pomeni zlasti napraviti svetlo, osvetliti, tako da dopolnilo bajno ali pravljico tu ne »pristoji«.
11. Sliši se kot »biološka znamenitost«.
12. Prevod »poisson humain« brez dodatnega pojasnila izzveni kot »humana riba«.
13. »Disposer de quelque 1000 lits« pomeni razpolagati s skoraj 1000 posteljami.
14. Zaradi določenega člena »les« so vam postelje na voljo v »vseh« zasebnih sobah.
15. »Non plus« pomeni »tudi ne«, uporabljeno je torej v nasprotju s pozitivnostjo, ki jo izraža kontekst.
16. Ne vemo, za katero restavracijo, ki jo konkretizira določni člen »le«, gre.
17. Besede »Un autre spectacle« same zase, brez glagola; ne vemo, ali gre za prizor ali za dogajanje.
18. Grad se dviga in ne dviguje, torej je treba uporabiti glagol se dresser.
19. »Chevalier brigand« je v slovenščino prevedeno »razbojniški vitez« vemo pa, da gre za »roparskega«, kar pozna tudi francoščina kot »chevalier pillard«. Samo majhen odtonek!
20. Uporaba pridevnikov architectural in historique bi bila vsekakor primernejša.
21. Pravilno je tu »unique en (ne: dans) son genre«.
22. Sodeč po prevodu: Lipica, znamenita **jahalnica**...; gre pa, kot vemo, za »kobilarino«. Čistokrvni ali »pur-sang« ostane nespremenjen v množini. Beseda »lipicanec« brez pojasnila tujcu ne pove nič.
23. Beseda »âgé« pomeni, da je nekdo po letih star. Uporablja se v zvezi z živimi bitji.

Če bi hoteli analizirati objavljeno turistično besedilo bolj podrobno in ga urediti slovnično in sintaktično, bi ga bilo treba vsega »premetati«. Potem bi se lahko glasilo takole:

A tous ceux qui se hâtent sur l'autoroute de l'Adriatique et passent près de Postojna, ou bien reprennent la route en direction du nord pour rentrer des bords de la mer vers l'Europe centrale: vous traversez une incomparable région karstique où, dans son sous-sol, la création des magnifiques stalactites et stalagmites, des rideaux et piliers de calcaire impressionnants ne cesse depuis des millénaires... La grotte de Postojna, très réputée, dont les galeries mesurent 23 km, est à juste titre une des plus belles et elle est facilement accessible. Elle vous invite à vous joindre au nombre imposant de 19 millions de visiteurs ayant admiré, au cours des 160 dernières années, cette perle du Karst slovène. Un train électrique vous conduira à travers des salles à illumination féerique, au bord de précipices et d'eaux souterraines dans lesquelles vit, rareté biologique, le protégé dit PROTEUS ANGUINUS, que l'on appelle aussi »poisson humain« ayant une peau analogue à celle de l'homme. A l'intention des touristes, Postojna dispose de quelque 1000 lits dans les hôtels JAMA, KRAS, ŠPORT, le motel PROTEUS et la pension ERAZEM, ainsi que dans des chambres privées. Ne manquez pas non plus de voir la riche collection du Musée du Karst, qui appartient à l'Institut de Recherches du Karst de l'Académie des Sciences et des Arts Slovène, et encore les deux autres grottes dans le voisinage, à savoir celle de Pivka et celle de la Grotte noire (ČRNA JAMA), où il y a, tout près, un joli camping et un restaurant. Une autre curiosité vous attend à 9 km à peine de la grotte de Postojna: là en plein rocher, tel un nid d'aigle, se dresse la château de PREDJAMA, connu grâce à la légende du chevalier pillard nommé Érasme de Predjama et à ses particularités architecturales et historiques. Non loin de là, vous pourrez également visiter le RAKOV ŠKOCJAN, canyon sauvage du RAK, qui fut promu parc national, et un phénomène karstique unique en son genre, le lac à perte de CERKNICA. Aux approches de Trieste se situent les grottes de ŠKOCJAN, dont la beauté égale celle des grottes de Postojna, bien qu'étant moins connues, et aussi la localité de LIPICA où fut fondé, il y a 400 ans, le célèbre haras de pur-sang à robe blanche, chevaux connus dans le monde sous le nom de »lipizzans«.

PREVAJALSKI TISK

Maja Dolanc

Iz naših prevajalskih revij

Prevodilac 3/90

Uvodnik izpod peresa **Z. Jovanovića** je posvećen XII. svetovnemu kongresu prevajalcev ki je potekal avgusta v Beogradu.

V zaglavju Človek in jezik **A. Perić** obširno razpravlja o problemu razumevanja jezika, ki je danes ena osrednjih tem psiholingvističnih raziskav.

Ob analizi dvojezičnih slovensko-srbohrvatskih slovarjev, ki ji služijo tudi kot podlaga za glosar, **K. Zakrajšek** razmišlja o t.i. realijah iz življenja in kulture Slovencev, ki v materialni in duhovni kulturi predstavnikov drugega jezika nimajo ustreznikov, ter o tem, kako jih predstaviti npr. s prevzemanjem ali opisom, pri katerem pa se pogosto izgubi pomemben del semantike in konotacije.

Zaglavje Iz teorije in prakse prevajanja prinaša prispevek **R. Bugarskega** Prevajanje kot ustvarjanje, ki ga je avtor v angleščini predstavil na kongresu v Beogradu. Pisec utemeljuje tezo, da je prevajanje ustvarjanje, in meni, da prevajalec z izbiro razpoložljivih sredstev in ob upoštevanju nekaterih pravil ustvari nekaj, kar v enaki obliki prej ni obstajalo. **B. Jančić** piše o tem, kako sobesedilo vpliva na sporočilo. S pomočjo zanimive kontrastivne analize besedila, prevedenega v štiri različne jezike, prikaže, da ne prevajamo ne besed ne sintaktičnih zvez, temveč vsebino sporočila, in da je v bistvu vsak prevod lahko le relativno zvesta odslíkava izvirnika.

V zaglavju Prikazi in kritike **D. Čupić** predstavlja delo prof. R. Bugarskega Uvod v občo lingvistiko (Zavod za udžbenike, Beograd, Novi Sad 1989), učbenik za 4. razrede srednjih šol.

A. Perić prispeva predstavitev še enega učbenika za srednje šole, in sicer dela Sodobni srbohrvatski jezik in kultura izražanja avtorjev **Ž. Stanojčića**, **L. Popovića** in **S. Micića**.

K. Končarević opozarja na novo znanstveno glasilo, časopis Slavist, ki ga izdaja Oddelek za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Sarajevu in se posveča teoretičnemu in uporabnemu jezikoslovju.

Podrobnejši oris dela XII. svetovnega kongresa prevajalcev je prispeval **J. Jovanović** v zaglavju Kronika. **G. Iričanin** predstavlja srečanje jezikoslovcev v Zagrebu v organizaciji Društva za uporabno jezikoslovje Hrvatske, posvečeno informacijski tehnologiji v uporabnem jezikoslovju. Sledijo poročila o VII. kongresu Mednarodnega združenja profesorjev ruskega jezika in književnosti v Moskvi, avgusta 1990 (**J. Alaburić**), o tekmovanju učencev srednjih šol v znanju tujih jezikov v Beogradu (**B. Aksentijević**) in o IV. simpoziju z naslovom Kontrastivno jezikovno raziskovanje — teorija in praksa, ki je bil v Novem Sadu decembra 1989 (**G. Iričanin**).

V Portretu prevajalca nam **M. Hajdin** tokrat predstavlja prevajalko za francoski jezik Radmila Petrović iz Beograda, ki se je posvetila v glavnem prevajanju s področja elektrotehnike in računalništva. Njeno prevajalsko delo sega še na mnoga druga področja, pomemben pa je tudi njen organizacijski prispevek pri mednarodnih srečanjih FIT.

Sledi Bibliografija slovarjev s področja veterine in sorodnih ved, ki jo je prispeval **G. Sekulović**.

Prevodilac se Končuje z nemško-srbohrvatskim glosarjem osnovnih vojaških izrazov in z informativnim biltenom **Z. Jovanovića**.

Prevodilac 4/90

Uvodni prispevek **Z. Jovanovića** govori o šolstvu in pluralni družbi. Ob kritičnem pregledu dosedanjih dogajanj in predvsem zablod na tem področju izraža pisec upanje, da nam bo demokratična prihodnost prinesla izboljšave tudi v šolstvu.

Zaglavje Človek in jezik prinaša prispevek O pravopisno morfološki uporabi in semantično-leksični naravi kratic izpod peresa **E. Fekete**. Pisec meni, da kratice kljub veliki praktični vrednosti prinašajo mnoge pasti za razvoj jezika, in stvari pred vdorom kratic v vsakodnevno jezikovno rabo.

V zaglavju Iz teorije in prakse prevajanja je objavljen srbohrvatski prevod referata Prevajanje in tradukologija, ki ga je **D. Selesković** v francoščini prebrala na plenarnem zasedanju XII. svetovnega kongresa prevajalcev v Beogradu. Predstavlja usmeritve šole za prevajalce na ustanovi La Sorbonne Nouvelle v Parizu, kjer je aktivno sodelovala pri oblikovanju in uvajanju interpretativne teorije, prvotno utemeljene na konferenčnem tolmačenju. Obravnava tudi ravni prevajanja in tradukologijo, vejo, ki obsega vsa področja, ki jih navadno imenujemo »prevajanje«, in sicer avtomatsko prevajanje, kontrastivno jezikoslovje itd. **G. Sekulović** predstavlja prevajanje angleških besedil s področja veterine in srbohrvatski jezik. Prispevek je povzetek njenega magistrskega dela, ki ga je zagovarjala na Filozofski fakulteti v Beogradu.

V zaglavju Prikazi in kritike **B. Hlebec** predstavlja Kombinatorni slovar angleškega jezika avtorjev M. Bensona, E. Bensonove in R. Ilsona (Nolit Beograd 1990), ki je zbir najpogostejše rabljenih besednih zvez — kolokacij in dragocen pripomoček za vsakega prevajalca v angleški jezik. **N. Dimitrijević** pohvalno ocenjuje delo Alana Duffa Translation (OUP, 1989), za katero meni, da je zelo uspešna povezava teorije pouka tujega jezika, prevajanja in praktičnega dela v razredu in temelji na bogatih izkušnjah, ki jih ima pisec na vseh teh področjih. Delo nedvomno sodi na knjižno polico vsakega

učitelja tujega jezika. **J. Milojević** nam predstavlja knjigo Borisa Hlebca Splošna načela prevajanja (Naučna knjiga Beograd, 1989), ki je namenjena tako študentom filoloških fakultet kot tudi poklicnim prevajalcem.

V zaglavju Kronika **Z. Jovanović** nadaljuje s podrobno predstavitvijo programa Kongresa FIT po posameznih sekcijah iz prejšnje številke revije. **A. Perić** poroča o simpoziju Unesca v Benetkah, na katerem so analizirali pedagoški, znanstveni in kulturni napredek v Evropi s stališča integracijskih procesov na Vzhodu.

Sledita dva prispevka In memoriam. Prvi je posvečen dr. Bogdanu Novkoviću, znanemu strokovnemu prevajalcu iz Beograda, enemu prvih predsednikov Združenja, predsedniku Specialnega komiteja FIT in neutrudnemu delavcu na področju terminologije, specialistu za prevajanje političnih in pravno-ekonomskih besedil. Drugi prispevek je govor **M. Vuković** ob grobu Milice Hrgović, znane prevajalke za angleščino iz Beograda.

Naslednji prispevek napoveduje XIII. kongres Zveze slavističnih društev, ki bo oktobra 1991 v Prištini.

V Portretu prevajalca se tokrat srečamo z Branimirjem Živojinovićem, vrhunskim prevajalcem velikih del nemškega leposlovja, kot so poezija R. M. Rilkeja, Goethejev Faust in druga. Njegov portret je prispevala **D. Gojković, I. Čarota** je pripravil bibliografijo del naših piscev, prevedenih v beloruščino. Glosar tokrat prinaša precej naključen izbor pojmov iz splošne medicine v priredbi **B. Ilića**, Informativni bilten pa nas seznaja z dejavnostmi in delom Združenja.

Prevoditelj 51—52

V uvodnem članku **S. Pavuna** razmišlja o prevajalstvu na pragu 21. stoletja v luči XII. svetovnega kongresa prevajalcev v Beogradu. Temu srečanju je posvečen tudi prispevek **Z. Jovanovića** z naslovom Kronika XII. svetovnega kongresa prevajalcev, Beograd 1990, ki analizira program po sekcijah.

Strokovni članek O nealgoritemski naravi teorije prevajanja je prispeval **V. Ivir**. Pisec meni, da so teorije algoritemskega tipa značilne za naravoslovne vede, medtem ko se je veda o

prevajanju naslonila na jezikoslovje. Mnogi zmotno menijo, da prevajalec pride do »pravilne rešitve« — točnega prevoda —, če le upošteva predpisani postopek (algoritem). Kot primer navaja učitelja, ki prevode učencev usklajuje z nekim svojim prevajalskim algoritmom. Na algoritemskem razumevanju prevajanja je zasnovano tudi avtomatsko, strojno, prevajanje. Relativnost komunikacije, o kateri govori pisec, je seveda v nasprotju z absolutno pojmovanim algoritemskim pogledom nanjo.

Sledi prispevek **M. Jovanovića** o sodelovanju jugoslovanskih prevajalcev pri delu FIT in nasploh o dejavnostih tega mednarodnega prevajalskega združenja.

V. Zvonar poroča o referatih na prevajalskem srečanju na Ohridu pod skupnim naslovom Vloga sobesedila pri prevajanju komunikacijskih celot.

N. Strugar v svojem prispevku sega na področje političnega, ekonomskega in pravnega izraza in frazeologije. Opozarja na pomembne spremembe, do katerih je prišlo ob novih družbenih procesih v Vzhodni Evropi, ki se zrcalijo v uvajanju za to okolje novih področij, kot so ekologija, človekove pravice, parlamentarna demokracija itd. Svoje razmišljanje bogato ponazorja s primeri v francoščini.

V. Purgar v zanimivem prispevku Tomaten sind Paradaiser primerja današnje stanje av-

strijske različice nemškega knjižnega jezika z nemškim knjižnim jezikom.

O problemih simultane prevajanja v podjetjih in drugih organizacijah piše **V. Delfin**.

Pod skupnim naslovom Kronika društva **T. Martinović** najprej poroča o letni skupščini hrvatskega društva, nato predstavi novega predsednika in seznanja z ustanovitvijo društvene podružnice v Dubrovniku. Sledi poročilo o slovesni skupščini Združenja v Beogradu ob 30-letnici obstoja.

M. Baron je prispeval In memoriam ob smrti staroste strokovnih prevajalcev Srbije Bogdana Novkovića. Sledi obvestilo članom in nov cenik prevajalskih storitev.

Naše bralce bi radi opozorili še na novo revijo **Prizma**, ki je začela izhajati v Sarajevu, izdaja pa jo Društvo za uporabno jezikoslovje BiH v sodelovanju z drugimi jezikoslovnimi društvi in Društvom strokovnih in znanstvenih prevajalcev BiH. Revija bo zanimivo branje za vse, ki se ukvarjajo z jezikom, saj poleg »čistih« jezikovnih tem obravnava v zaglavju Prevajalski mostovi tudi vprašanja, ki se tičejo konkretno prevajanja. Nekaj naslovov: V. Osipov: O kontrastivni francosko-srbohrvatski redundanci, I. Tanović: Problem prevajanja frazeologemov, D. Dostal: Vloga prevajalca v delovni organizaciji, D. Crystal: Umetni jezik. K sodelovanju vabi jo tudi naše prevajalce.

Lidija Šega

Nov strokovni slovar

(Apovnik-Karničar,

NEMŠKO-SLOVENSKI SLOVAR PRAVNEGA IN EKONOMSKEGA JEZIKA, 1989)

Prav neopazno smo prevajalci dobili nov strokovni slovar in verjetno je bilo presenečenje prav zato še toliko lepše! V slovenski knjigarni Drava v Celovcu se je na policah pojavil nemško-slovenski slovar pravnega in ekonomskega izraza in med vsemi, ki se ukvarjamo s tovrstnim prevajanjem, se je novica hitro razširi-

la. Pri tem je Društvu gotovo treba izreči pohvalo, saj je svoje člane obvestilo o novosti in jim omogočilo nakup prek društvene pisarne.

Če verjamate ali ne, okrožnica našega društva je bila v »enotnem slovenskem kulturnem prostoru«, o katerem kar naprej govorimo in ki so ga polna vsa javna občila, prva informacija o

odlični in težko pričakovani strokovni knjigi, ki ima, kar se večje popularizacije tiče, očitno eno samo napako — da ni izšla pri kateri od slovenskih založb! Zato se tudi nikar ne zanašajte na to, da jo boste lahko kupili v kaki knjigarni na južni strani Alp! Vsaj meni in mojim kolegom je ni uspelo najti.

Iz kratkega uvoda in predgovora k slovarju naj povzamemo, da je bil slovar izdelan na pobudo avstrijskega zveznega ministrstva za pravosodje z namenom, da bi »slovenščina na področju Koroške dobila večjo možnost uporabe pri sodnih in upravnih oblasteh«, in da so slovar začeli pripravljati že konec sedemdesetih let, ko je bila ustanovljena Delovna skupnost slovenski pravni slovar.

Vendar izbor besednega gradiva daleč presega zastavljeno nalogo, saj je v slovar poleg terminologije z različnih pravnih področij vključeno »tudi besedje s področij, ki so posebno aktualna za uporabnika na Koroškem, na primer občinsko pravo, zadržno pravo, društveno pravo ter osnovna terminologija ekonomskega jezika«, kot je v predgovoru zapisal dr. Pavel Apovnik. Pri tem temelji izbor gesel na avstrijskem pravnem in družbenem redu, kar je za tovrsten nemško-slovenski slovar tudi edino logično in utemeljeno, saj gre za tolmačenje ustaljenih nemških pojmov v slovenščino.

Pri tem so avtorji nemalokrat naleteli na težave pri slovenjenju, zlasti pri pojmi in besednih zvezah, ki so — ali pa so bili vsaj v času sestavljanja slovarja — slovenskemu pravnemu in gospodarskemu prostoru vsebinsko tuji, zato delo dr. Apovnika, ki »je nosil breme iskanja in oblikovanja slovenskih ustreznice v glavnem sam«, prav gotovo ni bilo niti lahko niti hvaležno! V predgovoru se avtor za tako nastale nepopolnosti kritično opravičuje in navaja: »Razumljivo je, da v vseh primerih ni bilo možno najti

najustreznejših kratkih izrazov ... in kjer ni bilo »popolne« ustreznice, se je zdelo avtorjem smotnejše ponuditi uporabniku »definijski opis« kot pa preveč tvegano skovan neologizem.« Osebnost se zelo strinjam s takim pristopom, vendar naj mi bo dovoljena kritična pripomba, da je takih rešitev v slovarju morda le nekoliko preveč in bi se mnogim kaj lahko izognili, če bi v Delovno skupnost slovenskega pravnega slovarja vključili tudi kakega pravnika s te strani meje. Vendar to gotovo presega pristojnosti avtorjev slovarja, ki sta se potrudila po svojih najboljših močeh. Veliko bolj je ta kritika spet namenjena nam samim in naši resnični ter tvorini pripravljenosti za sodelovanje in pomoč Slovencem onstran meje in za izoblikovanje enotnega, živega in sodobnega slovenskega pravnega in ekonomskega izrazja ne glede na državne meje!

Še bolj kot neustrezni slovenski izrazi ali opisni prevodi nemških pravnih pojmov so me v slovarju zmotili dokaj pogosti »zastareli« slovenski izrazi, ki jih komajda še srečujemo v živem jeziku (npr. doletnost, pravdnik itd.). In če avtorji v uvodu že vabijo uporabnike slovarja, naj jim sporočimo »predloge za popravke in dopolnila«, menim, da je naša naloga in dolžnost, da kot posamezniki in kot člani strokovnega društva resnično zberemo pripombe oz. popravke in jih kolegalno posredujemo avtorjem tega sicer odličnega in v vsem slovenskem prostoru nujno potrebnega slovarja.

Prepričana sem namreč, da se slovarja nisem razveselila samo jaz, ampak da bo zelo koristen pripomoček pri delu vseh slovenskih sodnih tolmačev in prevajalcev tovrstnih besedil za nemško govorno področje. In samo upamo lahko, da bo prvemu delu res kmalu sledil še drugi — slovensko-nemški slovar s podobnim besediščem.

OBJAVLJENO V DELU

O kulturi prevajanja
v angleščino v Sloveniji

DELO, 28. 3. 1991, str. 15

Dolgotrajna polemika, ki se je januarja letos začela s člankom Stanka Klinarja o knjigi ZSD, se je dostikrat dotikala precej drugačnih zadev kot kakovosti angleškega prevoda, ki je bila glavna tema omenjenega prvega članka. Vendar me poznejše razmišljanje o tej sporni knjigi — glede na nasprotje: čudovite slike, pošasten angleški prevod — spodbuja, da povem svoje misli na splošno o angleški prevajalski/študijski sceni v Sloveniji.

Pravzaprav o splošnem stanju prevajanja v angleščino raje citiram mnenje Alana Duffa, enega najboljših angleško govorečih prevajalcev v Jugoslaviji in gotovo najbolj veččega in izkušenega voditelja/predavatelja na strokovnih seminarjih za jugoslovanske/slovenske prevajalce. (Srečni smo lahko, da zdaj živi in dela v Sloveniji.) On meni, da so prevodi Slovencev v angleščino velikokrat precej/zelo dobri ali precej/zelo slabi. (Ves čas govorimo o prevajanju neleposlovnih zvrsti.)

Kateri so razlogi za tako stanje? Prevajanje je izredno zahtevna in visoko strokovna dejavnost in ne nekaj, kar bi z lahkoto zmogel vsak, ki bi to rad. Slovenščina in angleščina sta si precej različna jezika, v katerih se zrcalita različni miselnosti. Vsak ima svoje posebno bogato besedišče, idiomatiko, skladenjske zmogljivosti, ki se samo do neke mere ujemajo z vzporednimi kategorijami drugega jezika. Obvladanje »vseh« tančin angleškega jezika (kot katerega koli jezika) zahteva dolga leta vztrajnega študija.

Odličnih izvajalcev v kateri koli stroki — tudi v drugih deželah — bo vedno malo, to je življenjsko dejstvo. Biti odličen pri delu je odvisno od mnogih dejavnikov, med katerimi moramo upoštevati prirojeno zmožnost. Vendar je tudi res, da desetletja splošni jugoslovanski sistem (šolski, politični itd.) ni maral gojiti izvrstnosti — iz strahu pred elitizmom.

Splošno rečeno je status prevajalcev še prenizek. Citiram iz Mostov, strokovne revije DZTPS (Društva znanstvenih in tehniških prevajalcev Slovenije): »Enotno mnenje vseh [na posvetovanjih prevajalcev] je bilo, da imajo prevajalci od vseh akademsko izobraženih delavcev v podjetjih najnižji poklicni status, pa naj gre za plačo, delovne razmere, strokovno izpopolnjevanje ali pa za strokovni ugled.« (XXV/2 (1990), str. 12)

Vendar obstajajo res dobri prevajalci, ki si prizadevajo za čim bolj kakovostne prevode in, če se le da, iščejo pomoč/lektoriranje pri še boljših poznavalcih angleščine.

Slabo prevajajo lahko preprosto manj sposobni (morda nesamokritični) poklicni prevajalci ali pa »amaterji«, ki mogoče angleščine niso študirali na fakulteti ali je niso doštudirali, ali so diplomirali z nizko oceno. (Mimogrede: zakaj sedanje diplome ne pokažejo študentovega končnega izpitnega rezultata? Dvomim, da obstaja takšna praksa v zahodnih deželah — v Veliki Britaniji gotovo ne.) In dalje: diplomski izpit je bil leta in leta iz angleške in ameriške književnosti, zadnja leta iz angleške/ameriške/avstralske/kanadske književnosti, ne pa iz angleškega jezika, čeprav je v mnogih strokah znanje jezika potrebno bolj kot znanje književnosti. Diplomiranega prevajalca z diplomskim izpitom iz jezika poznamo šele od leta 1989 naprej.

Slabi prevodi so lahko tudi delo sicer pridnih ljudi, ki so na anglistiki diplomirali, vendar se je njihovo jezikovno znanje z leti poslabšalo. Za to okoliščino niso krivi popolnoma sami — posebej če upoštevamo slabe delovne razmere, redko malomarno napisane slovenske izvirnike, pomanjkanje dvojezičnih strokovnih slovarjev ter nemogoče roke (»Ta prevod rabim do včera!«) itd. Zato moramo pohvaliti prizadevanja DZTPS, omenjena v istem članku v Mostovih: Društvo je pripravljalo »načrte akcij za izboljšanje statusa prevajalcev po podjetjih. Ugotovili smo, da je treba vodilne delavce v podjetjih seznaniti s pomenom prevajanja pri zunanjetrgovinskih poslih. Najprej smo se povezali z Gospodarsko zbornico Slovenije, nato pa smo ustreznima šolama na Brdu pri Kranju in v Radencih ponudili, da v program izobraževanja delavcev v zunanji trgovini in poslovnih delavcev vključijo predavanja Vloga prevajalca v poslovnem svetu« (prav tam, str. 12). Posebni seminarji, ki jih organizira Društvo, so prav tako pomemben prispevek k bolj kvalitetnemu delu slovenskih prevajalcev.

Na ljubljanskem Oddelku za germanske jezike in književnosti so že poskusili dvigniti raven slovenskega prevajanja v angleščino. Od leta 1982 do 1988 je tekla poddiplomska slovensko-angleška specializacija, ki je dala dodatno znanje 48 vpisanim. (Prenehala se je deloma zaradi pomanjkanja denarja. V letih 1987—1988 učitelji za to dejavnost sploh niso bili plačani.) V akademskem letu 1986—1987 je bila uvedena prevajalska smer iz angleščine, in sicer za tretji in četrti letnik. Doslej so diplomirali samo štirje — nerazveseljivo malo, čeprav so med absolventi še sposobni študentje. Načrtovanje vsebine za specializacijo in prevajalsko smer je bilo v rokah Stanka Klinarja.

Če se vrnem h knjigi ZSD: avtor Matevž Lenarčič je sam priznal (KL, 31. 1. 91), da ima pet prevajalcev, ki so sodelovali pri knjigi, »eno samo skupno točko — da niso včlanjeni v Društvo prevajalcev Slovenije.« (Pravzaprav Društvo s tem imenom ne obstaja.) Signifikantno? Do avgusta 1990 je bilo v DZTPS vpisanih 580 članov, v številni okrog 200 prevajalcev iz angleščine, tako da ne sme biti težko najti ustreznega, uradno priznanega prevajalca.

In če se vrnem k prvemu članku Stanka Klinarja (3. 1. 91): v zadnjih mesecih sem večkrat slišala kritiko tele njegove trditve, tičoč se delovanja učiteljev angleščine na Filozofski fakulteti: »Ker sta metoda poučevanja angleščine in kriterij ocenjevanja na mnogih šolah, posebej pa na fakulteti, zgrešena... Toda kljub šoli in njenemu zavajanju (ki je v prikrivanju neznanja z naivno visokimi ocenami in izdajanju na fiktivnem znanju temelječih diplom) bi bili morali ohraniti nekaj zdrave presoje, in predvsem prevajalca bi bila morala spoznati, da nalogi nista kos.« Razširjeno, a napačno tolmačenje tega je, da dobiva večina naših študentov »na fiktivnem znanju« temelječe diplome, kar seveda ni res. Žal Klinarjev poznejši članek, v katerem je svoje stališče jasneje razložil, ni bil (iz posebnih razlogov) objavljen. Citiram iz tega članka: »Kolege na fakulteti, ki so bili prizadeti zaradi izjave o diplomah, temelječih na fiktivnem znanju, naj potolažim z mnenjem, da izjave v tistem sobesedilu nikakor ni treba razumeti pavšalizirajoče. Kolegi dobro vedo, da se zavzetim anglistom trudim dati priznanje. Mimo izjemno prizadevnih delavcev vidi vsak, tudi jaz, še celo vrsto zelo zanesljivih, pravih »zidakov«, kot jim pravimo; ne izstopajo, a so nepogrešljiv del (anglistične) zgradbe.«

Tukaj sem svoje mnenje odkritosrčno povedala kot človek, ki mu je angleščina materni jezik in ki že skoraj dvajset let opazuje slovensko-angleško pedagoško sceno in okrog dvanajst let zadevno prevajalsko sceno. Tri leta in pol sem ponovno (in v svoje zadovoljstvo) zaposlena na germanističnem oddelku FF, kjer od vsega začetka poučujem na pedagoški in prevajalski smeri. Želim in trdno upam, da bodo naša skupna prizadevanja starejših, izkušenih kolegov in mlajših, perspektivnih kadrov obrodila sad v znanju angleškega jezika med bodočimi rodovi naših diplomantov.

P. S. Članek (o precej širši temi kot je bila polemika o knjigi ZSD) sem napisala pred 21. marcem 1991, ko je bil objavljen odgovor Gregorja Tomca na drugi prispis k mojemu prejšnjemu članku.

Margaret Davis

Koliko je vredno Made in Slovenia

DELO, 30. 3. 1991, str. 30

V sobotni prilogi Dela smo z zanimanjem prebrali kritična razmišljanja republiškega sekretarja za informiranje, gospoda Staneta Staniča, o tegobah in težavah pri promociji naše države, kot jih je predstavil novinar Marko Pečauer.

Ob tem nas je prevajalce, ki vidimo svoje poslanstvo prav v posredovanju stikov med ljudmi z različnih jezikovnih področij, ki živijo v različnih kulturnih in družbenih, političnih in gospodarskih razmerah, in v odpiranju naše države v svet, nemalo presenetila trditev, da je prav prevajanje eden večjih problemov, ki jim nismo kos pri promociji naše države.

Morda kot DZTPS res premalo storimo za to, da bi naše delo in organizacijo spoznalo čim več uporabnikov prevajalskih storitev, vendar se čudimo, da slovenski minister za informiranje ne ve — ali pa ne pomisli —, da v Sloveniji že več kot trideset let organizirano deluje Društvo znanstvenih in tehniških prevajalcev. V svojih vrstah združujemo več kot 500 strokovno usposobljenih prevajalcev, ki prevajajo v 22 jezikov in so sposobni prevesti besedila s praktično vseh področij družbenega in gospodarskega delovanja, tako da se lahko odzovejo tako rekoč na vsak poziv k sodelovanju.

Naši člani se tvorno vključujejo v mednarodne stike na vseh področjih in ravneh od podjetij do vladnih inštitucij in stalno sodelujejo tudi z različnimi komiteji in sekretariati, med drugim tudi s sekretariatom za informiranje. V zvezi s prevajanjem plebiscitnih dokumentov se sekretariat za informiranje na Društvo oz. njegovo pisarno ni obrnil. Vemo pa, da je vsaj ena naša članica (Doris Debenjak) nekatere plebiscitne dokumente prevajala.

Posebej želimo poudariti, da doslej nismo odklonili nobenega poziva k sodelovanju in smo med svojimi člani vedno našli primerne sodelavca za posamezno stroko ali jezik. Trdimo se, da svoje delo opravljamo po najboljših močeh, zato se čudimo trditvi, da nas je premalo, da nismo usposobljeni in da smo predragi. Še težje pa verjamemo, da je boljša in cenejša rešitev prevajanje »prek Beograda«. Kdor prevajalsko delo vsaj malo pozna, nam bo namreč pritrdil, da je prevajanje prek drugega (tujega) jezika — v tem primeru srbohrvaščine — kakovostno gotovo slabše kot neposreden prevod iz izhodiščnega v ciljni jezik. In resnično dvomimo, da bi bilo kljub nekoliko višjim prevajalskim tarifam v Sloveniji tako dvojno prevajanje cenejše in bolj kakovostno.

In če je to posel in delo, kot pravilno ugotavlja avtor članka, ali ne bi bilo prav, da bi se v razmerah, ko je »tehnološkega presežka« vedno več, kar je v precejšnji meri prizadelo tudi naše prevajalce v delovnih organizacijah, najprej ozrlj okoli sebe, če že »delimo« delo. Res je, da se bomo ob tem morali še marsičesa naučiti in se — tudi prevajalci — prilagoditi novim razmeram in potrebam. Najbolj pa nam pri tem lahko pomagajo konkretne naloge in vključevanje v delo.

In ne nazadnje, kako si slovenska državna uprava zamišlja naš vstop v Evropo in samostojnost v mednarodnih političnih, pravnih in gospodarskih odnosih, če tako malo zaupa svojim strokovnim prevajalcem, za katere si upamo trditi, da niso najšibkejši člen v verigi slovenskih intelektualnih sposobnosti.

Društvo znanstvenih in tehniških prevajalcev Slovenije

Anton Omerza

Novosti v knjižnici

Zadnjo informacijo o novostih v knjižnici DZTPS smo objavili v Mostovih št. 2/1989, v tej številki pa navajamo naslove knjig, ki smo jih nabavili od septembra 1989 do marca 1991.

III. JEZIKOVNI SLOVARJI

Jugoslovanski

1. Srbskohrvatsko-slovenski slovar, MK, Ljubljana 1986, 3. izdaja, 1.351 str. (269)
2. Jurančič: Slovensko-srbskohrvaški slovar, DZS in Školska knjiga, Zagreb 1989, 2. izdaja, 1.411 str. (281)
3. Slovenski pravopis, 1, Pravila, DZS, Ljubljana 1990, 239 str. (286)
4. Bajt: Vsevednik, Tehniška založba Slovenije, Ljubljana 1991, 559 str. (312)

Nemški

1. Die 20.000 Sätze, Cosmos Verlag, Bern 1987, 493 str. (263)
2. Tomšič: Slovensko-nemški slovar, DZS, Ljubljana 1988, 4. izdaja, 768 str. (266)
3. Tomšič: Nemško-slovenski slovar, DZS, Ljubljana 1989, 989 str. (267)
4. Nemško-slovenski slikovni slovar, CZ, Ljubljana 1988, 854 str. (268)
5. Šamšalović: Njemačko-hrvatski ili srbski rečnik, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1990, 12. izdaja, 1.201 str. (306)

Angleški

1. Davis, Klinar: English Word-Formation, 2. del, FF, Ljubljana 1989, 3. izdaja, 112 str. (248)
2. BBI Dictionary of English, J. Benjamin, Amsterdam 1986, 286 str. (249)
3. Veliki angleško-slovenski slovar, DZS, Ljubljana 1989, 1.377 str. (270)

4. Oxford Advanced Learner's Dictionary, Oxford U.P., Oxford 1989, 1.576 str. (274)
5. Rečnik sinonima i antonima, angl.-sh., sh.-angl., Privredni pregled, Beograd 1989, 3. izdaja, 777 str. (279)
6. Dictionary of Foreign Terms, Harper & Row, USA 1987, 3. izdaja, 423 str. (282)
7. Angleško-slovenski slikovni slovar, Oxford-Duden in CZ, Ljubljana 1989, 862 str. (285)
8. English-Russian and Russian-English Dictionary of Misleading Words, Soviet Encyclopedia, Moskva 1969, 384 str. (290)
9. Linguistics, Language and Verbal Art, Oxford U.P., Oxford 1989, 122 str. (298)
10. Alan Duff: Translation, Oxford U.P., Oxford 1989, 160 str. (301)
11. A to Z British Life, Oxford U.P., Oxford 1990, 480 str. (303)
12. Grad, Leeming: Slovensko-angleški slovar, DZS, Ljubljana 1990, 827 str. (308)

Francoski

1. Francusko-srpskohrvatski rečnik, BIGZ, Beograd 1989, 2. izdaja, 694 str. (280)
2. Le Dictionnaire du Français, Hachette, Paris 1989, 1.816 str. (284)
3. Jesenik, Dembskij: Slovensko-francoski slovar, DZS, Ljubljana 1990, 827 str. (307)

Španski

1. Pictorial Spanish & English Dictionary, Oxford U.P., Oxford 1988, 777 str. (253)
2. Spanish Dictionary, spa-engl., engl.-spa., Langenscheidt, Berlin 1988, 1.100 str. (203)

IV. STROKOVNI SLOVARJI

Tehnika — splošno

1. Dictionary of Scientific Usage, Longman, Hongkong 1988, 4. izdaja, 684 str. (254)
2. Deutsch für Baufachleute, Bauverlag München 1979, 102 str. (259)
3. Lexicon Archäolog. Fachbeg. und Techniken, Du Mont Verlag, Köln 1982, 217 str. (260)
4. Sachwörterbuch der Drucktechnik und graphische Kunst, Du Mont Verlag, Köln 1988, 7. izdaja, 207 str. (261)
5. Englische und Französische Fach. im Aus., fra.-engl.-deutsch, Bauverlag, Berlin 1980, 130 str. (262)
6. Naučno-tehnični rečnik, rus.-sh., Privredni Pregled, Beograd 1988, 5. izdaja, 679 str. (275)
7. Rečnik industrijske elektronike, nem.-sh., Privredni Pregled, Beograd 1987, 2. izdaja, 864 str. (276)
8. Rečnik laserske tehnike, angl.-sh., sh.-angl., Privredni Pregled, Beograd 1989, 531 str. (277)
9. Naučno-tehnički rečnik, angl.-sh., Privredni Pregled, Beograd 1989, 8. izdaja, 1.094 str. (278)
10. Basic Technical English, Oxford U.P., Oxford 1985, 3. izdaja, 90 str. (302)
11. Rečnik industrijske elektrotehnike, nem.-sh., Privredni Pregled, Beograd 1990, 3. izdaja, 864 str. (305)
12. Hrv.-nem.-ital. rječnik znanstvenog nazivlja, A—N, O—Ž, Globus, Zagreb 1990, 1.390 str. (309)

Računalništvo

1. Illustrated Dictionary of Computing Science, Longman, Surrey 1988, 2. izdaja, 224 str. (255)
2. Informatik, angl.-nem.-fr.-rus., Veb Verlag Technik, Berlin 1988, 570 str. (265)
3. Slovar računalniških izrazov, angl.-sl., MK, Ljubljana 1984, 30 str. (271)
4. Basic za Oric-Nova 64, Ljubljana 1985, 239 str. (272)
5. Basic za ZX Spectrum, Ljubljana 1985, 210 str. (273)

6. Bugar: Pisanje in urejevanje besedil s programom Microsoft Word, Ljubljana 1989, 193 str. (297)
7. English for Computer Science, Oxford U.P., Oxford 1989, 3. izdaja, 241 str. (300)
8. Oxfordski rečnik računarstva, Nolit, Beograd 1990, 470 str. (311)

Ekonomija, pravo

1. Dictionary of Legal and Commercial Terms, I, II, C. H. Beck'sche Verlag, München 1983, 3. izdaja, 840 str. (250, 251)
2. Dictionary of Modern Legal Use, Oxford U.P., Oxford 1987, 587 str. (252)
3. Import-Export, Longman, Hongkong 1987, 5. izdaja, 47 str. (256)
4. Office Practice, Longman, Hongkong 1988, 3. izdaja, 47 str. (257)
5. Banking, Longman, Hongkong 1985, 3. izdaja, 47 str. (258)
6. Dictionary of Commercial Law, nem.-angl.-fr., La Maison du Dictionnaire, Paris 1980, 985 str. (264)
7. Dictionary of Patent Law, nem.-angl.-fr.-špa.-rus., VIDI Verlag, Düsseldorf 1985, 898 str., (287)
8. Pojmovnik poslovne informatike, sl.-angl.-nem., Društvo ekonomistov Ljubljana, Ljubljana 1987, 446 str. (289)
9. Apovnik-Karničar: Slovar pravnega in ekonomskega jezika, nem.-sl., Celovec 1989, 397 str. (291)
10. Econ Wirtschafts Wörterbuch, nem.-angl.-fr.-ita.-špa.-port., Econ Verlag, Düsseldorf 1989, 637 str. (294)
11. Jugoslovanski zakon o podjetjih, sl.-nem., Arah Consulting, Ljubljana 1990, 158 str. (299)
12. Privredno-poslovni rečnik, angl.-sh., Privredni Pregled, Beograd 1990, 2. izdaja, 504 str. (304)

V. STROKOVNI GLOSARJI

1. Ravnanje z odpadki, Alpe-Adria, Ljubljana 1987, 71 str. (247)
2. Gumarski slovar, Obloge valjev, sl.-angl.-nem.-sh., Sava, Kranj 1990, 33 str. (292)
3. Gumarski slovar, pnevmatika, sl.-angl.-nem.-sh., Sava, Kranj 1990, 72 str. (293)

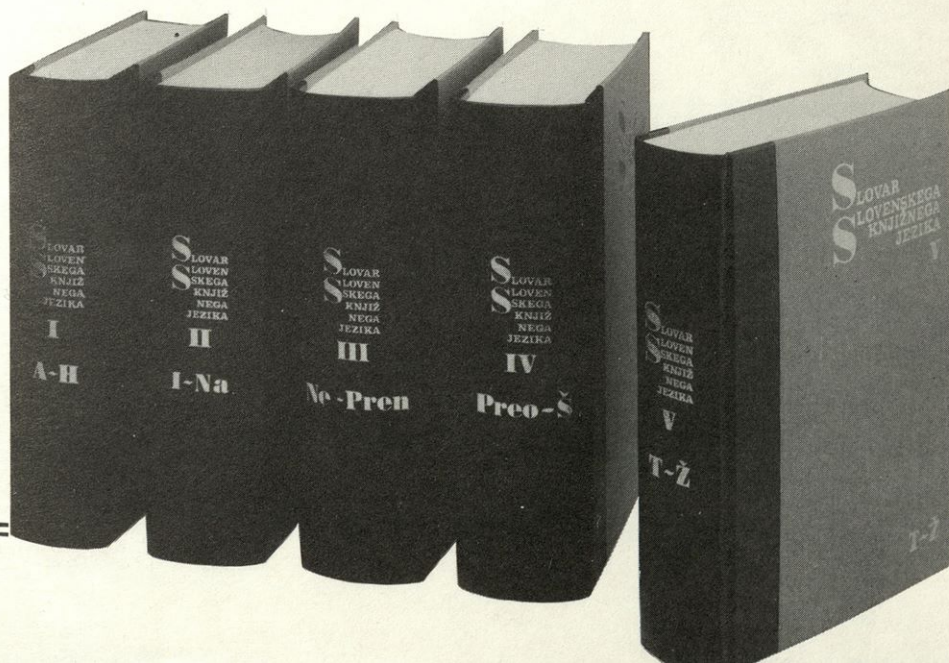
DEDIŠČINA ZA PRIHODNOST

SLOVAR SLOVENSKEGA KNJIZNEGA JEZIKA

Proti koncu leta bo izšla peta — zadnja knjiga SLOVARJA SLOVENSKEGA KNJIZNEGA JEZIKA. Tako bo zaključeno veliko delo, ki predstavlja eno temeljnih s področja slovenskega jezikoslovja in je namenjeno tako znanstveni kakor tudi povsem praktični rabi v vsaki slovenski hiši. Peta knjiga zajema gesla od T do Ž in obsega nad 1000 strani; v Dodatku prinaša tudi dopolnila k prvim štirim zvezkom in nove besede, ki so v zadnjem času obogatile naš jezik.

Za nove rodove, ki bi si radi obogatili knjižnico s kompletom, bo založba natisnila tudi prejšnje zvezke in jim omogočila posebno ugoden nakup: kdor bo naročil vseh pet knjig, bo plačal ceno samo za štiri. V tej ponudbi je cena kompleta 7960 din namesto 9950, prihranek 1990 din pa je enak ceni ene knjige.

Pohitite z naročilom, ker velja navedena cena samo do 30. 6. 1991, po tem datumu bo višja! Slovar lahko naročite pri Državni založbi Slovenije d. d., Mestni trg 26, 61000 Ljubljana ali v katerikoli knjigarni.

6. Burger, P. *English in use: a course in English for business*. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

7. English for Computer Science, Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

8. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

9. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

10. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

11. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

12. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

13. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

14. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

15. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

16. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

17. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

18. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

19. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

20. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

21. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

22. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

23. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

24. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

25. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

26. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

27. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

28. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

29. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

30. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

31. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

32. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

33. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

34. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

35. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

36. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

37. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

38. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

39. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

40. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

41. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

42. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

43. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

44. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

45. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

46. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

47. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

48. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

49. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

50. Oxford: Oxford University Press, 1985. 193 str. (297)

